p. 435. 44[illegible]

p 451. I Miklos használja l: előbb a Pseudo Isidor gyüjteményt. Hinkmar

p. 453 I Miklos koronázhatja meg magát l: előbb a Lateranum Templomban, ma a Koronázás a' Sz: Péter templomába megyen végbe.

p. 434. Péter nevet egy Pápa sem viselhet. Bucca Porci Sátorfejűn nevét 844.

p 454. I Miklos rendeleti tészen, hogy sóha világi ember Papi gyülésbe meg ne jelenhessen. avagy untlessa. -

p 458. Roma ig 877ben a Sarracenusoknak adót fizetett.

p 462. – Egyszerre két Pápák 891ben Sergius és Formosus.

p. 464. 6t Istvan Pápát a' ki Formosus Papát excommunicálta, X János Papa condemnálja.

p. 465. Theodora Marozia, 3 t Sergius XI János.

p 466. Lateranum Templom Conclave Vaticanum

p 464 Berengarius Friauli Herzeg Secundo X-o p 468 Adelheid Otto I

p 470 I Otto ig confirmálja a Pipin és N: Károly donatioit a Papának 962.

XIII Jánosnak, de a Papát a Császár választya. –

p 487 XVI János és Gerbert Hugo Capet p. 489 Pesti 999ben Reimsb Hirtzenfal

XVI János. hogy minden Pös jödü caussákat a Papa itéljen még I Miklos utan 2ik

fundátum a Hierotheusnak XVII János. –

p. 491. V. Gergely idejek 996ban letelt l: előbb a' választ Fejedelmek Martinus

Polonus szerint 2 3 mások szerint Sec. 13ik.

p. 493. V. Gergely excommunicálja Robert Francziai Királyt sept.

p 495 Gerbert (VI) II Sylvester Papa Sp. Orszagból 998ban behozza az Arabs számokat

p. 499. IIIik Otto Pázer nyughal egy pár Keresztyli miatt.

p. 500. Pestinen 1000 Lateranust látnak p 501. 8ik Benedek a Sorag Királynét 9ölti

p. 501 II Henrich Császár mikor Szent? p. 505 Sergyel Orszag h: lett a Papa adozza

p. 508 9ik Benedek és 3ik Sylvester egymásnak ellenkednek

p 524. A Neapolisi Király mais a' Pápának a Feudum jelet nyujtani. mint

hogy 1058ban a Normannok azon földről a Papa N: Miklos Fundatioja levelek

a' fölt Sabinum planumon Szent Hugy a Clunyi Cellus alá legyen. 2ik 1059ben

rendelt ki a Roma népe és Clerus a Papa választásához p 529

p 525. Cardinalisok oradze Anno 1059. – p 532 A Papai palast eredete..

p. 539. VII Gergely 155ik Jelep Ki Kirlyt a Simoniaert nyilvan a ki engedi.

p. 541. VII. Gergely a Papak Hagyasaiat nyilvanitya 1074. – p. 548 VII Gergelyt Karatsonba.

p. 549. IV Henrich a Saxok Püspöjeit lehanyja azert akad. bele VIII Gergely.

p. 552 Oppenheimi Dieta IV Henriket ha pokl alatt 9 n bötlik levesi Csaszarsagtol

p. 558 VII Henrich Mirel Dáurul kell folyatni decemilyen Papai ices vala a Romai Püspök.

p. 559 VIII Henrich a Romai Sirkel l: magyarellpolyza emelte mely re többe egy Papa sem.

p. 561. Püspöki N: nyugalom Fundatioja N: Károly fel szabadita de a többi Papk nem.

Wormbeigi Püspök meyidet Harcsat tett egy ollerra p 563. Habarott ebaffal

Dello X Sec. X-o egy Püspöknek 100 Ritter Vasallusa Fejedelmi Fundatioja a Sec XII.

p 562 Sec. X-o egy Püspöknek 100 Ritter Vasallusa Fejedelmi Fundatioja a Sec XII.

p 563 Sidonnál 3fellé legyen 585ben Klotkir mint regni Sidonis panaszolja és a Sinati is.

p 564 Benzo Velbra a' Magyarokat p 569. Papok törvenyszéke jobb volt

p. 566. Orsaleum Duellum sat. p 576. Papák dolgában Koronazás által Bisszakodtak a

p. 577. Victor Statuarius M. Királyt Jegyegeti Bolesl. excommunicalja, ki magát meg ölé

U. 9. Th. 37.

S.S. 417 a

Ms. 157 III

IIIdik Szakasz 814 től 1520ig.

Nagy Károly Császár halálától Luther Mártonig.

A IIIdik Szakasz hol kezdődik és meddig megyen?

Hány apróbb részekre osztották?

Ez a' Szakasz hét Szárazokat foglal magába a' mellyeken keresztül kell utaznunk, apróbb részekre Szakasztyak. Három részt lesznek annak száma: az első 300 esztendőt, a' második 200at a harmadik ismét 200at foglal magába. Miután a' elsőn Szárazon keresztül kalottunk minket egy Sétáló Esztendőn keresztül, egy fog lenni a' következő nagy Szakasz, mint a' hajónak Derüléssel az előtt az utazó előtt a' ki egy Sebes éjjeli utazásra indúlás még egyszer a' Szárazon reggelt meg érje — Sebes Szárazokba indulunk be: A' II. Szakasznak és a' II. Vallásnak Historiája fogja itt elénkünk lenni. De lássuk mind a' kettőt, hánt hánt el fogjuk nekik mint az a' hajó mellyet a' Dühös Szélvészek vagdalt és a' habokkal tsapdosott. – A' Vallás a' Politica össze elegyednek – a' leg rettenetesebb jelenésű jelenetek a' II. Vallásnak a' tallan takarója alatt. A' Világ Dr. nak halalmas Köri Ki. Tyrannus fegyverbe öltözteti egész Europát és el tsikli Asiaba l: ott egy Kerekre egy Sikhalom egy ki. Vagy

fele

jelett vigasztodjanak és ő hallyanak minekta Europa ő
lett volna elég Zenetö kelly. It Europába is a' skelis Jesus
Tudomanya arra forditattik h. a' kik ugy nézik a' Ko
Bajat a' millyen ö volt valo jaggal ő dicsöitsenek. A' Val
dus Peter küvetöinek, a' Husszitak, és Vicleffitak az ő la
kan vérek még mais fiskölög az Ege lek és bosszu á
lasi kel. ek a' rettenetes K. Mejrasjtak a' melynek dö
vesnek Inquisitionis a' neve egütt, jutatta, mejrásolta,
tárulotörtette minden arakat valakitt jo szemek vol
h. a' csalardsagot fel fedezték és a' alattok lanszalat
nézni mint ö maga. A' Scholasticusok Syllogisticá
tiojok a' Solat orvaselhalatt. Ök találták ki h. az egy
ker ő öletet Jesust még ma is ő li a' Pap az Oltyaba
v. a' kenyerbe valahanyszor miséz. A' Zene i is
meröis jobbátat h. az At. k. Ettar praedikált Jesus
orvaselyáb; De nagy volt a' betegség nem Solat
tehettek s az ok tusakodasok között be ütt a' Török
Otthoman s kondan vi napjoly el fogla lalya melly nek
mais Ura s ettöl fogva a' Keleti Eclátt vége
szen. Es a' fogla lattya ennek a' hét száradnak a
mellyet elönkbe vettünk. Vegyük rendre örel: az

I^so Periodus 814 töl fogva 1100 ig.

Nagy Károly Császár ő felsége s az ö igyarga
alatt a' Vallás ugy be fészödött a' Politicába h.

mais

mais most bajon a' lettöl egy más tol el valaszta
ni az Eclai Dolgot a' Statusbeli és Népbeli Dolgaiba
sok változásokat tettek. Abban a' vészben a' Világ
nak a' hol az Ecla volt parancsolo az Ecla-Ge
ne előtte a' Népeket egy más al mint ma a' Ke
reskedés és a' Tudomanyok: De a' Vallás, erköltsi
Törvényeskedés ő kard olyan Jo pont lenni mint volt
az az elötti Hitsor. alatt, a' mikor sok vallások ve
szekedések foglalták el az Eclát. A' Hitsor. anak
Theatruma a' mi Europankb a' melyben mais nyolc
egy Statusok ugy Nepek vagynak. A' régi Europa de
tünik, mert az ő régi maradvanyai a' Ko régi biro
dalommal a' Török Császárság tevén az Europai több
Vallás hoz lepnek. Mint ő a' régi Ko birodalom s még
Roma lessz a' fő pont, leg alább ugy fog itt lenni mint
egy magos torony a' melyből egy szeles ut lagot le
het el nezni, a' melyből minden felé repülnek
a' Valtozások. A' Hüvej Böleti Hitsor. aja az Ecla
nak ennek fogva lessz interessans. Meg látyuk
arokat a' Keresztyenekel a' melyekből ki fejtődtek
arok a' Confessiok, Reus tartasok a' melyek ő v.
ő nagyok mais v. legalább romladékait találhatyuk
az orszagok a' helyeken a' hol élünk. Egy szoval egy Asya
Papi Systhemanak szövetjét látyuk ő a' mely sok
valtozások és varodasok között mind e' mais napig

fig

is fenn áll s az a' K. Hierarchia.

Minekelőtte a' Hfori ajákor Evidenént emlékezzünk ő a' Politicai állásáról Europának, t. volt a' II. Károly halála utáni Civakodásról Pallia-ban a' Constantinápoly

II. Károly utáni Lajos alatti Pallia-ly nincs történetei?

Palliába. II. Károly Császárnak succedált a' Fia Lajos, érdemi nevére nézve Hegyes, a' többi Fiai el hoztak volt Károlynak. A' Hegyes Lajos arról következik az Apja Ostrájáról, Hogy Ostrogon Civül a' mellyet Károly egy Bernhard nevü unokájának Pipin nevü fiától, kinek arultán Lajos ki vajattá szemeit a' mely miatt ő holt, adott volt által. Két Feleségé volt Lajosnak: Ermingárd az első egy Saxoni ai Herczegnek Leánya a' kitől 3 Fiai jüttek, Lothár, Pipin, és Lajos, a' második Felesége volt Judith egy Allemand nevü Grófnak a' Leánya. Ettől is lett egy Fia Károly a' kit arultán Kopaknak hittak. De a' Fia Lajos jüttek ő mai az első Feleségétől való Fiai közöt fel osztotta volt Ostrogait egy k. Lothárdot Regensnek tette volt Palliába. Pipinnek a' Duca Aquitaniai Lajosnak Bavariai. Károly is ő lévén a' Fiak arrol mesterkedtek k. Károlyt a' birodalomból ki rekesszék. Lajos gyenge és Feleségé erőssen szerető ember volt. Judith rea" befolyással Galliát a' mellyet Lothárnak adott ostra ő Károlyal. A' Fiak arrul ő bosszankodó vén Mostoha ellenek

kad paraszna szággal vádolyák. Judith az alkori idönek szokása szerént a' kér vas próbáját ki állván ártatlannak találtatik. Lothár ő haragszik a' többi testvéreivel az Apjok ellen kadat indítnak. A' Papa Gergely is a' Fiak részen volt, mert a' Papok haragudtak Lajosnak nemely Törvényeire. A' Mogentziai Érsek Ebbo tanátsokba ki vállépjen a' Fiakat 841. a' Papoki Lakvadó mikyen kegyes penitentiát tartottak velle szüssenbe a' hol a' Vén Császár a' Templomba az oltár elött egy szőr Zsákba ő földre gelünk, a' Püspöktől egy papirosat adtak a' kezébe a' honnan az ő nevében volt fel irva a' mellyekkel vádolkatott, vokat el olvasztattak. Ilyenek a' vádjai közül erek: hogy egyszer több napon maskint ortatta a' Tábort. ellen Hütőkön gyülést tartott Lár a' mellyeket a' Papok kellyességek Dictálkatott volt. Minekutánna a' Császár ereket ő vallotta volna könyörgést is fegyverét magától le vetette, a' penitentiális köntösét fel öltötte, a' Püspöktől kezeket fejére tették Zsoltárokat énekeltek és imádkoztak, ekt a' Papok el küvették rajta k. a' Fiatt kinellenének és hatalmokat ő munkáját. K. hitte volna k. a' N. Károly Fiának, a' ki ollyan gyanús ajándékokra a' Papokat, a' Közönségtől. Ez a' nyom os... Sagon a' Királynak ő tartott Sólang. 835te Thionvillebe idnek vissza állitatik a' Királyságk. Ebbo az Érsek strájt ki veszti tisztelet és közönségessen deprecált: Ez Ebbo ez előtt nem tudta

sallau Püspök ő eſmerem, az ért gyengeségemet és bé-
nimmel terhét sőt. Halnagyan az Kegyes Lajos halála u-
tán is mert visſza tette Lothár Ebből elébbi állapotyába. A
Fiát az Apjoktul Lajost ő fogtyák Királyi Székétől és jog-
ságbais tartyák maſ fél esztendeig. Lajos a két Bermon-
cudnak kivétel, ő frabadittotta ugy mind arou állat h. a
Fiát engedjen ő. Mikelyst Lajos ő frabadult a Feleſége
Judith Sarlotta h. Károlynak adjon Országot, az alatt
ő hal a Lajos Fia Pipin ? illyen osztalyt tészen h. Lothár
birja Olasz országot és Bavariát és a Csáſári Titulus
Lajos Német Országot. A Kopasz Károly Gallhiát. A Pipin
Től maradott unokait ő kiveſzti az Osztalyból a
melyből is mert más osztály lett kik kesztedven. A Fia
Lajos ellen hadat tészitett, a ki annyiszor ő frabaditot-
ta volt de a Fejedelet között ő hold 830ba Uhestin-
dejg tartott uralkodása után, a ki barátnak jobb
lett volna mint Uralkodonak Enekeli inádsze-
ri tudott, de uralkodni nem és a Fiat, halala
után, mind veſzedelmet 831ig a mikor Verdünbe
egy Congreſſus estén ő egyezlek abba h. Károly
birja Neustriat és Aquitaniát a Fenger, Rodanus Sa-
one, Mosa és Leladi vizek között a mely arutan lett
Frantzia Ország. A Német Lajos birja Német Országot.
Lothár a Csáſári Titulussal Olasz Országot Ravenna át a
Rheinus és a Jelgyebb nevezett folyo vizek között
levő tartomanyokat a mely annakutanna a Lothás
nevü

nevü Fiától Lotharingiának neveztetik.

A Vén Lothár Baraták lett 855be és az Országot
harom Fiai közöt 1ső Lajos 2ik Lothár és Károly közöt
fel osztotta ugyh. 2ik Lajosnak hagyta a Csáſári Ja-
got Olasz Országgal 2ik Lotharnak Lotharingiát. Ká-
rolynak Provenát v. Burgundiát. Károly ő hal 863ba
2ik Lothár 869ik 2ik Lajos 875be De ezelőtt fok bajok
volt a Kopasz Karolyval az Atyok testvereivel a
ki 875be Csáſárlevén a Papia Pestonajával 2ik
Lajos Fiával Lotharral haborgotta kivalképp arra a ki a
maga Fiát Lajost szerette volna Csáſárrá tenni
és a Lajos Fiai el nyelvesztenitölte Carolomannust
az Ifjabb Lajost és a kövér Károlyt. Ugyan 887be
Carolomann lett Csáſárrá. Ezt a Károly halála utan
történt zürzavart Ifjabb arcul emlittem h. magyari-
Dán az Eelai Historiahor kerdinek a dolog és a
Nevek legyenek eſmeretesek.

Konstantinapolybair sok volt a viſſongas Konstantinápolyi ki-
ott a hires Irene utan a mint latiuk Nicephorus rályok változá-
lett volt Csáſárra 802be a kinek már neve volt sok ? esett Nicephorus alatt ?
Logotheta. Ő ir legyellen volt és ő ölette Ifjabb hamar
Nicitás a ki által Csáſárra lett volt, azt az okát
advan h. a mint Csáſárra lette egy levelet kel
Egy Bárdas nevü ellenis dühöſködött a kit a Nep ő
muvan Nicephor ust kellyeke akarta Csáſárrá tenni
Bárdas magat ment Nicephorushoz és ő jelentette
a Nep

a' Nép akaratyát. Engedelmes lett h. engedje ő nőt, ő küldje leg alább egy Klastromba. Nicephorus h. nemsokára bátorságba lehessen a Bárdas fiemeit kivajtatta ő egy tapritotta Klastromba. Különben Nicephorus a' Képek ellen való vesztegetésbe nagy differentiát tett a' Képek ellen való vesztegetésbe nagy differentiát tett

Alatt a' következő 813ba esztendőben Michály. más neve Curopalates. Ő nagyon szerette a' képeket, de a' Képek ellenségeit nem ülöré. Szerencsétlen volt a' Bulgárok ellen való harcba. Oda hagyta a' fronton es Barátolát. 813ba Esztendővel a' Karoly halála előtt let Lótt. 813ba Esztendővel a' Karoly halála előtt let Lótt.

V. Leó a' Képek dolgába mit tselekedett?

vég Császár V. Leó Armeniai Gy. Szerencsés volt a' Bulgárok ellen. A' Képeket igen nagy ellensége lett minden garól ellen. A' Képeket igen nagy ellensége lett minden volt tár kötségire a' Leó nevű Császárok. Erről sok könyveket irnak: h. a' hangja mint a' Mennyörgés olyan volt, haja mint a' Disznó serte. Midőn az irásokból a' tudnák ő mutatni a' Képek tiszteletét ki kötték ellenek. Nicephorus a' Patriarchát egyéberte segítse hajtani; s midőn semmire sem mehetne vélle Katonáról küldött mindenfelé h. rontana el a' Képeket aronba tettette mintha ez a' dolog ellenére volna s Konstantinápolyba maga a' Képeket tisztelte h. így mindenek gyanut magáról el háritathassa. Végre lemondette az áll ortól hivatlya a' Patriarchát Nicephorust befáll vélle. Nem sokára. Egy Klastromba be rá a' hya s Theodorus ő tette helyébe. Ezzel együtt fogják a' Dolgot, rontyák a' Képeket, égettetik. et Képek Barátlya

rátlyai mindent el követnek h. ellent állhassanak Theodorus Studita h. lelkesedésében segerte magát a' Császárellen. Ő midőn folytis a' harma egy Processióját a' Barátokkal mindenütt egy egy lépés leven kerülte. Leó 815ben egy Synodust hivat egybe Konstantinápolyba a' hol az új Patriarcha Theodor presidéált. A' Konstantinápolyi Abbákat invitálattak a' gyülésre de nem mentek el. Theodorus Studita kármarott h. az ő volna olyan dolog mellyet a' Császár igazithatna el. A' Császárt Basani Ordnak nevezték. A' Császár aronba fürgette a' végrést. A' Konstantinus Coprony mus alatt tartatott Synodusok végrései a' Képét ellen ő erősittetnek. Ezután a' végrés után még lelkesedésben folyt az üldözés. Az engedetlen Barátokat Szamkivetésbe küldötte. Némelyek inkább ő tolsák h. tsak a' Képek tiszteletét mellőzzék el álgimák. Theodorus Studitának az irásokat tellett ki állani s utolyára a' Martyrom ságát szintsek tételték. Mig így folynának a' dolgok egy Michael Bálbus nevű Generalis rebellált a' Trák egy Remete ő jövendőlővolt h. Császárra lépjen: Da ő a' várakatvan a' Császár kalálát fogtist indit a' Császár ellen nemelly nagy emberekkel h. a' Császárt ő ölhye. Azonban ért a' Mihállyt egy bálba hivják a' hol ő ittasodván a' dolgot ki pottyantya. A' dolog a' Leó fülibe menvén, el fogattya Mihályt, tömlőbe vetteti vas-

Bálbus Mihálly h. vesztette el Leót.

ha

ba vereti. V. a' Cantri Collegiál Leo magához vette h. bátorsá
lehessen, mái nap ő általa egéttetni: de minthogy akkor
Karátson Ünnepe volt, a' Cs.fráné kérésére Leo az ex
cutiot el halasztya tovább három nappal, ámbár mon
dotta Leo h. a' halogatás veszedelmes. A' Cs.frái ñ alhat
tott aztot éjjel ő idegen könyvbe egy Szolgájával a'
Tzéghába megyen h. lássa a' fogyot mit csinálnak
A' Porolább agyába találtya Mihályt alunni, ő hara
gyik a' Cs.frái, haragosan ő nézi a' Porolábol h. nyis
ő bészólla a' ő Lendületiraát rabot, gyanitvan h. talám
egygyet ez ellen vagyon velle. Egy az ott levő Hajdu
közül ő ésmeri a' Cs.frát a' papuczáról s mihelly
Leo el ment fel költi a' Porolábol v. Tömlötz tartot s
ő mondja h. it járt a' Cs.frái s ölet karagosan ő ne
le volna. a' Tömlötz tartot fel költi Bálbust ő beszél
li ni történt s vallyon mit kell tsinálni. ment mi
a' Lettein vesznie kell. Bálbus ir egy tréduláf egy
elüdt társai közül egynek, melyben a' volt h. a' Dolog
mellől el ne állyanak mert különben minden ért el
árullya. A' tréduláf a' Tömlötz tartó Papiás el vi
3 a' Dolgot köti társaival s meg egyernek h. a' Cs
frát ölyék ő. volt a' Templomba egy enelő kar vas
rofsellyokkal körül vévé a' hová a' Cs.frái minden
kor el ment, a' minthogy az Enelet ő jóltta volt
kerdeni. Mihelyt hajnallott az ójtve elüdt sereg

mennek a' Karba, ott várják a' Cs.frát, a' h. mint
hogy Karátsony Ünnepe volt bé' meggyen. Ide Cán
tori könyvbe bé' elegyednek az egybe elüdtek egy
vers rejtvén könyvvel alatt. Egyher a' Cantorok
könyvet hozzá tsapnak. A' Cantor azt mondja ni ő
a' Cs.frái hű amaz réá mutatván Leora. Leo vésri
ejtve a' Dolgot le fratad a' Karból s just az Oltárhoz
Mán a' Gyilkosok. A' Cs.frái le kapja a' Nagy Kereszt
let, egyik ki vágja a' kezéből, jóllehet a' kezét ol
talmazta magát – A' Cs.frái ragadja a' Tenyéne
zőt s a' val tsapdossa az egyben elüdteket – Azon
ban többen jönek ellene s meg ölik Leot, fejét ve
sik el az oltárnál fel képik Spectaculum ut. Mi
helyt a' gyilkosság ő ejtett 820ban a' Dadagy v. Bálbus
Mihályt, a' tömlötzből gyilkos társai ki vésik,
a' K. Sophia Templomába bé' viszik, minthogy ki
lobb a' ő ölt Leo Cs.frái nál levén ki ő nyithatták
és nagy pompával fel koronázták Cs.frájnak. Illyen
tréntsége volt akkor a' Templomoknak.

Így leve Cs.frái Michael Bálbus. Illatkozjá
nak elsőbb esztendejében ő igen értette arra h.
a' Képekkel bibelődjék, s midőn láttak h. ni differens
volna nagyon szeretik, vissza ki hívta volt arra
kat a' kik a' Képek miatt fraim ki vettettek volt. Mi
helyt a' Koronáza elég erőssnek látta magát Antieen

Sora

† A' Dolog ejtzaka
esett mintegy az
Gyógyét éjtzaka is
fóltak strázsát
a' Karatsonkor sak
Templomba járni.

Sorainak nyomdokain a' Képek ellen indult. Aronba
egy praetendens elé' áll Konstantinus nevü, a' ki az
Iréné Tsának adta ki magát, jelvén Mihály a' Képek
barátyait s' bosszantani nehogy mellőlle el áljanak ba-
rátsági ajándékot bant vélle. Irt egy levelet a' Kegyes Lajos-
nak a' Galliában a' mellyben ötet Franciaság és Longobár-
dusok Királyának titulálta. Ebben a' Levélben tud-
tya Lajost a' Képek felöl való egyenetlenségéről és jelent-
milyen erőssen ki vánná ő a' békességet. Lajos Parisban
egy Sinatust hivat össze 825-be a' Dolgot s' vizsgáltatta
s' ugy látszik a' Franciaiak' s' in atnak acclai confir-
mállatnak a' Papa ellenzette, s' minthogy Lajos fél
a' Papától el nem akarta a' jó akaratosságot mivel
most ha bátorsága lett volna a' Görög indulattal együtt
fogvan a' Dolgot a' Képek tiszteletének veget vethette
volna. Meg hólt Balbus 825-be s' minthogy bigott
ő volt ezt sinekkel fejét le vágták Theodorus Studita
mint egy Monostrumot egy bepelt volla.

Theophilus a' Képek mint bant.

Helyébe a' Tia a' Sueccedalt Theophilus, az iguraság-
nak nagy pártfogyja. Asszonyan Euphrosina. Minden
felöl öszve gyüjtötte a' Szép Leányokat s' közülök vá-
lasztana magának Feleségét: ezek között volt egy Szá[illegible]
nevü rend kivül Szép a' kiben a' Tsászár bele is szeretett
s' hozzája menvén azt mondatta a' Tsászár: egy Asz-
szony által sok rossz jött be a' világra. Szá[illegible] azt

felelte. De sok jóllis tsinálnak az asszonyok. Ez a'
felelet annyira a' lelkére hatott a' Tsászár az arany al-
mát egy Theodora nevünek adta, a' ki azután Tsá-
szárnéva lett. Ez ö igaz ság szeretetére sok bizonysá-
got hoznak elé p:o: p:o: egy Sogorra igen pompás
Házakat épittetni egy minden erővel által s' egy Ökrey
Asszonynak az ablakáról a' világosságot el venni, a'
Tsászár az épületeket le rontatta. Egy Katona Szép
Szü s' szeretőjén egy kis Legénynek a' Lovát, kinek tőlle
s' adná nékie. A' Katona a' akart. A' Szép a' Katonát
a' Táborba ollyan helyre állitotta s' el esett, az s'
esvén a' Szép a' Lovat el vette. A' Katona ö vegye s'
panaszolya a' Dolgot, a' Tsászár a' Lovat s' mindenit
a' Szépnek conszignállatya es a' Katonának adattya. Más-
kor pedig a' Tenger partyon Sétálván a' kikötő helyen
sok tereskedő hajókat talált mellyeknek kerdi: Kiét
felelnek: a' Tsászárnéé s' minden s' égettette illetlenek
tartván s' egy Tsászárne tereskedjék. A' Képek
igen nagy ütközőjek volt a' mellyre egy szakáts-
Ley meg inkább nigerelte s' a' Szegénység ártat-
lan s' a' Szűz Maria tisztéből ki jolyna, a' dolog
a' Tsászár fülébe mégyen s' vizsgáltatya, ki jö a' Sza-
kátsság, s' a' Szegénység gőzlik. Erután meg a' Kép
fejét ellenis kikötik, s' mikor re hányatta es sút-
tette őket. De egy egy kikötő Szuda a' Tsászárnak

minden

Theophilus miről Dicsértetik?

mindenn igyekezetel semmivé tette. bogis a' g' rögtt a
lelkedéselet eröval ki irtani. Hadat folytatott a' Saracenu-
forral de Lorent Sellen gyors ér bujaba g' holt Sapl-be hagy
vann maga utánn kisséd Fiát Mihályt a' Felséges Theodorá
De a' Theodora Cápl-be a' Kegyére nevve egész Vl-dig
volt holott g' eskünt volt a' g' holt Cesárnak h. a' Kegyek
tisztelését ki irtyuk: de a' fő Barát álmok. mellyeket ne
le mint lön nyavn hivö Asszonnyal el hitetett, arra vette
h. Sápl-be egy Gyermek Fiat hivan egybe az Irenétől Nyúg aba
egybe hivott Pünat végrészeit a' Kegyek tisztelete mellett g
erösitette. Ezt a' Pörögök olyann nagy örömmel fogadták
h. Jesum Orthodoxia nevü alatt g' imádgák a' Kegyek
tiszteletére. De a' burgosság annyira ment h. a' tör pusz-
tsolatokból a' második Rat ki hagyták a' a Fiden Cumi Sy-
natnak végrese Rom. l. 23. g' változtatta ki hagy vánn be-
tölte ert, a' halandó ember ábrázatjára. Különben jó
igazgatou. A' Fiú Mihály fel ser Dülvén, el hagy ta az
igazgatás a' Clasterombe ment.

Mihály lett hát a' Cesár a' ki Pk-ivatik Egy ifju
er kösségben a' parancsolo Ifju. Irinnek ezt ivatt Dobzó-
Dott kohol tár sainak együtt. 39. millio Talléja maradt a
az Anyjával: De azt ö hamar el tékozolta. Egyszer Kere-
(ö)ben ki vattak vánn Ofzott aranyat ajándékoznak a' g'
rejtett Gyermekről. Miker jol fel borzolta magát Ezeröl tro
fáeot (: fleb is jeeus :) ütött l. : : az Asztalnál ki nek or
rát kinek karjait le vágatta. Egy Követ ennek a' hadát g'
kajtatta h. lássa g' mi vagyon benne. az Asztalnál
egyik or Vendégei lévén, rév jol nérvén katragott,

Ker

kérdezték h. mit nevetne. Felel: Tudtul mert egy para-
golatomra fejeket le hullhatnak. Arolis g' ijedvén tób-
bet nem kérdezösködtek. Volt az Asszonnak egy Fels.-
ve Bárdás ez igazgatta az Ország Cesári nevü alatt
a' Tudományokat nagyon szerette és a' mesterségeket
Konstantinápolyban Oskolákat állitatt fel, Gyü-
rüs tudósnak és Philosophusnak segitt segével, a'
kit még a' Tudós Almannus Halifais hivatt volt
maga mellé De el nem erészkettek. Volt tehát vagyon
Bardásban hiba mert a' magát fiának, a' felségét
igen szerette a' mellyért mindön Ignátz a' Patri-
archa g' kedvette volna frankiretelébe küldötte a' Pat.-
archát a' Cesár által. Bardás g' ölelett és Mi-
hályis g' ölte fel egyetlen Legéért Basilius Macedo
a' ki Cesárrá és Sapl-be. Ez tanult ember volt
és szerentsésen kiadakozott a' Saracenusokkal. Gy-
riából. Photiussal a' Konstantinápolyi Patriar-
chával sokat bajlodott ön: ének a' Photiusról
alább:) Ker Ia volt Konstantinus és Lud. Kon-
stantinus még az Atyja idejében g' holt: ért a' fiát an-
nyira szerette h. azt mondotta. bárcsak álmában lát-
hatna vagy egyszer v. valahi-bár az Atyját sóhaj-
ná eleibe. Egy Barát igérte h. az utolsót g' felelhes-
sen mely g' lévén igen g' ajándékozta a' Barátot. Ez
az Atyját arról fel Dette h. élet ön szerzetné egy sör
a' Barátot is gunyolta h. miért horkol eli az ásitás

Basilius Macedo-
bol mellyen volt
az Atyai indulat?

kab. A Barát ő haragudván tette ki minthá neki nagy
Paranyja lenne: el hitette Leóval hogy utánna leselkednek
hordozzon azért magával egy kardot bátorságnak okáért
a' köntöse alatt: arczába a Barát maga felől neki ü
az éjjának el valóságra h. a' Zsidó utánna leselkedik
gyetsebbről el hitte h: fenyegetőleg tőrt hordoz magánál
tsak az alkalmatosságra vár arrol. Sőt ugy a' Cs
Basilius a' Zsidót s a' Tőrt megis kapkat nálla. Mentette m
gát elegge: de ő nékie neki és a' tőrt bötsületbe tette. a
Magának ezeredet érette: de ő nem engedett a' Cs
hőn egy történet ki mentette t: i: Volt a' Csaszárnak egy
Szajnája kabájában, a' mely nyögött a' Magyarokkal
hallotta volna gyakran, a' mint ezeredet a' Cs. a' frá
eredés a' szokat ☧ ☧ ☧

az Attalus Király élleszei, a Kor inthuse Benyet len-
betsüer erethez képest sok Ennyire ment volt a Papi lu-
Ert Érvette 2. Pergius 844-ben Ert Sok arrol jegyzem
meg h. a Historia szerent a 1. elsö a h. a Nevet Papa-
valoztatasbol el változtatta, Mig Cardinalis volt a
lojages neve volt Cardinalis Petrus Ducca Pos-
(Disno Ur Péter:) h. olyan nut neve ne legyen a zen-
vette magenak a Pr. Sanctus nevet. Ezen történetes Do-
log utan erössegbet gondoltak ki a Catholicus Atyak
a mellyekkel a Nev változtatasnak frutteges voltat g
erösitették t.i.: a.) A Papa minden g valaztatik mar
többe n olyan minö maz törvenyes er hü adott Pr. Ca-
rissa illendö tehat h. regi neve helyett mas legye
b.) Minden Papak a Péter Successori es a Christus
hely tartoi; mert jg a Krisus is mikor Péternek Succes-
toranak nevezte a Kövön mas nevet adott ne
minek ar elött Simon volt a neve ~~Petrus~~. c.) Ke
leg arentis g valtoztatni nem gyakran g ehetö ok
h. a kire a Papai méltosag reá esik olyan nevet
jel a melly méltosagához nem illenek mint p. o. Bu
ca Porci. Ugyan tsak arra nitsen a nevet vehetne
magoth Var h. Peter nevet nem, mert abbem a
névhez titkot tartanak es a Péterhez illö tisztelet
hozza magával h. egyedül legyen arra a neven.

Meg egy Historiai Problema vagyon hatra mi nekelö
Mellyre nezvest es er Johanna Papa Historia. Ezt
Historiajak egy kevéssé fennebb meggyünk. Tessek ez-
nek

A Historia ezt emliti a Papak sorat h. nevek valtoztatta l. elsöben s ma miert fruttegesek a nev tsereles?

nek az Asszonynak Papa Sagat IV Leo es III Benedek
közé a IV-ik Karba. Ez igen sok irtalatra adot altal
natossagot. A Catholicusok az egesz exorsiontiajat en-
nek a Papanak Tagadjak v. l. alább ezt erösitik h.
ra volna v. egy illyen az Eclara nevue demni ven-
Deleszi nintsenek g. A Bolesansok leteleit nagyeny vi-
latak. – Mi lassuk meg a Historiat, aztan a mellet-
le ellene levö erösségeket. A Historia igy ado-
dik elé: —

A Johanna Papissa Historiaja ni.

Volt ez a Ed János egy Asszony Születesere nevue Megentiai neve Gilberta, né-
mellyet szerent Agnes, masok szerent Judith: mind
a nevibe külömböznek, – mint Szerzö Johannes de
Anglia nevet vett magara, el titkolta a maga ne-
mét s egy Fuldai Baratthal a h. neki szeretöje volt
Szerzö Romaba el utazott ottlenebe – ö tanult a Deák
mindenfele Tudomanyokat a mellyekben egesz a
Studallozasig ele ment. Meg halvan a szeretöje a D-
any jött Romaba. De nemet itt el titkolta, tanitott
publice, disputalt szepen, s Professor sagaig ment
utollyara egy Clericusnak praeceptorinaja lett. Ez
ö Tudomanyat, s szep szokasi, igy elmeltosse tette a Né-
pet, hogy Ed valtsa t. Pudan 4-ik Leo 853-ba ö holt vol-
na a Kor Nep a Papai szekbe ültette. s ö is mint mas Papak
Pistpöloket tett, Templomokat szentelt, Sacramentomokat
osztott ki, s a labait tsokoltatta. ez Oreg Lothar Csaszar
alatta lett Baratta. 2-ik Lajos Csaszar a Lothar fia ö

szerö

ő Eörsnarta ő. etrombau a' midőn Olyan jo állapotba
lenne egy Cardinalisfol a' ki Caplan nya volt terekbe
esst — Neue gondolvaú h. a' Sittés meg el-kövétkernek e-
gésse bátor Sággal egy tolem nis processusbau ki meggyen,
i midőn a' Laterancumba levő Templomfolé menénekb
az utza Körepen a' Nép seme láttára Sittl egy Gyerme
kot, a' melybe ő is volt, a' nagy Szeggyen és Bánat ő lé
miatt 2 estendőt 5 honapot és 3 napot töltvén a' Pá
pai Szeken. A' Historia igy iratik le

A' Dolog igazságát tam egyaltyak illyen erőssegel
kel: A:ſ A' Dolgot igy irja le a' Scotiai Mariannus a' ki
a 11-ik Sáz Körepen élt ugyanis de a' Dolgot vette egy Ca
nus tol a 9-ik Szarba Anastasius tol a' ki ezt után élt i
Thecanin volt és 1 Miller alatt kolt ő. Igaz ugyan h. ugy
az etnasius ki adosaiba mintsem ő. er a' Historia, mint
a' Jesuiták adnák ki a 13 Szarba ő easzáltak de az Orig
nale Exemplumbau mais ő vagyon. Marianus burgo
Szepisa volt. Illyen exemplart latott Salmasius Uram
a' mint Spanheim bizonyitya.

b:ſ Emlitt. ugyan ert a' Historiat Martinus Polo
nus a' 13-ik Századnal Irja minden Környül állásokr
ol egyetembe. a' melyből art lehet ki hozni h. o
mas Rud Szegéből meritette ő a' melyből Marianus
a' ki t Szaz Szőnidején irja le — Volt pő Martinus Po
lonus 3 Miller Plenipotentiarius isse. A' Papák ud
ráha élt és a' Papák Historiajaba nagy tekintetes
vagyon.

c:ſ

Miszabo erőssegek bizonyit-
ják emlitt valoságát.

c:ſ ezt is igaz h. a' 13 Szártol fogva Szak ő minden
Krónika Irók illyen rendel beszéllik el é minden
ki fogás nélkül hittek egéssz a' Reformatio ig. Vagyis
ugyan Irok a' kik ő emlekernek az égész Dologrol
De egy sints a' ki ellene mondana sőt a' midőn Huss
János a' Hóstentri ünnepétt Sinatba ert a' Historiát
elé beszéllette senki a' Sinat sem más Párt fogói a' ki
Szék ellene ő mondottak a' Dologgal.

d:ſ Franc Márton Laudamai Canonicus em-
litti a' 15-ik Szár Körepen, a' ki V Felixnek v. Miklós
Secretariussa volt egy Champion Der damen nevü
nunkájaba a' kol Francia versebe illeti ert a' tör-
ténetek. Tudo Szigyi annak a' ki a' Papák mellett fogi
k.ő Tudo ő volt, k.ő mellé volt arra k. Papa Effrem
leggyen, hogy engedj ő. k. Szenved. ő ar Szi k. egy kun
va, egy Papáné ar ed.Sz. E Szára be Lessegben igazgas-
ta. Platina Uramis a' 16 Szarba a' maga Papákrol
irott Historiajaba le irja ert a' Papa effrontt, egy
Sinnd arom által k. Lud igaz volt arol Lud ő lé-
lekől ítéletet ő lészen.

Emlittetnek még mais Monumentumai is ennek a'
történetnek: 1, ekron a' kellyen a' kol ez a' dolog
történt vagyon egy Szlop, a' Dolog emlékezete
del emelve t:i: a' Nero Colossusa és a' Clemens le-
pülletye körött egy effrony kép ölébe tartvan egy
Gyermeket, és Soha is midőn a' Laterancumba lé-
vő

vö Jeanplomba járnak processiót arra az Utan ő
mennek, a'mellyen történt a Dolog hű maj udrán
kerülnek a Jeanplombhoz. Erre Dologynak az ola
hihetősön a'Papá ellenyes eseke art mondjá a' Nem
Theodorik az Irásnak az elein.

2, Chalcocondyla György ezt az beszélli hogy a'Ró
Clerus többször igy ő nek tsufolásának ollyan formá
jától tsinálattak mint egy ötnyelű Fél Isten Sedes Sto
coraia, a'melyről a'X Leo Bejérg ő volt a'mint a'
Elsőbb Irol emlitik. Ebben a'Székben belé ültet
ték a'Választott Papát és az utolsó Cardinalissal
be nézetik alája h. vizsgallya ő vallyon Férfiu é
a'lsze a'Választás ellen? Ha Férfinak találtatik
a'Vfitetovo Cardinali fel kiáltott: habet, habet!
Hogy ez a'jelek ő volt biro nyityák" Innoc Pan
norinusnak ezek Versei:

Nou poterat quis quam rete ranter ethera claves
Nou explorati sumere Sepi cubi
Curigitur nostro mos hic nunc tempore cessat
Ante probat quod Te quisibet esse Marem.

3, Ha ez a'Dolog igy ő történt ő lehet ő ma
gyarázni, miért vagyon oly sokmás régi könyvek
ben ez a'történet le jegyezve t:i: a'Papa ellyony a'Mennyi
alatt visi a'fenn Segid a'kezibe és a'gyermek a'lábain le
szűl buvik ki. E'mellett több verset tartyák még mas
emlekezetbe a'Dolgot p:o: egy Martinus Nevoretti Mino
rita Daraf art irja a'Flores Temporum neü alatt lévő

Kroni-

Kronikajába h. midőn egy Ördöngős vitéz ennek a'Pá
pa ellyonynak elejébe h. ki hajtsa belőlle, az Ördög nem
ment ki – Kérdette a'Papa az ördögöt hát mi kor fog
na ki menni? az ördög azt felelte:

Papa Pater Patrum papisse pandite partum
Et tibi tunc dicam de corpore quando recedam.

Vagyon egy más verzio mellyet egy a'Jamos Papaellyo
nyony Cardinalissai közül irt a'mint Mori Uram emliti:

Papa Pater Patrum papisse pepperit partum

Vagy: Papa penes Portam pepperit papissa puellam.

Hihetősön a'Chatolica Ecclesiá ő volt semmi két
ség ennek igazsága felől a'Reformatio óta – ekkor
oftan midőn a'Reformatusok tsufolnák őket a'Pá
pa ellyonnyal, nemely Catholicus Irodalmi minden
erejeket össze szedett h. az egész Dolgot költemény
tsinallyák. Illyenek: Cesar Baronius, Bellarminus, Lab
be Leo Allatius, Ramundus s'mások, a'kik ollyan jó
successussal is dolgoztak h. a'Reformatusok közül is
nemelyek részére állottak mint Bloudeus David U
rsinus Drakon s'mások.

Az erősségek mellyekkel a'Dolgot költeményre adarják
tenni ezek:

Mitsoda az erősségekkel igyekezik költemé nyé tenni?

1, Gyanussa teszi a'Historiát az h. a'9. szazba a'
Romai Szék ellenségei közül senki sem emlitti, ámbás
nak a'Papa ellyonnyal az Uralkodása arra az i
dőre esik a'mikor a'Constanti nápolyi Sátsi areká
val Rotinussal h. tüzesebbé folyt a'vetekedés a'kik vala

valamit tudott volna benne bizonyosan kifogásolta volna: de mintsem még Ujak tréfázási a' Bolognai akkori tudósnál; még a' Fallus Püs pörölnélis a' két vetseiedet akkor Romával a' milyen a' Reinus Pusztot Hímnak, Kettségben hivva a' Bolyait arra h. a' 9 Szárból fogva a' 1139 ik emlitkezett a' történetet; akkor pig elő állt a' Skotiai Mariane ali Anastasiussal bizonyitt dolgaival vagyon az h. a' több előtte elő tudnát a' milyen Luitprand, Flodoard, Hermannus Contractus stb. mind emlékezet a' dologról, arra pig kétségen h. az Anastasius munkájába ig volnac; Salmasius Urban mondja, egy Ms. ül h. a' Heydelbergába li adott Exemplarba látta.

3, Nintsenek semmi adatok semmi datumok arra Urallodásáról a' melyekből valamit bizhatnánk li meg Ujak probabilis fogásokkal kellett előtte lenniuk minthogy egy Papais a' linek h. alább egy Levele ig ne volna.

4, Ki Cronologiai nehézségek jönek elé'ka ezt a' Papa elfogyni II Ces és III Benedek közé be illeszteni. P. O: azt irja a' Reinaldi Hirlemei h. ö 10 Levelei Romába küldeket küldvén, az utba ig lakottak h. ig kelt s' a' midőn Romába érkezik volna III Benedeket találták - igy kél a' kétlő közöt ni igy az gathalott dolhamva a Papa elfogy. Hova a' lefolt tovabbá h. abbe az időben a' melyben irattak h. az elfogy ethenübe tanult volna, akkor ott ni vi ragyogtak a' tudomá-

nyok

nyok. Az is ugyan h. ig engedte volna magát kérkesíttetni v. ha lehessé' lett olyan gondatlan a' lett volna h. a' fülelésben közelebb időben Processus jaim kiment volna; ámbár a' Florimenti Remond a' 16 szárad végén avval menti ezt a' fülelés egy munkájába h. az Isher való engedelmességből történhetett, mineku tanna az Angyal által tudásra adta volna neki h. minden Páva nélkül publicálni lett.

Ezeket az erősségek ugyan fel vette az ifjabb Spanheim h. ig erősítette: de a' történet igaz volta még kétségbe v. kérdés alatt marad. ebben a' időben történt a' mellyben a' rend kivül való nagyon ittleni, mint szokott a' tudatlanságba lenni. Sőt meg ragadott ekkor a' történetben de h. menyi a' valóság benne mintsem még egészben el igazitva. Kellett valaminek lenni a' mi erre a' H. szóra alkalmatosságot szolgáltatott. Innen a' két Catholicus Hyatiak hol egy hol más hova vetéssel élnek v. egészen tagadják. Némellyek ezt erősítik h. S. Janos volt ugyan de a' elfogy, elfogynak szokták arról h. olyan jelentik volt h. az Antecessorainak vig részével és a' Conciliumokkal nem bátorkodott Photius ellen élni. Némellyek az időt is megfrebbítik a' 12 szára, mintha 2 Frideric egy tudóssal az udvarába tészitette volna ezt a' munkát a' Papák ellen a' két sok annyi szor excommunicáltatott de ezek a' sok a' fundamen-

tom

Mit lehet itélni az egész H. szóról?

v Volt Romaban egy Appony és Esmeri két leánya, mind nagy kurvák, és ar alkori Jauos Papal ereiek tatrai poltak, v. pai sorelk Jachó saltol lesfelgrapalcses applicesek

tomb. Hajlamad az ujjabbak arra h. ő le tintsen a' oda-lárd Istor Gyujtemenyének eredetéről, terjedéséről, és bi' folly-tál, s' ősrül hasonlitván a' Johanna Papa Appony Szüle-tésének, igazgatásának, neme el titkolásának Historiá-jával, a' Johanna Historiájat egy tartab mind egy Satyrizalo és jövendölo ki abrazolását az Istor tá-lárd történényeinek. Ha igy van, a' dolog ki heto", a' találmány elmés" Heute Kirch Geschichte des Jahrhunderts p. 16.

Ki a' Hierarchiának első Fundatora, s neiknek?

Már rea szakhatunk a' Miller Papara a' Hierarchia Fundatorára, Nemellyek a' Johanna Papa Appony szülendet hozva adjak a' Benedekeket s ugy ültetik helyébe ki Miller 858ba. Alig esik olyan Pá-pa változás, mellyben semmi tobe egyenetlenség ne lett volna. Attol el az Elanak: de az Uralkodonak használt annyit h. a' Papák függésbe jöttek a' Császároktol. Ezt a' függést ő kivánta volt a' Roma-ni napolly: a' Császárs még Konrád parancsolo Nagy Károly is még élo, Miklyt Károly el alusz fel ebreden a' Rói Nép és a' Papáktis – a' regi függést n akarták fen tartani. Ezt ők gyakran probalgatták, de most az ő Miller valasztásában, a' kit a' Nép minekelotte a' Cé-sár v. magad v. követe Rói jött volna ő tett. 2. Lajos arra ő karagudott, s a' Nép kérésére ő engedel-lődvén confirmálta. – Miklyt Miller a' Papái Székre fel ülhetett abban mesterkedett h. minden elotte valonál a' Papai hatalmat feltebb emelje mellyel a' Rói Trontol ő nyerte h. feltebb Bitsü-tessék

mintsem Királyokra tudott parancsolni.

Károly nevendek dologba mutatta ő a' magát Erélly fraudelál: 1, Uralkodásának elein vereltetett Jánossal a' Ravennai Exarchal. 2, Lothard a' Lotharingiai Királyt házasság dolgába elegyedett. 3. Hinkmárt a' Rémi Püspököt tántorodta ő.

Hány nevendek vereltetésében elegyi-tette magát?

1, ez Ravennai Exarchon tett elobb probát h. Supremá-tusát vette ő esmerdesse ki ha it el fűthetné fraudelál a' többiek is ő kodolnya. Az Ravennai Exarchátus minthogy az Exarchatushoz tartozó, nem sokat vette szamba a' Rói Püspökök, ámbár a' Rói Püspök sokszor probált h. a' választásba belé elegyedhessék v. ha lehetne függővé lehetne magától, de a' probába mindenkor vesztett. Ezt ő emészthette a' Rói pöspökök – Miklyt nekifog holott Jánost a' Ravennai Exarchát erőssen szerette Lajos. Miklyt arról tudni n akart – egy kis Synodust akart menne 855ben Romába – el vadolnya Horestyel a' melly abból állott valoságga h. a' Rói Papái n akarja Römet esmerni, azért ki h. a' Császárs nagyjából fogyatkozni kezdett v. h. a' Horestyen sokat tett Miklyt Papa semmit javunyet. – Miklyt fog hozni a' Miklyt fel bérel a' Ravennai Diaecesisből egy nehány Püspököt h. vadolnyák el Janost egy ő h. a' Pénzt arra vehessék h. az Exarchátust vethessék le és a' Császárs ovra menjen. h. h. alább még ki-ő kiszabadítya magát ne patvarolnya. A' dolog jol ki ment – a Lajos gyengébb volt h. hogy egy ilyen Pá-

pával

pával ujjat neúl volna kuvesi, s midőn a' fiegény le-vetett Ersek Lajos kor fellyan Bort volna art jelelte néki, h. valahagy engesztellye meg a' Papát — Jánor Kéntelen volt velle és a' ravasz Miklos igy engedett. A' gy: k. a' Kir Széktől függjön, eskünjék kir Segétl s minden ehtendőben egyszer Romába menyen subjectiojának bironyságáuk. Ezt gy nyerte Miklos, a' kit Lajos ie felve tisztelt; mert a' midőn Lajos egyre Romában s messze volna, Miklos látogatá Sárament volt, a' Cs: fiai gy tudvan egy Nyil lövésnyi távolságra menni a Papa eleibe, a' lova kantárját gy fogta s' ugy verette, lábát gy tsorolta. — Jánosi a' Romai Ejfelet igy gy alázvan ar Alpeseken tul lévő Gallus Frankus és Nemet Püspökökel probálé. Ez bajosabb volt mert ámbár az Eclak Organisatioja a' 4. és 5. századig a' sok Missionariusok által ugy volt is kitsinálva a' mint látjuk k. a' Roma főségét gy esmerjék, de minthogy a' N. Károly Successorai élhetetlenek voltak s egy riással visionguttak a' Papák annyira kapnallák ezt az uralkodók egyenetlenségét k. a' hatalmat magokhoz vetvén, kivált a' midőn a' sok oftálykokkal, mindenik igyekezte a' Papát a' maga részére hurzni; mert a' melljik mellé' által tudák k. a' fog győzni s el fejlették mind az Uralkodókhoz mind a' Romához tartozó engedelmességről. Miklos hozzá fogott megis s ha egésszen k. nem vihette is alább utat tort a' successorainak. — Magok az uralkodók erezni kezdették a' Papok Despotismusát, s retted volna attol gy menekedni. Ezre azt gondolták k. gyób jobb modnak ha a' Papával együtt fognak a' Dolgot az ők gyarodasára. A' Papa tapasztalá rajta k. az ő segétségére szükség vagyon mert jol látta k. ő lettös érzéte és el, s azt is k. a' Királyok Tőle függésbe legyenek, ardis k. az egész Clerust gy alázza, mert ha a' Királyok valamit a' Papa által akartak tenni, engedni kellett valamit a' magok jussokból. Várta Miklos az alkalmatosságot melyben az elnézett érzékre Dolgozzék. A' Szerencsétlenség a' Lothárt találta a' ki minden ehben engedelmes volt a' Papa parantsolatjának. es ez

1. A' II-dik Lothar Karassági Dolga. Ebbe el akart a' Lothár a' Feleségétől Trendbergától valni, mine lehetna Rét ejtvén ől Tőlött volna. Meg szeret egy Vel Drade nevü Dámát s azt akarta mindenképpen elvenni De az el válásra kellyes okait keresni Tőlött okokból azt nehezen találta Trendbergától gy válni. A' Dolgot Lothár ugy akarta azt annyira vitni k. Ahenybe el-választhassa a' Papát ebbe a' hol praesideal a' Trevir. Ejfel Kentgénus és a' Colonai Günther a' kik Valdradénak, a' kit Lothár el akart venni, atyafiai voltak. Ehhez látta k. most bele alkalmat a' Dologba, birattis k. gy: Sál nevü a' Francziai Püspököt ennek a' válásnak menére voltak — a' Francziai Király Karolyis patronizálta Trendbergat. Egész bátorsággal ummadozásért reá fogy a' Dolognak s mikelyt az el-válást gy hallotta

A' II-dik Lothár Lotharingiai Király karassági Dolgát k. folytatja.

s a'

'sa' pana[illegible]li a' Heidelberga réfjéről Romába jött, sub
Miklos Lothar[illegible]giába h. a' 3niat actait adjak k' ré-
vijora. Ez eleg inpeti nentia volt - itélö - bira - halalom-
mal be' fogni egy idegen Megyebe. A' Király tehet-
le volna h. a' Követeket ki verje; De new: az ac'alot
revisiora botsatya, igy gondolkodot a' Lothar h. a' Dolog
et - tfenyegetödik ha most ereb a' Követet arra mennie
ner kar ekeleni Synodus actait ö erösitsel - meg vis-
segeti ajandokokkal mind a' ket Követet Rad nold us es
Janos - ki Kötbe 3niatok gyüjtötte 3b3k 3 ollyan
szerentsesen folyt ki a Lothar réfjére h. a' 3niat es a'
Követeit approbállyák az ö Pharesjag'ak. Ö vendet a
Lothar h. a' Papanak is eleget ettek. elegh hallya Miklos
a' Dolgokat ki h. küldjék az egesz processust Romaby
A' Holoniai es Treviri Püspökök el-korrák magokat
gondolvan h. Miklosnál tehetnek magokis valamit; De
a' Papa maga eleibe szurbotsátya öket, sot egy Syno-
dust tart Romába, a' ki Ezeket excommunicallya ki-
vatalaikbol ki veti, karomlokepp anathemát mondott a'
maga ket követöjére is a' Metzi Synodust cassállya 's mind
arokat a' Püspököket a' ki jelen voltak a' Metzi Syn-
odusba excommunicatioval fenyegette ha bvenyos Dö-
be tölle Romába engedelmet new kérnek. Ez egy ra lmer-
rö lépés volt tölle masok irbe mint az elsö h. zavaris alá
Esik a' processus - Erre a' bátorsága a' Szalard Bibor gyü-
lemennyibe volt a' fundamentum, melly szerent a' Papa

Edla.

Edla a' Keresztségében levö Ethelbert nevezték
és igy a' Ro Papa Püspökei tehet és vehet le mel-
lyet Miklos ö is tett. a' Dolog igen ujjvolt - az Isidor Ca-
nonjait igen bajos volt praxisra hozni olyan homx.
Mind a' Coloniai mind a' Trevir. Eset levelet irtak
Miklosnak panaszokat h. ök minden más Püspökök
ö kerdjek nelkül itéletet ö ei h. Miklos ollyan szerrel
beszél s mint sub Dusson ugy tartya - Act irjak a' Le-
velbe: Te a' te Atyad fiai a' te Fi folgálatán levö tá-
jaid felett Egyellyen fel emeled magadat - kolyok szolga-
jának nevered magadat s Uralkodok uralkodoja kivánj
lenni - kárhoztatod arokat mint Istenteleket, a' kik el-
lened fegyrt magokat, de nitsoda jussod vagyon ne-
künk Baranyolni. - hiszen a' te Isten szerzödésed mi-
den ellen - övagyon ö Jar abba a' Varosba a' mely-
ben a' Prophéták Babylonnak nevezik ei a' mely az
Egyig emeli magát, kamissom Dicsekedik h. soha ö
hibazott volna - tud ö Kal h. itéletet ö ad tyük-
atlanra a' hogyunk, ei a' velek való egyesseg tölök el-
szakassuk magunkat h. ezere vedö h. ni alat valo
a' vagyunk, hü atyjok fiai, Püspök Társaik a' kik nint
nekik annyi jussunk vagyon ha a' levelyeg ö a' va-
lasztott volna. Ebböl a' Levélböl a' tettzik h. a' ki a' Papa
fölfögése a' volt meg mindenütt ö ismerve: de mar tet-
volt Miklos ollyan lépésekre h. Jar-batorsag kellett ez
szerentsés kimenetelhez, kimenö állapotok sem vagyonak
mint legyen a' ki Papa. A' ki menö állapotokban szerett
Miklos, a' is szalasztott ö. A' le lett Esetek folyá-

nomnak

módnak Lajos Császárhoz, a'ki akkor Italiába volt
's kérik h. intercedállyon a' Papánál 's ne engedje h.
a' Testvérével Lotharral egy bánjék — A' Császár arr
leli: Ő irtam a' Papának igen keményen h. bé állyák
a' Német Püspökökkel, a' mellett igértem h. Lothar
reá vészem arra h. fel állyon Romába menjen s
mentse magát — Miután vették a' Levelet, ő vendég h.
a' Császár dolgai avatkoznak, tudta h. így is nyer. A' Pa
pa azt válaszolta: meg ne próbállya Lothar h. a' Papa bi
rodalmába be lyjék addig míg el való Felesége vég
ja n vége. Azonba Miután küld egy Excom munica
tionis Decretumot Lothar hoz a' melyben n Ujjal emle
getnek mond réája hű még akkor jenyegette h. ortz
gátolni ő szentségét, a' mint hogy egy más Decretum ab
a' Császárnak és Frantzia Királynak szabadságot és
hatalmot ád arra h. a' Lothar Országát ostrája alá fel
ha az Ecclesiával ő n békéllik. A' Császár és Károly fel
is lépnek valo sággal Testvérek ellen, mint hogy
különbeni Országára vágyódnak. Lothar látja a' dolgot, a
Papával ő békéllik, Voltra dékol el pralát 's Trondreviller
ben Theutbergat vissza vészi 865te. Igy t: i: amphaloMiller
tos a' Német Püspökök is, és Lotharon végbe vitték h.
minden Excellentz az ő hatalmát ő ismerjék a' midőn arch
nak vége rejük a' maga ambitiojok szerént cassálta. Meg
mutatta azt is h. a' Papai hatalomból függ a' Világ, a'
midőn a' Fejedelmek a' Királyok el szenvedték. Azz
Ujdon Collectiojában ak hasznát vette — Az igaz ugyan
h. a' Szentir.

h. a' Szentir és Colonia Ersekek Romából lara tér-
vén az excommunicatio utánis ő maradtak Püspökök
's mind a' Német mind a' Lotharingiai Püspökök is voltak
ismérték aruttanis: De a' Miklos vérlya most Hatkel-
hás volt 's arczul nis erőltődött most ugy a' Püspökök
ellen: de más hozzá fogott különösképpenis a' Püs pö-
kök 's azt ő kérdette a' Német Püspökök Hincmárod a'
mellyik Harmadik vesztegetése Miklos Papának. —
Hincmár egy a' l. tudósabb emberei közül a' Gharad-
nak, de feledékeny nyughatatlan Prelatus 882ben
egy 's más dal tartatott volt Gondviselésében a' melyben az oda
való Püspök Rothard el vádoltatván Hincmár annyi-
ra vitték h. hivatalától le vetették. Rothárd a' Gi-
nat végrehajtásával ő nem elégedvén a' Papához appel-
lált Romába, a' midőn ő engedelmes Rend ek egy Kla-
sromban Fogságba záratik h. így a' dolgot inkább
ne vihetné Miklos eleibe, mert Hincmárt is akarta volna h. a' Provinciális Synodustol a' Papa elei-
be keresztyék a' Processus, tudvalevő azt h. ugy nagy
vétkeredéi kerekedtek belőlle. Rothard, h. ő tudo-
tik, a' Hlasromból ő jőtt ki, Romába menvén panasz
ját Miklosnak, kapo rajta Miklos, n agy tsalmával Hincmárt belőlle mintha ő egyik a' K. E. Nak egyne, külö
egy Hyncmár. pörének az ott való Gallicai Püspök
h. fremdet pájolat el találtak — azt kivánták t: i:
Miklos h. az ő legatussi előtt tartassék egy más Gi-
nat is az Acta t küldjék Romába h. ő is revi-
Deatya

+ Hincmár Érsek volt vénd. Ladw. Ast Hincmár

Hincmárral 's több Gallus Püspökkel h. bant.

Deállya, Hinkmár pÿ 30 napok alatt menjen Romába
mentse magát Törvényesen tselekedetiért v. ha arra ñ
tselekszi Suspendáltatik ab Officio ö's a'több engedel-
lem püspökiről. Hinkmár olÿan el-bátorsággal válaszolt h.
ö'ebben a' dologb ñ engedelmeskedhetik mert Rothárd
narkfel adása ñ igaz 's jelentette egész tiszteletel h. az
Ekai Törvények szerént Mikhosnak a' Dologgal mászkÿ
ellett volna bármi: mert ha sínlé a' Pardicean Zinat-
nak egyik Canonja szerént a' Püspöktől Processussa a'
Kir Püspök Zsuma elibe terjesztödhetik, a' melyre
allegálá a' Patensbe Mikhos is, többet ugy sem tsele-
hetni a' Processust cassálhattya. Ugyanottan Hinkmár
h. jobb Lecsendesítésre állya magát ebbe a' Rothárd ügyébe
tartalmatt semlibe egy más Zinatot a' melyben az
elebbeni actatol conformáltatta, sót a' Kopasb Ká-
rolyfi annyira vette h. vegesse Dolgot allatmába fo-
gadta, de ÿ alattetotta a' tárnaságba merkel allott mel-
lölle. — Hihetÿ Mikhos ÿ hallotta h. a' Gallicai Pü-
spöktöl az ö Decretumát ÿ vetsétt fogadtá és ÿ de-
lelet az ö praetensiójára, egy val meröbb lépéssel a-
tarsa a' Dolgot helyre hozni. Kemény levelet ered
Erd—. meg irja h. Törvénytelenül tselekedett Hinkmár
's provocal Mikhos az Zsidos tsalárd ÿ ügyületemenyé-
re a' melyből mutogatya h. ö a' mit tselekedett Tör-
vényesen tselekedte. Mikhos volt bár az elsö a' ki az
Zsidos csöltemenyeket ÿ ügyületemenyit valosagos Törvé-
nyeknek lenni esmerte. — Hinkmár válaszolt 's amaz

az Zs

az Zsidos csöltemenyeben sÿl contradictiot fedez-
ett légyen fel, hamissan lenni egésszen ÿ mutathat-
ta, elég erösségei arra ñ lévén, hogy ÿ irta tsak ugyan
h. ha ñ csöltetlis egésszen a' csalárd Zsidos canonjai
mindarom által a' Gallicai Eclatb csöletlenö erejek ñ lehet,
mert a' Diurnus Gyüjtemenyébe a' melly mint 300 ÿr-
tendöt mintsenkÿ. Erre Mikhos azt válaszollya: az
erösségek mellyeket ele hoznak Zsidos ellen erötlenek,
Ö maga az Zsidos Canonjait helyesbitö esmerte, más
pÿ a' Kir Szék a' mit ÿ ut vévésben tudnivalo dolog h.
a' többi Eclatb ugy tsak lenni, 's a' Roma ítéletében
tsuhinek Anathema alatt ñ szabad tsélelkedni. — A'mi
pÿ azt illeti h. mintsen ÿ a' Diurnus Gyüjtemenyében
a' ñ erösség, mert az Ors Uj Testamentom sintsen ÿ
abban a' Gyüjtemenyben de azért ñ következik h.
ezért ñ kell hinni. Azonba Romába sincs egy Zina-
tot tartott a' melyben a' Rothárd Dolgába valo Pro
cessus cassálva 's Követeket küld Galliába, a' ki t be vá-
lasztá Károlyfi a' Papa interessejébe, talám Ö szent sza-
gost igazt nekie, 's Rothárdot Szabadba vitték tsak-
tsak Püspök a' Károly Legittségével. Hinkmár ÿ jütt
a' dologba — az Zsidos Gyüjtemenye auctorisáltat-
tott — a' Metropolitáé és Provincialis Synod ellenzé-
je el vonatott, és Mikhos Törvényül tette h. azután a'
sinos mintsen az Zsidos gyüjtemenye legyen; minden
ítéletekbe 's minden Püspöki Caussákba utol-
só Instantia a' Papa.

elég lo

Még tovább nem[ed] Miller l. a' Német és Gallus
Püspökét jobbann ſ[z]hodollya t.: : er előtt 13 eſztendővel azaz 853be tartatott volt egy Synodus a' Károlly
jelen létébe Svatonba, a' mellybe Ebbo Eſzt miatt jöt-
tek volt bajoſkodáſot elé. Er az Ebbo minekutánna
le vetteték volt is ordinált némelly Püspökül Zebbe
a' Sinatba a' többe ordinált Püspökök le vetteték hiva-
talokból, minthogy Ebbo által a' linek ñ lett volna jusſa
ordinálattál ſ magokat. Erre a' le vetett Püspökök ſ bi-
zák magokat látván azt h. Rothárd nyest-ölin Miller
Papáknak ſolly amodnak — a' többek között volt egy
Vulfáld nevü Hegyes is a' levetteték közöt: ez el mégyen
Romába és panaſzollya ügyét s mondja h. Hinkmár
az ák leg inkább ellenére vagyon. — Miller mikellyt
hallya h. ut[d]nél Hinkmár elegyedik a' dologba ir ne-
ki h. Vulfáldot is[d]nél tegye viſſza hivatalába. Vála-
ſol Hinkmár tette tek ala radoſsággal h. erekk a' Papok
dolgába nem ö ielis hü mak Püspökök; ök[á]t ñ lehet
viſſza, a' mellett az Anteceſſor Papáli Wlo és III Bene
dek azt a' végre[ſ]ſi confirmállák, mints kát katalmába
h. el rontsa, hü ha Millernak settink Anteceſſorai ide-
lelek[d] aſſáhni tölle függ. De Miller azt mondja h. az ö
Anteceſſorai roſſul informálláttak a' dologról s azért
itéllek ugy, viſſza kell kát tenni. Azonba a' Gallus Pa-
pök egy Synodust tartvan 840be Soiſonba ñ volt kö-
vet gvaltoztatni az ítéletet, hü egy Egilo nevü Köve-
tet el küldven az aetálosis el küldöttek ſg ítáták h.
ök ítéletek mellett g maradnak — laſſa Miller h. ha az
ö irgalmaſſaga annyira megyen h. erekt a' feren-

tsétlen Papokat helyére tegye. Károlynak ez a' Vul-
fáld, kedves Papja volt s minek előtte a' Követ Róma-
ból viſſza jött volna g tekeli Dourgeli (Deákul Biturigis)
Püspökké: de Miller a' kölött aeetálnak g n elége-
dett, egy más Synodust parantſolt Trojenbe s. Deákul
Troes.) a' Vulfáldot törvényes Püspök edmérül — Az
egész dologról egy hoſſzu tudoſitáſt küldenek Miller-
nak a' melyben erlelésére adnak Millernak h. hü ha min-
den regi Canonokat tollál, mellyek a' le vetett Erlek-
röl való ordinatiot ñ kaják helybe, ugy viſſza vet-
heti az eſſetétet, ök magok pig azt g n engedhetik —
Miller viſſza tekeli de ñ ötsa a' dolgot volnak hü más
Calárba. — A' Gallus Püspök[d] megis ſzeren tſejtek
ki futta Miller kevelly lelkét 867be.

Az elé beſzéllett történetek elegge ki mutatyák
milyen ér volt Miller Papsa — egy uralkodni kivá-
nó, vakmerő, de négis prudens ér. — Ö volt az első
a' ki a' Láteranumi Templomba mint egy uralko-
dó fejedelem g koronázta magát, mint ma a Koro-
názás a' St. Péter Templomába megy ünnepélyes. Ö
volt az a' ki mindenek[n] felyül valonak tartotta
magát azt állitván h. a' Kir[ö] Papot Konstantin
nus Iſtennek nevezte a' Rufinus bizonyságára hi-
vatkozván pig az Ir. az ellentét ítélhetetlen az ugyi-
vánságról — A' Nyugati Egiházi kivalt[k]egy Mi-
nek Országi nemely törvényeket tett a' Nőtelenség
g tartása iránt. Ado a' Wienai Püspök be-
fellé h. az Augsburgi Püspök Ulrik állott ellent

bemé

bene. Miller lett rendelesi ar iranti is a' mint
Platina Uraw irja a' Lajos Cajsari ẽ erõssitte level
k. erutan a' Papok gyülesébe Sohai Világi eő ẽ ne
jelenjik avagy Uralkodo. — Mat tõt volt Miller a'
Successoranak mellyen nehetter minda dig mig Hil-
Debrand a' leg felsõbb pontra vitte.

Utanna õ veltette II.t Hadriánt. — Mikelys Mil-
ler ẽ hole a' Rõi nep meg inkabb sietett a' Successor le-
tettel, k.a' Cajsart a' valasztasbol ki relesztek. A' Hadri-
án valasztasa Agyan Lamar ẽ i esett k.a' Romaba lé-
võ Cajsari Ministerek, mineluttanna ẽ holt arutan
tudtak ẽ — ugyan ttak ẽ jelentettek it.n Lajos Cajsar-
nak is, a' ki örõmibe k. annyit is tettek velle egy fre-
ribe confirmalta Hadriánt 862be. Es a' Hadrián
sinte mindent el vesztett a' mit Miller nyert — a' le-
vellységben ő volt kissebb Millernél hu a' bõlyességbe
a' Pallai Papokkal valo vesztekedes, mellyel Miller ol-
gan türesen folytatott, ő ungealta tovabb, a' Vul-
gus Diturnia is Püspök segét lelkibe kaggta s'evet a
dolognak be'kel kaggott. — Egy mas vesztege-
dés ütötte ki magát a latta, a' mellyben ő a' le-
vely Miller tonussát akarta vinni, a' kel ar ollor
Miller bir nyessen mérsekelte volna magát. —
Az Ifjabb Hinkmás Laoni Püspök fiag ebben, a'
ki rendetlen életü, jo lovagto ẽ volt s'rendetle-
len életéért a' Dátya a' Romi Püspök Hinkmár
egyarant ẽ fel dette. Az egesz vesztegedés volt

egy

Hadrián k. vitte dolgait a' Hierarchia épitésére?

egy darab földet, mellyet Károly a' Király el-fog-
lalt; Hinkmár põ azt pretendalta k. az a' föld az
Eclae volna. Hinkmár bé vadolly a' Hopasz Károlyt
Hadrián elött mint Templom felverõl — ez egy go-
dolatlan lepés volt bennes annyival inkabb k. a'
Király ẽ a' Remi Püspök Hõnkette k.a' Püspökségébõl
le ẽ vetették — A' Bátya Hinkmár haragudott k. mi-
ért futott egyenesen Hadriánhoz s mint ő elébb a'
Metropolitához. 869be egy Gyulekezet Verberiaba
Suspendállyát az Ifjabb Hinkmárt. Õ meg valme-
rõbb lett — Hadrián elött keményebb vadakot tett. —
Hadrián fel vesti az Ifjabb Hinkmás ügyét, mert
abban az idõben a' leg nagyobb gondossagis altalmat
talált a' Papa Prétjét, ta a' Királyok ẽ a' Papok
ellen appellálta oda — Es Hadrián egy igen gondo-
latlan és illetlen levelet a' Hopasz Királynak, a'
mellyben kite fregetnek, Templom felverõnek ki-
rommadnak nevezi s parantsolya néki Agyasseli
hatalommal k. Hinkmárt vissza tétesse, mint a Király
le tétette ẽ fogsagba vetette volt a' vadakot põ küld-
je Romába, k.ő, mint a' ki a Püspököket egy edül é-
letheti ẽ rendeallya a' dolgot. A' Király el banul
a' levely leveleu, válaszol Királyi módon meg irja
k. Hadrián egy értelemmel, a' ki. soha Királyokkal
ő beszélletni nem látnak, mert ő tudja k. kell nékik
beszélni, tudja põ Hadrián k. hallatlan sem lehet egy
egy Pallai Királynak parantsolni, tudja ő k. a' Papa
mint egyházi Püspök ugy alatta vagyon a' Világi is

és Ecclai Tövényekből; többről pedig hozzá illyen levelet
küldeni ne nézzen rajta mert nints vélle mind pedig a' Ki-
hozza, bé hódolásának ő fogja mutatni. Azonba Hinc-
márt a' Pápa Követei előtt ő fogatta és fogságra vetteti,
a' K. látván h. az ő Pápához való appellatiója. Leo mint
jeles tsínnel 870be Allignyba egy Zinatha, mind a' Ki-
lyát mind pedig a' Bátyjárul Hinkmár Erőssel ő bé fellett,
a' Királynak hívségét esküdt l. V. Hadrián így vesztette el
a' Mirlostól ő nyert pártfogását. Más Dolgaibán el-
vesztette Hadrián a' lépéseket. A' Lopsa Károly, mine-
tsára ő volt volna Ifi Lothar, a' Szályost akarattyából
a' Lothár Országait kezéhez vette, a' mellyen Hadrián egy
ő haragudott h. l. attan parancsolt Hinkmárnak a' Ke-
mi Esternek, és a' Károly Országában levő mais több Pá-
pőlött l. Anathemát mondjanak Károlyra u: m: a' k. az
egyházi K. Szék akarattya s' hire nélkül foglalta vol-
na el a' Lothár Országait. Történt aronba avis h. Caro-
lo nem a' Lopsa Károly Fia az Attya ellen rebellált,
Károly a' sját arcát fraudi vették. Carolomán Had-
ánkor folhyamodott Hadrián ist a' Lopsa Károlynak, a'
mellyben a' többek között illyen kifejezéssel él. Te a'
vad állatokat vad kegyetlenséged el fellyül haladod
a' midőn tulajdon gyermekedet kergeted; melyről nin-
ne parancsolom h. Tiedet vedd vissza, az Ecle-
zsiát bé tiltsd ő ne hagyj ő bérellés nélkül kalj ő j-
Nem folytatsuma lett fenyegetésének s' ő bolt 882be
Ölet követte IX Január. Mint hogy Johanna Pápa
Assyony VIII Januárnak neveztetik: ez arczul hiradás
IX.is

IXis Januárnak. Ha a' szerentsére volt h. ujj Czsászárt
kellett temi, 2ik Lajos Czsászár is Lothár Fia meg
holt volt minden Fejfi maga nélkül 875. au.
ambi által a' Czsászárságot is volt Lopsa Károly
ső Német Lajos, az Olasz Országiak pedig a' magok
kebelekből akartak temni h. a' Czsászárság oda
jőne vissza a' honnan vette volt elsőben eredetét
a' Spoletói és Toscanai Marquisok is eli állot-
tak, minden fogadott a' Pápa közöttök a'
maga részére vonhassa, mert tudták h. a' kivel
a' Pápa kezet fog a' jog nyer ni. Janus elsővel
h. az Olasz Országi pretendensekről mondják oda
hagyta, mert ő tartotta egészségének h. a' maga
kebelébe legyen a' Czsászár hű legyen a' távol
való Károly és Lajos között kétségeskedett, sőt
hamar Károly mellé állott a' ki ajándékokkal is
igérettel el kötelezte magának Jangst, ambis
Lajos később és érdemesebb is volt. Ir Janus a' Ko-
pasz Károlynak h. jöjjön hamar Romába Ká-
roly nem késik 875be Czsászárnak Koronázód
ik ivat Szerzet Károllyis le mondott a' Jus Si-
ciorol mellyet az előtte levő Czsászárok Ro-
mába is csinak könyezetbe gyakorlottak ő a' Ko-
mais Szék nevelésére közelebb magát; de még is
egyb midőn a' Saracenusok Italiát is a' Ke-
könyekkel pusztítanák, Károly ő küldött Legát

Legát

9ik Januárnak mikénk
nagyobb a' Hierar-
chiai Szék tekintetből?

segéd s adó Fiscalvé lett volt Roman. Meg tér
Károly Klastyában a Gallus Püspöktől ő alá za
Lákovfeg ar a Károly a ki Hadrian Papa ellen
patrocinálta a maga Püspökjeit. Erre art a
modot találla fel, kihez fogva a Jánost Legalla
bol l. a Gallus Ellátt legyen egy Vicariust, a ki
a Romából jövő parancsolatokat egy egy ex
pallya mintha a Papa jelen volna. Minden E
lai, Püspöki v. Synodali dolgot, mellyek a Papa el
ibe fogtak volt menni ez elébe a Vicariusse
leibe menjenek. Ez annyit tett l. a Papának Gal
liába semmiben legyen a ki állab pa
rancsolhasson. Ezt gondolta ő Károly l. mi
ább fognak engedelmeskedni a Német es Gal
liai Püspök l. azt a Vicariust Primási nev
vel léni ő. Erre ki nézte volt Custos, ja a Len
ti s. Gerald Senonum ci vitas: Püspökét l. Frantzi
es Német Országi Primássának legyen. Elébb a Gal
lus Püspök ellenébe szegezték magokat leg
ivül láttak a Papa rendjét. Igen elkelgeny egyes
ekkel próbált Károly – Hincmar a Remi Püspök
nehezebb mivel arra a hivatalra l. alkalmato
sabbnak Érdemesebbnek ítélte magát, l. Annyi con
tradicti ok közöt tsak nagyon a Pontioni Synodus
s. a melly ő jövendölla a volt l. a maga Csaszárá nak
letéréről es Olasz Országi uralkodásáról Költ Diplo

mákat a Ki Püspök Eadve szerént Költ ren
delésekkel együtt Lobsoi ballya: sar dulegiról Költ
Decretuma es a Császárnak végre hajtodott. Mig
Frantzia Országh Károly egy foglalatosságról az Olasz
Országi possedensek ő társadjak Jánosk 874be eselen
fogjak, egyebe az Olaszok ugy Császárt téjenek, de ő
sokáig tart a János nyomorusága. Ő minden módot
talált el szökni a foglalgból s ment egyenesen Galliaba Ká
rolyhoz s Galliaba az ő személyen g jelenése többet tett
mint a Királynak minden az előtti erőlködései – legot
tan Troyesbe egy Synodust hivat egybe a melyből a
Ki Udvarnak es a Király hűtenek ellenjeire
Anathemat mond, a Levni Zinkmárt, a ki megint
le vetette volt vissza téleti, a ő holt Eugenius helyi
be az elesi Püspöket Primásnak téjti a Papok
ő engedtek es egy János többet nyert mint a mennyit
Antecessorai el nyertetlen volt Galliaba, ugy l.
az ötet követő elhetetlen Successorok is sokat
ronthattak benne – Ugyan abban a 878ba tarta
tott Synodusban Ludovicus Balbus a tropar Károly fiát,
akarta Császárnak téleni, a ki 879ba g Italiaban, Já
nos Romába minjárt Synodust hivatott egybe l. Csá
rát tegyenek. De megis kétlelen volt Károly
a Német Lajos fiai ő koronáni, még végre a
sok Politicai fogások miatt nyughatatlanul folyta
tott életét 882be be végezte. Sokat nyert mindazonáltal
arral l. sok Császárok valtoztak alatta. Ezt ő halála,

utáu hamar követték egy más a Papák.

Az Olasz Országi factio, a melly Janost ültette, a Papai Székre emelte utánna Mária czímü v. 2dik Mártont de tellyes ideig ülhetett a S:t Péter Székében. Papa lett 882dik Esztendőben, Leonni ollyatt ki is vihetett az idő rövidsége miátt mellyet az ódeli fel segitő részrül ő kapni kellette volna pártfogását esztendőt 3/4 hónapot uralkodott.

Utánna III Hadriánt ültették fel a Papai Székre ugyan ez a factio, a melly Mártont. Egy illyen erre volt faultsége annak a factionak, a ki valamelly bátor ellenséget Sepp arra kénszerithetett h. a Károly Császár Familiájától a Császárságot hozzák Olasz Országba Hadrián 884dik lett Papa. Ez hatalmasabb a ki arra vagyott, volt Albert a Tuscanai Marquis De ő segithetett rajta Hadrián mert a Saracenusok Siciliában voltak ugyanakkor a Papa Statusaiban betörtek s az egyenetlen apro Olasz Országi Fejedelmek ő h. ellene állottak volna sőt a Papához folyamodtak, h. attól a Császártól kérjen engedelmet a kit a Császári Koronától ő akart fosztani Ugyan Ez mi helyett Papává lett egy Romai Sinatba el vigyék: a:) Hogy a Császárnak erutáni a Papa választással semmi részre ne legyen se confirmatiorul hova ne folyamodjanak ha egy sem a Conferatio meg előtt. b:) Artic ő állitották h. a mostani Császárnak halála utáni a Császárság Olasz Fejedelemé legyen. Ebből a kit lépésétől ő tartott mint

Hadrián mit tehetett Patronussaival?

Asinalt

Asinalt volna, ha tovább élhetett volna De ő csak 5 esztendei és 2 hónapi uralkodása utáni midőn egy Vermsfeld utaroth Németh Országban.

V:t Istvánt lett utánna 885dikben Papa. Ennis Olasz creatura volt Nagy tudtokra h. mostan már az Olasz Országi factio el fútheti Hammait, V:t Károlyt ar ar a Vastag Károlyt ő unták volt a Németek Dek, ellene voltak a Papaiak 887dikben ő fosztyák mindenik birodalmától mindkettőnek volt egy elég ese s a következendő esztendőben ő csak nyomorultul — helyébe a Németh Statusok ő Lepsik Arnulfot a Németh Lajos Unokáját Németh Királynak Ert a változás hasznáért akarták a Németh Fejedelmek, h. mostan a Császári Jószágot el kaphassák; de egy nagy akadály volt az utba t:i: az apro Olasz Fejedelmek, a kik még a Császári idegen volt egyesek voltak most egy más ellen ő hajlottak Sőt volt a rivalis: kit factio volt az erősebb az egyik a Spoletoi Hertzeg Guido a más: a Friauli és Veronai Hertzeg Berengár. Az egyik is a másikat állani nem tudott egy h. Istvánt a Guido részére alvan Berengárnak meg de triumphálhattak. — A Papának szerencsétlen v. szerencsétlen Szégyen egy ollyan kit ő hajlottak lett Franczia Országba. Karolus Simplexnek Lajosnak kellett volna Succedálni De a fő tolvaj részére hajlottak. Ugy a Parisi Grófi

A Spoletoi Guido a Friauli Berengárt az 5dik Istvánn halála utánn mint tsinálták h. volt a Papákkal?

és a Burgundiai Hertzeg Királlyi Tiszteletes vérnek magától – Déli részét az Országnak a Kanasa Király Ságra a Duna folyamlya mellyénél el – az Utrak függetlenek akarták lenni a magok Fundamentomba – minden zavarba volt Ivan ugyan magára maradott Olasz Országba, de ő volt ereje a Pathot vinni, Pápa és Barangái váltsa perentsével lecsabdták a koronáztak ugyan Ivánt Pápát által gihlolt és Jobb

Az ő halála utáni nagy veszedelmek támadtak a Sz. Szék felette, s itt meg olyan Scenak jönek elő mellyek a Kri Püspöki Szék gyalázatjára vagynak. A Császár ságra vágyás Felek arra ignalkodtak, Olasz Országba h. a magok Clienseit küld. Lehessenek Papák de a Polgár gyülöltel mert olyant tettek a kit a Rómaik ő akartak a mellyből is meg nagy tivodás támadott. Pápa patronálta egy Sergius nevü Abbatiát a ki egy volt a leg erősebb emberek közül. A Nép azt annyira ő szerette hogy a midőn az oltárnál fel akarnák szentelni erővel le tapsigálta onnan s egy Formosus nevü tett ő helyette. Formosus mellett volt a Nép a Nemesség együtt, s ámbár erősebb volt is a Formosus mellett levő mindazonáltal ő nyomban tál ki a Sergius részét a Városból. Igy hát egy szerencsétlen Pápa volt az ujj Papa a tsak ugyan tapsta mondat bennie h. tölte ő menekedjék. A mellyet az ujj Német Királlyi

Segít

Segét Segül hivta Német Császárra fel koronáztás az ujj Császár Guidot (S. Vitus) Sergiussal ki nyomja, és így a Császári méltóság is mint vissza ment a régi helyére. Nem sokáig élhetett ezek a Szerencsétlen Formosus mert a mult Papa vissza tette menni Német Országba, a hol sok rendetlenségek ütötték ki volt magokat, s mikhelyt el távozott a Császár, az Olasz Factiok ő indultak s Formosus sok méltatlanságai után 896ban ő holt. A Guido Factiója elé állott a Népnek kivelkedett és Papává tették VI-ik Bonifacius ut a ki 15 napra mulva ő holt. Utána ment egy Ci enfelet tettek Papává.

VI Ivánt. Emlék első gondja a volt h. minden mert semmivé tegye a mit Formosus a maga Papasága alatt tett. Meg elsőbenis Formosusnak minden tettét mellyekkel Arnulfot Császárnak tette ő ezettette – s mellett a Formosus testét a Kriptából ki vitettette, s örvény be tétetett a ő holt teste a Papi ruhától le vetkőztette, s három ujjait a mellyekkel ő esküdt le vagyatta és egy a testét a Tiberisbe vettette. Azután a ő holt Guidnak a fiát Lambertet ő koronáztá Császárnak azt gondolván h. mas Arnulfot ne fellyen. Az igaz h. Arnulf ki Ivánt ő ne bosszulhatta mert 896ban ő holt de az ő halála után ő bosszultatott ez a tselekedet helyge. — Berengar a Friauli Hertzeg erőre kapott Lombardiát el foglalta Lambertet sok hadakat folytatott váltsa perentsével. Róla sokan állottak a Berengar részére a kik által István

ő

b/s Ivan h. beül Formosussal!

gy Jegatta, a' tömlötbe vettette gy Sino rontatta.
Istvan utan megint Rok revolutio ütötte ki magat
Berengar lévén a' Latalmasabb Sett v. D Papát
Romaruss a' hi 4. honapotig Uralkodott Sar. Mar-
na a Thevdort ev 20 napot mulva gy holt. N. Janosa, a
hi Ravennaba Synodust tartvan VII Istvannak min-
den Tselekedeteit condemnaltatta es Formosusnak a
Tepét valami Talajost a' Tiber iSzel rotthattan gy
Talatvan a' Kriptaba ponnyadon el temettette Sart
meset h. a' Repük mellyek mellett a' Tepét el vitték
gy hejtottak magokat a' mellyből a' Szentlan Lagin gy
Letzik Formosusnak.

Igy Tolyt a' 9 Sar vege a' Roi Papák Ert: de
a' X Sarad mostra minden más Sárad Tobb
de Peter Srélére nove. vas Sarad nak hivatik
ez az Irokná. Olasz Orszagh a' Tok apro Tej-
Delnek zenebon a' Rodtak – a' Papát a' Tejedelnek
erejek fenevt fel lágtak es le buktak. et Neme-
ter az etmult fiat a' Gyermek Janosa tettek
volt gy Kiralyokd a' hi 4. Lajosnak hivatik egy
gyenge Tejedelem a' kit a' Magyarok ugy gy Tiszt-
tetter volt h. ad Tiretö jörb tettek volt. Olasz
Orszagh a' Dolse Tia Lajos a' Friguli Berengar
Csaparok kivantak lenni II. Benedek ült a'
Papaiszékbe es Lajose gy koron arta Csaparad
Uranna 5 ik Leos tolyta a' Nép a' Papai Srélre
De alig töltheté kenne 40 napot mert egy Kris-
tof v. Chr. jospanus tömlötbe vetteti a' hol
bujában gy holt. Ujö Zs. jost Asronyi Jozefoval fel-
kapaskodvan a' Peter Srélére, Papia Sagenak gy ik
honapjaba feje gy nyiratott es tömlötbe vettetett, nyo-
morultul holt gy a' Successora Sergius mi ad.

Nints utalatosabb mint a' Papate a' 10 ik Sza'zad elsö
felein nalo hi Szori ajok. 50 esztendö alatt 13 Papa volt
Mintha Török Dalok lettek volna egy buttatak ki egy-
más. l' ezellett 30. esztendök alatt Senki bettsületes
Papa n lehetek hu a' kitet az akkori Bönek h. hirefelt
Hurvai letter Papákla, a' kik v. Latrokat v. Tattyakat
laglattak. — Ezen Kurvak Creaturai körül lett d-
lohen Papa D Sergius. A' Tiszori a ez: harom
nevezetes es hires Asszonyok voltak akkor Rok Thevdo-
ra es nekie két Leanya Marotzia es Thevdora. Az
Anya es Leany ni két Sar az idö volt külömb Sey, mert
a' fajtalan Lagk egyek voltak. Thevdora maga az Anya
egy a fö rendü Asszonyok közül. Rok Sepö De alnok,
Kristof Papa gyü tölsegben esven a' nep es a' Papaság
elött, et Dalbert a' Toscanai es Marquis es Carolus
Simplex, Sergius a' ki az akkor h. Formosusszal ve lis-
ébe jöven az Olaszok et Lapsi galtatak Toscanaiba
mulatott, Kristof utan es Papai Srélne emelkedet
a' l. utalatosabb es Revéllyebb ez. a' Formosus Lelke
Mely ki Költ, a' mint irattak ujra a' Srélbe fel ü-
lette, es Döre vette, s mi dön n helett volna fejét ve-
lette s a' Tiberisbe vettette. Lehet h. a' dolog n ejjel
mert sinte 20 esztendeje volt a' Formosus halalá-
nak. Ezzel h. a' ki Janos actait mellyekkel a' For-
mosus betsületét helyre allitotta volt Sergius
vé Télébe. Abba mesterkedtek ebben

Mitkor nevezetes Dámák voltak Rok es Tormanyok a 10 Sazadban

Ki tett Thevdora s h. papának?

az

ar Döben a Papát h. egyik a majdan Dolgait rontsák
el. Adalbert tsak nyugvo emnyire ment h. Papát le-
tekinteni, és itt kerödik már a Kurvák Historiája. —
A'vén Theodorát, mert ekkor még ifju volt ő Ked-
velte Adalbertis a'litől lés a'hyen Marotzia a
A'vén Theodora tapsta ajándekban az Engels burg
várát, a'melly Toscaniai Marquisoké volt s mi-
nden commendirozta a'Világot. Egyszer a'többek kö-
zött Theodora ő-lás egy jo forma Papot, végére já-
rván h. kitsoda az, ő tudja h. a'Ravennai Püspök,
az Elai dolgokba gyakran forditott ad ő. s Theo-
dora egyet riadva, nagy sohajtások közöt elé be-
jelli h. milyen fregó Papot látott, a'Pajia ari ő kalvan
Előség kivül Theodorat ő Sene intálsa, a'jo forma
Papot addig promoveálgattya h. Donnia a'Püs-
pök tessi arutáu Ravennai Esketö. Theodora h.
gyakrabban lehessenek együtt, addig dolgokat h. VI
Janos nev alatt Papaná tette, a'kiről alább Sergi-
usra térünk. Ez a'Marotzia latra volt s mindent
ugy igazitott a'mint Marotzia parancsolta. Kapott
Sergiustol egy Zafiyat a'ki XII Janos nevel Papa
lett; volt Ferje is Marotzianak Fiai a'Toscanai
Marquis Adalbertnek Fia. Aztán ment Ferjhez
Hugohoz a'ki Olasz Orszagi Kiraly lett, ennis Fia volt
Adalbertnel, ambar mas Feleségétől. Theodora az
Ifjabb hasonlo képp volt a'Papot és Marquisok Kur-
vajok. — Sergius a'Laterani templomot ő igaz-
totta és 8 esztendei uralkodása után ő holt.

Sergius után volt Papa 3ik Anastasius de
csak 2 Esztendeig elhetett. Leo követte a'vén
Theodorának barátya 6 honapig ő holt a'Pinek
helyébe ültetti Theodora XIdik Janost. Jo katona
volt mind az Engelsburgi Theodora mellett, mind
pedig a'Saracenusok ellen. A'fronfred Fejedelmi-
ségel fel ékesitette, magán ki menvén a'Saracenu-
sokat Olasz Orszagból 3 honap alatt mind
ki-ergette. Janos triumphusi pompával jött
haza. I. Berengárd Császárnak koronázta. Arom-
ban Marotzia a'Sergiustol kapott fiát alaz-
ván Pápává tenni XIdik Janost az Uraval Feleével
ő fogatya, tömlöczben vetteti a'hol a'kurvák
párnával ő fullasztották, mert már a'vén Theo-
dora ő holt volt, a'ki patronálta Janost, de
még ekkor ő ült el. VI Leót tetteti ő. Ez Ma-
rotzia 2 honap után mérgével ő oletti. Utá-
na lett VII Istvan, ezt is ő ittatta mérgel mig vé-
re Oltan a'Marotzia Fiát lehetett Papává VII:
XII Janos. Marotziának az első Ferje ő holt volt
Guido és Hugohoz a'Burgundiai Grofhoz ment,
volt Terhes magával, a'ki Olasz Orszagi Kiraly-
nak is lészlett. Már megis jött Hugo, a'Fele Testvé-
vel az Engelsburgba jol mulatok, egyszer re-
gel fel kelven Hugo mosdani a'vizet tölteté a'
Testvére Alberius a'Marotziatol Fiatol, de a'kön-
tösét Hugonak történetből el takarja Ontorni, azért
Hugo pofon ütöje Alberiust h. maisson lenne

Marotzia ki emelt a'Papai Szekre?

vigyá

vigyázott. Alberius ő karaczsit fel lá's marra
a' Nepét h. vigyázzanak magokra mert meg ujj
vendég Hugo Rőt 's már a mostha Fiás pusz
tsapta, mint fogna a' Nepjel tenni ha ő erős
heti magát. a' Nep fel kel, a' Fregeny Hugo alig
futhatel, 's Alberius lesz a Város Elöl járója. Igy
hát abban az időben Marotriának két Fattya
igazgatoi. Egyik az Elab már a Városb. 's Ifjú
vendég uralkodot a XII János 's tutaman a VII
Leo nyerte el a' Papaságot, egyz ábrás a mi Ev
a' Nemeteknél 's Otto lett volt Királlya 936.
VIII Istvan Hellárton. Semmi nevezetes dolgo
kat n Hináltak.

Meg ésmen erew revolutiok a' Papai Szélbe
ült II Agapet. Mind addig rawaba folytak
az Olasz Országi dolgok. Agapet alatt
Eerdemel egy kevéssé jobb rendbe lenni.
a' Német Királlyok be' folyast nyertek is meg
Olasz Országban, a' mellyre egy történet adot
a Kalmatsagot. 950ben. a' Toscanai Marquis Ot
Hugonak es Marotriának a' Fia ő holt volt Lot
har, a' kit rivalisa 2d Berengar is Királynak elmét
volt. Berengar mái most keren tartotta a Ki
rálytagot melly h. in tább el fullyew art tette fel
magáh h. az örvegy Lotharnet Adelheidat a'
Burgundiai Hertzeg asszony volt, el vétetné a'
Fiával Adalbertel. Az örvegy n arent a' hon
a' Tejjben Telségül nemmi, a' melly ő holt Fi
jének

jének ellenségé volt. Berengar h. az Özvegyet
arra kénszeritheste Spromollya Paviab. A Fregeny
Asszony ir 's Ottonak a' kit Német Országh Kirallya
lett volt h. jöjjen segitségül olyan fel tétellel h.
ha Berengartol ő menti Felségül horra me
gyen. Meg ölvend Otto, Liet h. a' Fregeny Adelhai
dot el-kapja, az Országh alatt fel szaba dittya,
el vesi Felségül Pavaby biztosának Urava
lépen, a' mellyet Lothar kirt Olasz Országh t::
Lombardiának és Toscanának nagy részének, 's
mái minthogy volt lábát kova ő vesse könyen
lehetett Ura Olasz Országnak. Otto n mulat
latow most Sóráig mert a' Német Országh dol
gok haza hivtak es Berengarral ennyire bi
ztak h. Fiunk a' maga birtokát attol ad
jék Agapet erette a' lépésekbe sokat segi tette
De ö is ő holt 956ban.

Utanna XIII János lett Pápa. El menvén
Otto Olasz Országh Berengar katalmaskodni is
jól tudvan uralni kezdett es magát Királynak
tselette. n frenvedhetlen erl az Olasz Statusok
karagultak a Papat magok a' Papa XIII János
is Követeket küldenek Ottohoz. Német Országh
h. jöjjen Liet Seggel es egy olyan Fegyvarmustol mint
Berengar frabadithassa ő tőle. Meg érkezik Otto
egy Armadaval 962. a' nagy ö vön net fogva
já' Olasz Országban. XIII János ő koronazta
Ottot Cs Fiának 's hiv Legére elkuszik — Otto
minden arokat a' Tartomanyokat a' melly ek

Ki volt 13d János 3 h.
v. Fiste magát?

Volt a' Marotria
unokaja Alberi
cusnak.

Beren

Berengár a Papától el foglalt volt vissza adatja
tott a Pisai és N. Károly Donatiait confirmal-
tya, s ezen alkalmatossag gal arra el vegeztetik
t. a Papa választás jussa a Császár-legyen a mint
a gyülttek az Arany betükkel köis Actaiba de dato
1sto Febr. 962. a melly a Jus Canonicum bá is
be vagyon iktatva. Janos Papa az esküvéséről
ttal hamar el-feledkezett. Ers a Janossi kivalt el-
sőben Octaviannusnal is volt Fia Albericus Herce-
nek a Marotria és Duca Tiranak, a leg na-
gyobb Latoe a K. Szeken. Alig ment volt el
Otto a K: Berengartol gy mentette Rosi Ostragót
és Romatis, s Adalbertet fuvet keresztül Otto
ellen, hivattya hara s Adalbertet k. gy koronaztra.
Meghallya Otto a hi meg hara sem erkezett volt
el küld Romaba a kik a dolgot gy tudjak. 2 Car-
dinalis gy jelentik h. a dolog igaz. s mellett a
Kar tudos. tyak-k. milyen gonosz életü t:i: a
Lateranum már bordélyházzá vált volna a mely
ben az elött szentek laktanak — Ott egy Agyast
tart Janos — egy szépsés le Asszony személyt ba te-
dik az Apostol templomába menni h. ö szentsége
gy ne gyalázza. Midőn a Császár ezeket hallotta
volna, azt gondolta: a Papa még igen gy jobb útra
magát, s igyekezett a Papát jobb gondolatokra birni
De a midőn semmire sem mehetne a Császár nagy
sereggel könül vészi Romát, Janost és Adalbertet

fraladnak

fraladnak, sok kintzet vivén ki magával Janos
Ottot a Városba be botsátyák, a nép ujra gy esü-
sit és köteleri magát h. hüsége nélkül Papát ne
választ. Otto ezeken és maga mindeneiről
vitte a dolgot s egy Synodust hivat össze a Peter
Templomaba a melly határozva gy mit ellene Ja-
nossal tsinálni. Mihelyt a sinat egybe gyült
a Janos ellen való vádolat be adták Sinatnak ki-
vált képpen Peter egy Cardinalis volt a Vádló. A
vádolt erel voltak, a mellyeket gis bizonyitot-
tak: h. egy Janos nevü Cardinalis Jegyzinda-
gától gy fogvást a mellyben ever gy is holt. Egy 10
esztendös Gyermekel Judot (Jud: umbriaba:) vi-
vottak. Püspök ordinált — szentségtörö — Nö pa-
rázna a midön három nejeket Annyoktol Leányok-
tol gy szerzetteket, a kiket kis nevezett — Szüne-
len vadászattal tölti idejét — a szt Poharokat és
szt. Keresztet a kinyvatt ajándékozta. — Az Is-
tállójában Diaconust ordinált. S sok más istenes
Dolgokkal vádoltatott, a mellyekből a jött ki h.
bordélyház tartónak jobb lett volna mint Papá-
nak. Ezeket a vádokat gy irják egy Levélbe a Csá-
szár és a Synodus akaratyából s el küldik Jánosnak,
h. a maga menetzére jöjjön hara v. különben más Pá-
pát tésznek helyébe. Vette a Levelet Janos egy ezy a vá-
dolással és igen lakonice ezt válaszolja:
Johannes Episcopus servus servorum Dei ötz Episcopis!
Nos audivimus, qd vos vultis aliu Papam facere, si hoc
facitis excommunico vos de Deo omipotenti ut a ha-
ben

beatis licentiam alteram ordinarie et missam celebrare-
Erre a' Levélre ñ jelent ḡ János — Ő vad a' frott, jo Ed-
vel mutatta magát az öfve gyült Püspököt arrol h
vetik hi atalyából, s' hellyebe lépik VIII Leot egy
igaz Istelő Ember. Mikellyt ḡ hallya János h. a' Cs-
fraí Katonál Romából ki mentek el-tőlelli ma-
gához h. Ottot és az uj Papát ḡ ölelje. ez elsőt igy
inditotta ḡ sitkon levelecket küld bé Romába es' mel-
lyekben nagy igéreteket tészen a' Népnek — az Cse-
lintjenk törötter valo ki ostzásal meg igerte tsa
h. a' Csafrait ölnyik meg. A' valtozo Nép erre fel-
indul, rebellal, de a' Csafrait a Katonái ḡ mentik
A' Leó ḡ ölelsze a' Kurvárol bé rekte fel. Erre Ri
Ő Ifjonyok volnak, akik a' János szerelmét kofot-
tár volt s alig álhattak mar tovabb a' János to-
vol létül. Ezek a' derek Ifjonyok fel léptetik Fe-
jeiket h. Leot fogassák el s ḡ ölessen kivallják v. Ifra
Jánost. az Ifjonyi Factio mit ñ vihet ki kivalt-
lepjen ha a' szerelem furdallya. — A' szegény Leot
ḡ fogják, akik tsak nagy neherem a' Hoh
vak kezéből ki szabadul s' Janost a h. Lat ot ki-
za hivják — Mikellyt kara ertetes egyik Car di-
nalisnak a' nyelvét vágotta ki, mas nak a' karjá
és ujjait vágatta le — egy Lovaglo kivat egybe, u
gyan Aron Püspökből akik ölet le vetettek volt
Ezek a' betsületes Papok az arcolati Concilium ada-
jak egessen cassályát Leot Rebellisnek Decla rál-
jak, Janost pg Tévenyes es Ifjentselő Papának 964.
Ő meg esvén az Ingalo Papsa eppen ugy mint az elöt
kurvál

kurválkodni járt s mikor egy Romai Ur nak a'
Feleségével szerelmes kedvek az Öldöklő Angyal
arat az Ifjonynal a' Férje egy Dárdával által
ütötte s ebben a' sebben gis holt 964be — Mi-
kellyt János ḡ holt el-felejtkerték a' Romaiak
arrol a' mit Ottonak igértek h. hire nélkül Pá-
pát ñ választanak. Minden hire s tudása
nelkül Ottonak a' János Sautsai ḡ lépik

V Benedek — Meg hallya Otto — körül vesi
Roma t segyvarral Benedek a' Nepet késsteti
az ellent állásra, ki állott a' Roma Ő Palotaira, s
ex communicatival fenyegette a' Csafrait —
ugyan tsak ehs égéssel ḡ vesi a' Város, s' a Ki-
al Benedeket az Otto kezébe adjak — ez meg
etsen Leot vissza fogadjak Papjának —
Leo h. ottan egy Sinatot gyüjtet egybe, ki tal-
jak Benedeket s azt kérdik tőlle: h. mérte a' Cs-
fraí hire nélkül a' Papságot fel vallalni? Felel
a' szegény Benedek: Uraim ha vétettem legyetek ir-
galmasok hozzám! A' Csafrai erem ḡ ille tődvén
el vitte Benedeket magaival Német Országba
Hamburgba küldötte a' hol Diaconusi rangal
volt. Azt mondjak h. Otto a' Leo halála utan ezt
a' Benedeket vissza akarta tenni de Benedek ḡ
holt 965be s Hamburgba el temettetett a' mely
egyenlőben Lévi Romaból ḡ holt. — Az Otto
akaratyából Leo kellyében Papának tésik

XVI Janost a' Narniai (: ma Nar ni :) Pü-
pököt. A' Romaiak ñ szerették ezt a' Janost mint-
h. a' Német Csafrainak Ottonak kézére hajlott,

U

XIV János mint bánt az üldözővel?

arról

arét a Ró: Professus Péter, a' Tanács, és egy Cá
páinai Prof: Sanfried el fogattyák 's tizenegy hónapig
ar Engelsburgba fogva tartyák. Otto ő hallya,
sereggel jö Itáliába. A' Romaiak ő hallyák h. jö Ott
ti fraba ditty ák, és nagy pompával vissza üttetik a' Pá
pai székbe. Meg érkezik Leo imquirátal a' Dolog u
tán, a' Concilium ausorat ő bün tetteti, némellyeket ő
ölet, másokat fráuditeletsbe küld, Pétert pig a' Tanács
terébe adja h. rettentse frerent bün tesse ő. Tanács ar
ért a' Pohér által Pétert a' Ta-tohor ütötteti hajá
fogva egy egész napon ott tartya, aztán fra marra
üllette, ábrázattal a' Tara felé, 's kereit a' Tartár
köttetvén ő hordoztattya a' Városon vesszővel ha
dosvad 's aztán örökös fráuditeletsbe küldötte. Ke
gyelmes Papi bün leték! Romába mulatván Otto M
lodik Ottot a' ki Királynak ki volt már neverve' Ola
Országban, hivatta a' János Sax ujj Feleségével egy ü
Koronáival Cs[illegible]ra koronára a' Lateranumu
Ez a' János az a' ki a' harangot keresztelését l. is kább
bé' hozta, ámbár a' N. Károly alatt Bremberg ban
tartatott 'sinal' Canonjai arra mutatnak h. az a'
Szokás a' 7-ik században ő volt – meg keresztelte Ja
nak a' Lateranumba lévő nagy harangot – a' Ke
resztelés Formuláji ez: Consecratur et Sanctificatur Domino Regnum istud in nomine Patris &c. et Spiritus Sancti, Pax tibi'. – Meg holt. Janos
972be, a' N. Otto pig – 7 évben 364 esztendeig tartott
uralkodása után — Mikelyt ő holt a' N Otto
próbát tettek az Olaszok h. a' Német járomat le-

vessék

vessék nyakokról – Egy Csentsi (Cynthius:) nevü
Ró: Ur pártoskodott. Vi Benedeket a' Papát az
Engelsburgi fogságból téteti a' holtéhel ő öletett
v. némellyek szerint kötelekkel ő fojtatott. Vi=
Otto az alsóner Tia Olasz Országból megyen a' hol
for bajoskodásai után a' revolutiot le tsende-
lyitti. A' revolutios Olaszok még Otto fiatal fej-
jel bajoskodtak a' Saracenusokkal, sőtt ki ve-
tették a' Papától — Meg téjük VII Bonifa
cius egy utálatos Monstrumot, a' ki II Damasus
nevü Papát ő olte, igen rossznul tellyes ülette kö-
telességit mindenek előtt utálatos lett, Ő arest
a' Templom kintseit magához vette 's Konstan-
tsi napolyba ment, ott penzre tette 's ő hallvan
a' VI Otto halálát a' kit az Olaszok mérgel
ölet volt ő, vissza jö, probalni kezdi h. az
arravi Papát XV-ik Jánost ki vethesse. Volt egy Car-
dinalis a' többek között, a' ki l. inkább ellenére
volt, ezzel ő barátkozik, ő fogja 's a' fiemeit
ki vágja, a' szegény János Papátsis ő öleti 's
egy néhány hónapokig bírja a' Papai széket, a'
midőn tsúfolen ő holt. Testét a' Lateranumi
templomra ki vetették, karddal daródákkal az ott
el menők ő döfölték még végre nem elly Olasz-
ok el temették 984be.

XVI János lett Papává 984be Ez a' Néme-
tekhez hiv Leggel volt – ennek idejébe vetek
kedtek a' Német Királyság felett. 2-ik Ottonak
maradott volt egy 3-ik Otto io esztendős
Gyermeke, praetendálta a' Német Koronát ehez

Henrik

XVI. Jánosnak Papa-
sága kezdetén mi jó-
ban volt?

Henrich a' Bavariai Herczeg; De a' Német Statusok tsak ugyan III-ik Ottonak adták a' Királyságot. Ez alatt Rőz is egy Jacobi ültőtte ki magát, a' Császárságot vissza akarták horni Olasz Országba's Crescentiusi a' Rő Consulis arra ösztönzi. Crescentius elüzi a' Pápát XII Jánost, a' ki Tiszteletes Skaldvaú követeket küld III-ik Ottohoz, es' hivja segittségül Olasz Országba — Meg ijedt Crescentius vissza hivja a' Pápát, es' csokolya Lábát. Most ugyan Crescentius Kegyelmet kap, De a' Successor Pápák alatt ismét reversal. A VI Jánost ez tsak ugyan a' ki a' 10-ik Száznak vegén a' Romai Thronus mélységát mutogatni kezdette. — Lassuk es' annak okáért:

1, Az Ecla állapotját a' melyben eszt ezen Zavaros álla pottyában a' Karaktornak.

2, A' Szinte el felejtett jussokat k. nyerhetle meg a IV-ik Janos.

I: Az Ecla állapottyára nézve lehet tsudálni k. Szinte 80 esztendők alatt ne lett egésszen oda az Ecla, midőn olyan Pápák bitongattak es' Sz. Péter Székét, a' kit v. bordély Karakter illetlen volna inkább, v. Katonáttes' vad erőszakos jobbat letter volna — Mikor egy Sergius, egy Sztvan, egy XIII Janos ült a' Papai Székben mit lehetett a' Roma Szentségéről es' Hatalmatokról tsudálkozni — Nem lehetett e' gondolni k. a' midőn egy illyen utálatos Emberek Jeretnek

merkedtek a' Lateranumban, tsak azért is erre vigyék magát a' K. Világ es' a' Papai Despotismus alól ki kabandittya magát v. k. alább ő gyengitti azt? De egyik sem tsöstént — Nem lehetett volna több tsk k. egy Országnak Clérusa mondott volna le az engedetmes ségről. A' Metropolitak a' Sinatorok Decretalisai volna k. a' Ki Püspököt magoknál nagyobbnak nem ismérik — processzusaikat volna elgyengene — Ad eleibe vitt Appellatiokat cassallatlene — Olyan Hatalmat tehettek volna k. a' Latze Pergius, a' Jeszlet életü XI Janos ne tudtál volna magokat fel találni — ez egész Világ igazságnak találta volna a' Papáról való le mondást, es' a' midőn roszabb Papánál roszabbat Követtek egymáshoz, observantia lett volna belőlle, es' nem tsak volna Papa Urainkat protestfiojokat ujra nélkülözni es' még egy Pergelyseus mehetett volna arra a' mire a' következendő századok kagott volt: de alatta a' Kir a' változást tehették volna Imm nyadvitak.

Mert 1, Az Italián kivül lévő Püspökök, minthogy nem igen érezték a' Despotismus sullyát, nem volt öltözött a' mi a' Papa ellen való Rebelliora fel Serkentse őket — A' Papák activitások tsak Rőz határokra Bottak az egész Dő alatt — A' Politicai hatalom melynek ők is rabjai letter volt Konzerváltatte ezen élet — A' Császárság felett való rivalitás miatt nem tudhatták mi sors Olasz Országon kivül, nem k. az idegen

Ecla

Elk

Miért nem vonta k. az Ecla magát a Papák járma alól midőn olyan veszett Papák uralkodtak rajta?

Eelál Dolgaiba belé ártottál volna magokat – a'
komaw a'l. utálatosabb Papák l. keveſebbet árt-
hattak az Eelának: az ök Jajtalan ságok uggyan
hiree általl kaſott volt az Alpeſelenis; de ninſt hogy
semellyeſen igasságtalan Lagokat ü Sjnálnak, sem
kellyetlen praetenſiókat, az Eláha a'tálták ökel vétke-
ikért, de ü külömben be'leſſeyben hagyták, azt gondol-
ták h. az ollyan Papáth ellene lehet könnyen álla-
ni 's fenri elé ü állott h. ökel jobban ſ ronthá.

2, A'felsőbb rendü Clerusnak nagy intereſſeji vol-
tenne l. a' Papa kellyen v. kellyetlen hatalmát kel-
ben hagyják – az mind arra Dolgoznak h. a' l. tör-
vénytelenebb modon is hatalmát nikünk nevelhesse.
Ereſben a' Papai zavarokban, a' Püſpöki hatalomnak a'
l. felsőbb pontra hajoth. – A' Nyugati Statusok-
ban a' Politicum ollt is a' Püſpököt igazgattak. A'
Nemesi rendnek lévő most kellyük arantsot kerülni
's Angliából kivált a' trélt tökeletesen elis-enek. Ott a'
Cantesburgi Eſcot 's egy ſpecies mind Weſtmonſteri és Lendo-
ni Püſpököt Dunstan még a' Királlyoni kellyük Lagosb
's az alatt a' Jrm alatt h. az ö törvéseket jobbithaſſa fel
forgatta Angliát – sőt ü minden kivatalokat – jo-
ſagokat az ö Benedictinus Társainak a' kezekbe
jáduth. – Galliába Simplex Károly alatt a' Baratok
eſpe ugy iparkodtak fel emelkedni – a' Katonai va-
kellyek alatt minden ki hurta magát, a' Püſpöki az
országnagyjait igyekezték ebben követni – a' Püſpök-
legéri örök legéllé változtak – v. Zia v. Jadya követ-
kereth a' ö holt Püſpöktől kellyébe v. a' Jamis ki ajátol

valaki.

valaki. Egyéb rendelesbeni egeſis jöttek be, a' mellye-
ket a' Nemeſeis eggyirántan – a' hatalmaſsabb Püſpö-
kök igyekeztek mentől több Püſpöki egeket magokhoz
hurni, ugyh. 536 Püſpöki egeket jövedelmeivel 's Ji-
dulſsaival bir egy a' regi Canonok rendeléſsei
ellen, sőt h. a' jövedelmekben a' Nepotokat gaz-
dagithaſsák pl: 937 ben Gascogne (: Wasconia :) ne-
vü Tartomanyból Francia Országnak a' 7. Proſsá-
ban 7. Püſpöki volt, 's megis egy birta. – Ugy az
Arlesi Erſeſis volt egyſzersmind Veronai, Fridenti
Mantuai Püſpök. Mit ön lehát ezek a' hatalmas
Prelatusok igy tapodták a' Papi Törvényeket, h.
kölcsönös volna ki a' Papa ellen sőt örvendetek h. a'
Papa ollyan állapotba van, mellyben ök minden
akadály nélkül ezeljokra Dolgozhatnak, örömest tal-
gattak sőt hatalmokat nevelhesſsék.

3, A' Clerus eppen ugy mint a' Papok, értelet-
len és tudatlan volt – leves Püſpök volt a' ki egy
Szerjánnak avagy 13ik Jánosnak ſsikeredeteik Szer-
gyelte volna – a' Püſpök az Isi tiſsteletről ü ſsolat
gondatlodott – kardot kötött, 's prédalni ment mint
az akkori Ritterek – annyira ment az erőſsi
érzés 's tompulása, h. maga a' Nép sem botrán-
zott 's abban ha egy Püſpöknek 5-6 Kurvája volt
's még több fattya, sőt ha a' Püſpököt az ö Aggyaſsá-
val ölébe heverve találták ü ſsolat tſsinálnak belölle. A'
Viennai Laroſsok a' magok Erſeſseket frentnek tartoz-
ták, 's arert h. Aggyaſsatt ü tartott volna ki ki a'
maga Feleſségét ü bántotta 's azmak az Erſeknek
Püſpöki ſseſseket fremekbe mendottak az Erſeth h.

alig

alig lehet valaki-ĕr, a'ki egy ĝ tartoztathatnĕ magát h. felebarátyának kárán táplálni ne ki vánnya
Meg lepta a' tudatlanság az Ellat, tsak az Utasság
es a' jövedelem volt a' Püspöktől fögondja — Meg kel
lett a' Népbe a' Moralitásnak fojtodni — Illyen
körülmĕnyĕk állásokba a' Papát fertelmessegeinĕl vale hi
a' Népbe n fel rálátást tehetett: mert a' maga
Püspökjeben mar ĝ feltalta volt. — Ha voltak vagy
egy jobban gondolkodo a' sokaságh az a' folyamat el
lett semmit sem tehetett — Ereiből ĝ-lehet érteni
miért miért nem varta le az Ella ereiben az Isten
ben a' Papárol utálatos jasmát.

II; Szinte el felejtett Jussolat a' Papának Janius
ĝ Nyerhette, mert a' mint ellőlleb a' Hierarchia
Epületeĺ ĝ indította egy is maradott volt — a'
tsalárd Sidor ĝyüjtemennyi erőse tapotat, az
egesz fraradt fenti n Költ elemeli — A' Püspö
köki által láttat a' belőlleb folyo commodumokat, ĝ
egy arest a' Papáthor valo relaxalat n h. gyengi
tették volna föl erősitteb, kön nyü volt tehat egy
esper Papának h. minden Prarogativakot ĝ nyerjen
Illyen jokor ült volt
a:) XVI Janor a' Papai Székre, a'ki a' Supre
matushor valo Patens ingyat olyan elrejen kerdette
h. reája nerve fiúk fejer kepy jól tellyel döhi. —
Az Alralmatossagot arra fogalkatta egy Prágai
Püspök Adalbert a'ki a' Cseheket Burgusok, Len
gyelek, Magyarok et plánárius hivatik a' miatt
minden kemuel nelis Missionarius rodott
Volt

Mikor allithatta ĝ XVI János a' Peter fele nelsoságát?

Mikor adolgokat probalta ĝ hatalmas: 1o Adalbertet. 2o Hugo Capettal.

Mi az Adalbertel valo Kisfor ia?

vole egy együgyü Fanaticus. A' Cseheket Olvatta a'
Vallásrol, de a' midőn a' Püspök art kivanta volna h. egy
Jelelegjet tartsanak, dermát adjanak s'több e'félĕket, ĝ
karagadtak a' Cseheket réája s igen sok bossusagjaval Mit-
tĕl: arert Adalbert reá unvan a' Cseheket körötte va-
lo Püspökségre, egy pátrát vészen a' kerebe s' mint
Remete Romáby jo VII Benedek idejében 980 ba s
ĕri a' Papától h. menjessen a' dr. Földre h. legyen men-
tül tovább a' Csehektől. A' Papa ĝ engedi, de Adal-
bert ĝ gondolkodik s' a' Montecassinoba Baráttá
lett a'hol nagy örömmel fogadták, mert ritka
történet volt h. Püspök Baráttá legyen s' a' Caffi-
noi Barátok is remellettik h. ők ereu történet
által ĝ fognak fragyodni, ugy is lett — el futott
a' hire h. Adalbert milyen frent s tso portonként
mendt az Emberek Hogy Országból egy illyen
frentnek látására — Aronban ĝ kallyák a' Cse-
kek h. mi lett az ö Adalbertjek — ĝ kerdik bán-
ni h. miért eresztették el. et Mogunt ria a' Esz-
ther jollyanodnak ha valamit tehetne h. vissza
tapassák, de a' midőn a' Sorra mehetnek el kül-
dötek ök magok a' Montecassinoba h. magát
ĝ probalyák ĝ Mig ezek igy folynak a'
Követek gyakran mennek Romából Keresztül
Meg hallya a' Dolgot XVI Janor is s' jónak tartotta
h. Suprematussát ĝ nyissa. Et Cseket ĝ ígé-
ri h. Püspökjeket vissza fogjak kapni — Egy pri-
vát fro az együgyü Adalbertnek elégis lett
volna, de Janor publicitást tsinát belőlle
h. egy

h. egy tevés hatalmot mutatson a' Metropolitának
helett – Ennek-tsel hivat egybe 989-be Rőt – el Adal-
bertet a' Klastromból ki hivatta – a' Cseheket
hivatta 's a' végrés a' leté h. Adalbert menjen vis-
sza a' maga Püspöki fegébe – de uggyan ki tsiny kör-
nyül állás De a' követkeréseire nézve nagy t. i.:
er által figyelmetessi tét egy távol levő Ország
got arra h. Romaby v. egy Papa a' kihez az Elai
ei Püspöki Dolgokba lehet tsak jollyamodni. A' Sze-
gény Adalbertet aggyon ütötték 997-be a' Burgun-
dor Dantzig tajaik.

Hugo Capettal mi
kor volt 's h. végső
zörök.

b:) Ennél fontosabb a' más ok et, melly
Janos Papa bele elegyedett ő annyira h. pre-
rogativait erősitse, minthogy más ok ról in gere-
lett, ő mutatta ark Hat uggyan h. ő egy érdemes
Papa — A' Historia ez: Vlajor a' ki vesinek
ir hivatik 987 ő ghal 's velle egy ütt a' Király i Fa
milia Lotharba ki hal – Lothar in gi ság volt uggyan
egy jövei abból a' Familiából a' ki Károlynak hivta
ez a' Frantzia nemzet egy ütőlte mintegy Lo-
hadakozott mind a' leszerével Lotharral amid ő
Lajossal. A' Frantziak arrol 987 Soasonb
(: Augusta Lentonum :) Ille de France b a' Pári si
Prefot Hugo Capetot ő tészik Királyokká, ki rele
sik a' Thronus tol Karolys a' ki Atyafi ság volt vol-
na a' ghalt Királyhoz. Had keseredik be tölle
's nádon sinte le Hendeseidik vala a' dolog, vala-
mi árultodást jönek körbe, mellyek az egyes-

nellen

netlenségét ő üjjitották 's ide a' Papánál is be' tellá
folyni. Ez az ánlo volt a' mult a' Remi Erset
a' Ereditet Károlynak bátya, a' kit Hugo emel
volt fel arra a' mellyre fagva h. igy nem tább el vol-
hassa Károlyost – egy darabig tsendes is volt –
Ekkor Hugonak az Aquitaniai Hertreggel lévés
baja, a' mely az Erset ivem Károly nak az öffe-
nek h. jöjjön mert d'az ő a' Remi Városát kéré-
be adja, Ő maga egy hatalmas factiovat mellit-
se fog lenni. – Hugo Capét igen lenyes tő nyúl
állású kéré jö – Károly a' Két Városokban siet-
te az Ország közepébe be fészkeli magát. A' Pa-
pában ne bizhatott, mert már a' mult ex com-
municatioval is fenyegette volt, más felől az Aqui-
taniai Hertreg be ütéssel fenyegette – Maga
nyj Familiabol való Király volt 's felt h. a' vál-
tozo nép majd majnak Segéralla a' Királlyá-
got. Hugo arrol azt találla fel h. irjanak
Papának 107 Jan ofnak ei kérje arra h. a' mult-
fol condemnálja – de 's ei levelet arrol a' me-
gyen kerdi a' Püspöktől Részről: Regtől fog-
va ne follyamodtunk a' Rei Kréthez; most
lehát annyival inkább vegye fontére a' dolgot
ő magais tudvan h. a' Püspöki levő fő hata-
lom a' Papáé, a' Papai kétkedő jussait ő kérte-
ni nem akarták. Hugo igy ir: Tudjuk h. Te
mint a' K. Peter Successorod, egyedül hata vo-
lattzebben mint legyen az nyj Fiudaly a' do-
log h. ha ők a' mi de kérünk ne gyelendnek

eran Arnulphoval
a' mi
mellet

mélto Edvesllenségünkért, az egész Világ ő fey engedni
ha sinte a' büntetésbe messze nemmenüs. Vészi János
mind a' Király mind pg a' Püspök Levelét, nagy lélek Segedel-
Edeselbe jö mid t Sinallyon – Egy felöll labya h. az ö sze-
premaduſsát ő ſmérik – Egy Király Annyi Püſpök ér-
vik h. élyen hatalmával – Más felöl ñ tudta ha vallyon
a' más felnek ügya ollyan igaros ságtalan é a' mint Hugo
le irta, Vallyon Hugo ha a' dolog erőre menne ő
tudnáe a' Király és az Armulf réſzének feletni, melly
ha ő ſhetnék mindenn Papai tekintetét mese elvesz
tenné – Mig igy Kétségesked ik a' Károly és az Armulf
részéről és erternek Követek a' kik arra le ik Jánosſ
h. re elegy itse magát a' dologban. A' Papa an nyi-
val in Ább fell h. ha Hugo vesst, a' más fél bosſnut
fog állani – Mit t Sinállyon hat? – a' h. természetes
ebb a' leta volna h. a' mig a' dolgot könnyü állásait ő
tudhatna jobban, várakozik. De Hugora nezve a' vá-
rakozás bajos volt s különben is könnyen a' Papa jo-
tállyának magyarázhatta volna – Selet hát megis a'
Követek küldve, de ſinte fellébe eſett Romanak.
Mert 991be az a' ſzerentſeje törtenik Hugonak h.
Laon Varoſſat ő vesſi s mind Armulfot mind Ká-
rolyt fogságába ejti, hü Armulfal Solemnis ter alatt
bámi, h. igy a' Clerusnak is ő vesſe a' jéltet, mi dés
látni fogják h. egy Esſkel h. bammeb. Erre nézve
ötet a' Püspöktől akarta ő itéltetni s ñ meſſze
Rémitve a' Sr. Bale ebbeli ejtábam, uggan abby az
Jatus

esſtendőben egy Sinatot tartott a' melyben Segvin
a' Sensi (: Senonum Civitas :) Püspök, és egy más
Armulf Arlesi (: Arelatensium :) Püspök praesidei
áltak. et Papa pártyát fogták némelly Papok mint
Abbo a' Fleurus (: Flor. acens. :) Püspök art mond-
ván h. a' Papa praerogativai ellen volna egy Püs-
pök ellen Sinatot tartani, mert az Iſidor gyüjte-
ményeibe a' Püspöki Canonak Romai illetik. Ezek
ar oltalmaroſſ feleli h. elébb a' Praeſes Segvin art
mondván Emlekezzék a' Sz. Sinat Arra h. ere elott
18 honapokkal a' Király Armulf ellen felly amodott
volt a' Papához, de a' Papa ñ feleli igy hallgata-
lával a' Károly pártyát fogja a' kitöl ő volt vesz-
tegetve. h. pg a' Király a' Papához folliamodott ő
ñ kötelesſegből ſelelnie le ñ tettette volt a' Király-
nak art ar utat valaſztani mert a' Király a' Pá-
pa hire nélküli ſelelnihetik a' mit tettek. Az
Iſidor gyüjtemenyei pg ezek ñ erőſſegek – arok
felettébb nyjak – a' regi Canonoknak tartaſok fre-
quentálni a' Püſpök arö Chor Püſpökjeitől ő itéltethe-
tik. Armulf az Orleansi Püſpök a' más Kapes
még többet mondott – az igaz ugy mond ő – a' Pá-
pák vették art a' jusſ magoknak h. a' Püſpöki dol-
gokba ő k határ ovanak s a' Gallicai Clerusis ő
adta volt, de abból ñ jö ki h. a' mit egyfser ő adott
art minden kor tartoznék oda engedni – Elé
hozta a' Jeſtelmes Papárol Iratſ de ſſe tettek

hat

hát ugyan egy Sergius egy 13 János lehetnek Péter Successorai? S a Püspöket serkentette arra h. tanulhyanak a példákon s ne engedjék az Elsőt ninden olyan utálatos embereket akarnak fölnek esmeretni. A Köz Nép ugyan vá lasthat magának Püspöket, de h. az a Kereszténység Püspöje legyen hol vagyon arra a jus? h. sőt Deréki tiltsátlet érdemlő Püspököt, tudatlan és vétkes erétől függjenek h. lehetne ő engedni? Javait vegye beszédet h. ha mos az Armalyt dolgában akarnak vegezni, gyüjtsék egybe a Némets Niederlandus Püspöröket, arokkal idéltessék ő inkább mint sem Rőz appellályanak a hol az igazság penz tábon jár. Ez egy lemény beszéd volt a Köz h. Szél ő Tárá sára — A végzés tehát a letz h. Armalyt le vetik fogyatságban Sepsit az életéért Hat ugyan gratiát kértek s kellyében Erzsébet tették a tudor Herbertet, a ki arultan h. Sylvester neve alatt Papává lett a minek alább ő látjuk — Erre az idéltetésre jolat lett az is h. Hugo a ki avat. j Robertet jelen voltak a Sis atban. — XVI János Rómának, a ki ő hallatta volt a Remi Sinatnak kinek, a ki ő rettenet er a végzés, a melly a Köz Szétt olyan gyalázatra tanya jolyt ki — Protestalt arra Jánosnak a végzés ellen egy Anti tyrannidast tart, küldvetett küld Galliába egy Decretummal melynek lenje mellett az idéltetben jelen volt Püspök let

pöröket Suspendállya ab Officio és parancsolya h. Armalyt vissza tegyék, az egész Processust Rómába küldjék revisiora. Keresét remélletik ugyan ebből a dologból János, de kéndelen volt illyen lépésre tenni. — Az ő Decretuma gétkeresén Galliában igen nagy lármát okozott, a Galliai Püspökök mottsolták a Papát — a Decretumára tis rutul bántak. Herbert az új Erzsébet a kinek le kellett volna tétetni perfidiaban oltalmatta magát a Papa ellen, viadalaik sok mottsoltal illette, mellyeket Papa korább ön szeretett volna h. ne lettek volna. Irtak a Galliai Püspökök a Német Püspököt is a János levely praetensiója ellen. Minden erek a Püspökök magok oltalmára sőlly ő voltak kedvezők Jánosnak — Azis hozzá járult a dologhoz h. Herbert Ottonak, a ki épp most Császár volt Praeceptora volt és igy a Papa ellenis patronalva. Detalis Jánosnak némelly jo akarói h. a Decretumát vonja vissza, mig a tüz jobban kineudüne magát. János halgatással felel, és a Parmenő Segnek Parmenő Segét tett ellenébe. Utoljára ez okos János halkal olyan epitő röther nyult mellyek a nisparadanly Danubb is Jaira Politicát mutatnak. Emissariusokat küld Galliába, a kik a Népbe, nagyobbára a Clerusba a Király ellen gyanut tesznek assanak, a kik kiteszik el a Neppet artis h. a condemnált Papokat s ar Armalyt dolgáért büntetik ő tüz ardeni

tisztelet

tsületelebe ejtett ki bajoket. Az alsobb Clerusse mely a'
Nepre dolgozhatott, környeuel el-hitette. Harcow esz-
tendö tölt el ebben, 'ugy tettette mintha János mun-
kátlan lett volna ez alatt – Egyszer Hugo vészi észre
h. az Országy nagyjai bé-telelenek – a' nép pedig üté-
re készen vagyon ugy pg h. bajon gyözedelmeskedtetni. –
Mindan felöl folyt a' larma h. a' Papával gyült bé-tel-
leni – Fel ébred Hugo hattya homlokat vagyon a' Bol-
a' Papát kerdi Hugo kiről venni, probállya h. a gyen-
gesztelhetné. János álhatatos, válaszol h. nyoltol
a' conditiotol fog függeni a' gyengedés a' mellyek
néki tettenek. Ir Hugo 994ben egy Levelet néhá-
alárattosson, de megis okossan a' mellyben ü annyira
menti magát mint a' gyülési dolognak kellyes lé-
gét mutogattya 's kéri alárattosson h. az anathe-
matizált Papokat absolválya 's azonban invitál-
jais Galliába, azt igérvén h. minden kedvét bé tölt-
Hugo ü jokat nyert, söt karagudott János h. ötet
invitállya, olly kön rövid látásunak állitván ötet mi-
ha mind járt el menne. Nem válaszol hü külb egy
Követel Montsanba a' köl Praesidiuma alatt egy ü-
nodusse tartván a' Kenni Sinat actait cassálya –
mulsot tegye vissza, mert ö különben gyü engedte
A' Papát Rehezebben fenyedték mint a' Királyt a
Praetensiot, 's meg a' Követi Jak annyit tehetett
Galliába mint a' Hugo Levele tett volt Romába: d
a' Papa tudott vára kerni 's mentül fogva az el
tereti utan – Zugnat meg éfztendig a' Püspökök
aronba más éfztendö elein a' Püspökök engedtek
ker kerde

ker Kerdenek – Valami Peftis forma nyavallya ü-
tötte volt ki magát Galliába a' melly kordotta az
erelet, a' Nep ezt a' Papa átkára magyarázta
mellyet a' Püspök varm erösségekkel hortak az Or
fraiba. – Már hát réá állottak a' Papa conditio-
ra, 's Remibe a' Papa követtyének praesidiuma
alatt triumphált János 998ban. Akkor abban a'
's matban az Annuly dolga elé fordult azt a' küldöt
forgattak: Vallyon egy Sinat magától itélhetö a' Pü
pök dolgába v. a' Papával itélyen? De bátti rez-
tát a' dolgot mind a' két részre mig végre Hak-
nyyan a' Papa részére itélet. Hortak nyyan elé
a' Gallus Püspökök az Olyan Canonokat mel-
lyek arra mutatnak h. a' Sinaton levö Püspö-
rök ü itélhetik Püspök társaikat. Illyenek vol-
tak a' Sardiecai, Karthagoi, Konstantzi napol-
tyi Canonok – elé hoztak továbbá a' Szentek
fogva az Eötödik gyakorlott protokollat 's több más
erösségeket: De a' Papa követtye a' Sinai praesidealt Le
nevü Abbás, az Ifidor Gyüjtemenyeivel allotá elé
mellyben minden Püspöki Causák a' Papára tar-
tozók itéltetnek (az egész Synodus:) a' Gallus Püspö-
kök végre ide hajlottak – Az Annuly le tételét tö-
vényesnek itélték – az egész Synodus cassálták. Az
mulsot Püspöki Székébe vissza állitották 's ettöl a' Papai
követtye által a' Suspensio alol absolváltatta
a' Papokat – E' vala a' nagy bajja nyert Trium-
phus a' milliyen Antecessorai közül egy sem nyert
volt – Meg állitod it formaliter a' Papa Supre-
matussa

natussa – Az Ifjú az Gyüjtemények által a Papoi Szék
net keményen Oroszpaivá váltak. Vissza nyerte le-
hát János az maga viselelével mind azt a' mit
elődemellett Antecessorai el-vesztettek volt. Sha a'
nem lett volna a' Sz. Péter Székének méltósága ta-
lán ő őtse eltemetődött volna. Ők ál majd Ki
fundatora a' Hierarchiának, s' mi nekünk ma
ennyit tselekedett a' Papai méltóság mellett gy kola
ő: 996ba Hugo után esztendővel.

A' melly esztendőbe a' dolgok Galliába vége
felé közeledtek, Italiába Revolutiok folytak a'
mellyek Ottot Német Országból oda hivtak, Ma
landba (: Mediolanum :) ez Rók folytak a' zene-
nák. Már most karmadikszor jött Otto Olasz Or
szágba. A' Maylandi zenebornál kamaszletben
Desiderius, s' ormán megyen Rók a' hol Crescen
tius volt a' lárma. Ezeje mert vagyott a' Csá
tagra. Az utba gy hallya Otto k. János gy hol. Jol
járt volt mert bizony ezen Otto a' Praeceptorjáért
Gerbertért kösszönt állott volna, a' kit ők ugyan
más most Ravennai Érsekké tett. Mikelyt gy hal-
lották az Olaszok az Otto jövetelét, gy Ujjed ész-
tek s' eleibe Követeket küldöttek a' kik által Subje
ctiojokat jelentették. Otto jol esmerte mennyire
Ellyen kinni a' Romaiakat – élt ők ugyan a' maga
fegyverével s' ő akart Papát tenni: megszűnt Nem
elt, erre nézve ki választotta egy Atyafiát a'
Szebriai Hertzeg Ottonak e' jó at Brunont

Ezt

ezt el küldi Villigisszel a' Moguntriai Érsekkel Kölni
k. a' Papa ságot a' Bruno fráma kerjék. Az Olaszok
fél vén Ottotol meg téssik Brunot, a' ki vett magának
V.n Gergely nevet. Ez egy Menyből tsapai volt az Olasz-
ban, a' midőn kintelenek voltak az Otto udvari Papját
mint Papát tisztelni. – Sem Tanitója sem bölcse-
sége gy n engedhette az Olaszokat, mert látták a'
Császári tselyát benne k. t:: emelt fogva a' Németek-
től inkább függjön Roma. Gergely gy koronázta Ottot
Császárnak és különbséget tett a' Német és a' Koi Király
között, melly szerént ebben az esztendőben Rók tartott
Synodba gy állitotta k. erután csak a' Németek válasz-
hassanak olyan Királyt a' ki a' Németek és a' Koiad Ki-
rállyunak neveztessék, a' ki a' Koi Papától gy koronáz-
tatván Császárnak hivattassék. (: Platina in vita Gregorii V.i :)
Ezek állitatott fel az k. két választó Fejedelmek tségye-
nek a' minek ezekből személyek ezen versek szerént még
határoztatott Martinus Polonus Mrauvnál.

Moguntinensis, Trevirensis et Colonensis
Quilibet imperii Sit. Cancellarius horum
Atqz Palatinus Dapifer Sax Portitorensis
Marchio Propositus Camera; Pincerna Bohemus
Hi statuunt Dominum cunctis per Secula Summum.

De ez mesének tartatik: mert II Friderik Császár utáni
vagyon emlékezet a' választó Fejedelmekről a' 13ik századba.
El kellett Ottonak ismét menni Német Országba
s' az Olaszok mikellyt el-lesettek a' Császárt ismét zene-
bonát kodtak és Crescentius Császárnak akarták ten-
ni. Crescentius erőre kapván V.n Gergelyt a' Városból

el kergette

V. Gergely k. fogadtak az Olaszok?

el-kergette ő a Placentiai Jánost ő téfrid Papának.
Itáliában mulatott egy darabig Gergelly, onnan négyen October Német Országba, ő befrélli a dolgot, arto ő karacsfrit, efrélre jutván a Koiatt az előtti pártoskodásoris, nagy erővel jő Roma ellen — Crescentius az Engelsbergba vonja magát — ki saját ommagfranaron ő horderabtyát s egy nehány Complex társaival Romának egyik Kapuja előtt fel akasztyák — a Fregény bé tett Janor Papának fumeit ki tojattyák és a Capitolium bol le tapisztyák; Arutan Gergely megint kellyre ült.

Gergelyis így ő állapodván hozza fog, h. a Papai fréd auctoritással tanácsolja. Németországba ő probalt bé ő is Galliába fogott. Arnulf le veteti Erlet jő elé megint Az Antecessor Papa alatt ő ésett volt a végris h. ő Erlet. frélis vissza kaphassa: de a Hugo Capet Fia Robert ő bestattatta volt el a fogságból; küld ereit Gergely 997ben Köndelet Robertner s Palástolis küld ar ct. mulf franaro a. Robert ifju levén ő kiraltodott Romával s ct. mulfot el botsáttya, a ki meg arután 20 esztendeig birta az Episcopust.

Másodit probája volt ismét Gergelynek Robertel, de abb ő le volt olyan engedetnes mint az elsőben mert az igen ízzel érdekelte. A dolog ez: Robert még az Apja életében Feleségül vette volt magának Berthát a Wiennai Gróf Odonak özvegyét aki Konradnak a Burgundiai Királynak volt a Leánya. Ez a Bertha a 4dik Graduson minden felki minden fejbeli képpen atyafia volt Robertnek; de minthogy már Egyházi törvényekkel a 7dik ig tilalmas volt a házasságba, dispensáció nélkül ő lehetett az egybekelés. Robertet ugyan a Gallus Püspökök dispensálták volt: de ezzel be

Ennek Hogy a Frantzia Királlyal Robertel?

be akadott volt belé Gergely, azt pretendálván h. a Dispensáció által az ő jussa volna. Gergely az ő Legatussa által urgeálta h. vállyékel. Robert ő fogat Királyi mellőlággyal hű a házasságjt szerelem tüzével felelős h. mintsolyan erő a világon a mely ölet az ő Kedves Berthájától el-szakassza. Ha felidébből felelős volna talán nyert volna valamit, de így meg-bosszantódván Gergely a felelőtlen, ki ellen ő-ki is vitte a dolgát. 997ben egy Zinatot tart Romában a mellyben III Otto is jelen volt ebben a Robert házasságát erőtlenné Declarálya a Gallicai Püspökökre valakit ebben a dispensáció réfrészt voltak anathemat mond mind addig míg a Király fél előtt ő mentik magokat: a Királyra pedig és a Királynéra két esztendeig való excommunicatiót mond ha 10 nap alatt el ő válnak. Meg bosszantotta a Királyt ez a Decretum, de ő ugy ő igyekezett sőt valamerőben viselte magát ő ő irende Gergelynek h. ő a Papi tőrvényektől ő ő retlen, mert arok tar Papi törvényel. — Mihelyt a Papa azt ő értette, minden retlen nélkülözhető processust indított ellene — egy Decretumot küld a Gallicai Püspökökhöz, melynek ereje mellett parantsolja h. minden Templomokat zárjanak bé Sacramentomokat ne szolgáltassanak ne haranggorranak, Imenet ne tartsanak, míg a Király istentelen házasságával ezt a Papája az Országból el ő nem dobja. Hallatlan volt addig még h. egy Király Egyházi Ország ellen egy Papa illyen lépést tegyen Egy nagy próba volt: de ha egy Ország engedett, az ő jussa retlenjének ő mutatásara többet tett

mind

mint-ha a' Király ar ő első fravára engedett volna. Egy
Ellen volna h. erre hallatlan Arroganti'ának ő rabo lará-
Sára nai Fejedelmeki tőllet volna ki: mert a' ni Robertben
ő történt, történhető volt másokonis. De a' Papa a' Robert
reménylége ellen a' pla numot ki vitte. Voltak Pallióba Pü-
pöktől, a' kik a' Papa paranfolatyát két kirrel fogadták:
ilyen volt a' Fleury (: Floriania:) Abbás, a' Szamai Abbo
er az alasson emberek sok kitegeté'seivel Halárd ítudati-
teleivel olyan nagy terimtetet nyert volt Pallióba h. még
a' Püspöki rezpectatal ő Oraculummá lett volt és tu-
dott akorin h. a' ki ötet ő könette ő buktassa. Kerébe véssi
ei Papa Decretumát, szerte szessel jártak velle a' Püspö-
kökhöz, sokaket reá vett h. a' magok Megyejekben exegnál-
ták, más-kat ő fenyegetett ha' nyg her ő vipur. A' Népbe er
rettenetes impressiot tett, a' Templomok be' rázva, a' Pa-
pok gyászba Szomorodva, a' haldoklonak communio ő
ádás ek rettenetes átok alatt gondoltak lenni az Országot. E' mellett ebbo a' kere alatt levő Paranotkal mindent
el követett a' mivel a' fellent népnek képzelő dedeik, az
ir tország nevelhesse, sok költeményeket terjesztettek szél-
jel t:i: h. némely Provinciákba egész Légio Ördögöket látták
a' kik a' communio nélkül ki költözött Lelkeket el-ragadták
a' Clerus-kere közül – más kellyeken tűz szállott le az
Égből a' mely egész kelységeket emésztett ő mint régen Sodo-
mát. – Ardi erős Lettek l. a' Királyné Gyermek kellyet egy
Lo Éjjel Sárkánt szült volna – A' nép nai ugy nevelte a'
Király's mint a' ki erem szerentsétlen Segélet ijsztelen-
Légeivel korta az Országra – átkotra és pusztulásra.
Szolgálatal ki ellene ő Erevő hónapok multva el hagy-

ták meg a' maga Szelidjeit is, mert egy ex communi-
cálthoz az akkori időnek bolond gondolkozása sze-
rint senki meg sem tarthatta itélletit nem mert. – A' hol a'
Király és Berta el mentek, futott a' Nép, mintha a' le-
győt is ő vesztegetnék volna – az elevelt is messzünn
nem vették nékik. Igy hát v. mind a' kellen el-tel-
len vesztek v. el kellett egy mástol válniok. Ez utol-
só kősobb volt s a' szerentsétlen Berta egy Hadstromba
ment – A' Királynak ő kellett a' Clerussal és a' Papával
be' kélleni s mai Szeretőjét kellett vennie. Igy triu-
phála a' Papa s ő gyűlöletes rettenetes hatalmát egy e-
gész országgal. Ezzel a' nyert diadallyal ő kezdte Ge-
gelyi ki Esztendőig és 2 hónapokig tartott országlása után.

Mikelyst Gergely ő Szt Atya Papai arany volt l. Olyan most
se lehessen Papa, hanem idegen nemzetből való egyen arról
mai nap a' Praecipuat Herbertet tették ő, a' ki
Rheai Püspökségből Ravennai lett volt s vett ma-
ganak II^d Sylvester nevet Papai lagában. Ezt az Or-
szágot megint nehezen szerezhették l. idegen Papá-
sok legyen – a' honnan azt Előkattól Herbertől l.
Ördöngös ei az Ördöggel való viszonbarátság emelte
fel a' Papasagra. ez igaz l. feltettebb tudós ember volt
kivált képp feltettebb nagy Mathematicus. Tanult volt
spanyol Országba mert akkor Europába egyedüli tudós
ség volt, hanem az Arabsoktól mindenféle tudomanyo-
kat nyelvet. Ez a' Herbert hozta be' az Arabs szá-
mokat való élés Olasz Országba, az honnan el-
terjedett Europaiban. Sevillaba, Cordubaba járt volt
Academiakra. az alsóbb kellyen a' mint meszik

egy

II Sylvesterről nincs-
da tradition vagyis.

egy Philosophussal ő es mérkedett a' ki a Magiát nagyon szerette — ennek a' Theca jaba volt egy könyv a' Magia mesterségéről. A' Philosophus tartotta egy kémy Gerbert ebbe belé szeret, 's a' kémmyal a' kit a' Philosophus mint barátnéját maga mellett tartatt el lopatta. Ezekben pg Gerbert a' lopás ki nyilatkoztatá által az ördöggel frigyet kötött h. légyen néki barátnéja 's Legyőző Társa. És az ördög a ki rendkivül nagy Talentoma tette őtet előbb Remi arantai Ravenna ai 's vegyre Ről Püspökké. Imezekkel ezt irá versi:

— Scandit ab R. Gerbertus ad R pole Papa vigens R.
A' halálával is azt mesterül h. ő kerülette volna az ördögtől h. mert még sokáig élni: az ördög azt selelte addig ő nekhel még Jerusalembe menést a' szolgálatnak. Gerbert a' Sido országbeli Jerusalemet szerette azt gondolta h. selette messze van még a' halala, mert neki ezre cégába tiltva h. még valaha Jerusalembe menjen. Ravenna Rőf a' Sr. Herceptől nevezett Templomban mely Jerusalemetis hivatik, miséző szolgálatnak ezébe jut h. az ördög mit mondott volt 'mái n messze volna az ő halálan. A' Cardinalis szék a' dolgot ő jelenti, intik őtet a' Sr. életre 's el-butsuzik — meg hagyja h. lessék legyőr fel egy kő őrlő szelére 's a' kövei minden hajto nélkül fogják vinni ott semmiről — az örök a' Lateranum nál állottak ő, a' mely arról szól h. az ő ő nyutassa h. a' ő tévedő ő kegyelmes ha szinte élete ebbe nagy bünöst volna is. Illyen a' Gerbert történeti a' 10ik szárad gyanusnak elé adva — Az ő tárgyát még mágis rettenetes a' superstitio. Az

tartyát az Olvasó h. annal előre ő lehet tudni a' Papár halálát, mert attól valami rugás v. rövid hallatik mintha a' Gonosz ősz verődnének, maga a' koporsoin irnad. — Pápává lévén Gerbert ő is már ez lett ő mint volt Püspök korába. Mitsoda mába az ekmely Esel dolga folyt, tinek helyébe ő lett volt Esetlé XIIk Jmo ellen emlékezni ki tölt vala, most pg szerette volna mind vissza vonni, de ha szinte arra ő vontain egy részébe magát mint arán mellyét Pápa a' mellyet ő mutatott egy veszedelmi allalmatossággal t.i. Bernhárd a' Hildesheimi Püspök ősz vele Villigissel a' Moguntziai Esetkel a' Gandersheimi Clastrom felett. Ezekben jutott volt t.i. a' Gandersheimi Apatrátt kifitlessegesebb volna egy Esetlő adni alája magokat mint sem egy Püspök, ar honnan ha valami baj adta elé magát a' Moguntziai Esetkher folyamodtak. Egy történt h. a' Császár Neje Sophia Cesarea vette fel a' fályolt Gandersheimba 's arkori Villigis ölöztette fel. Erst el halyatta Bernvárd: de aztán egy Templomot kellett fel szentelni, erre Villigist hivták 's ettől Villigis Gandersheimot a' Dioecesséhez tételti. Bernvárd mindön látta h. az ő Dioecesit jussa nintsen Restenyitteték folyamodik V.ik Sylvesterher gondolvan h. azt többet tehetne mint Németországon a' hol a' hatalmos Villigis ellen senki sem merészellani. Sylvester fel veszi az ügyet 's

A' Hildesheimi Püspökkel Bernvárdal mi dolga volt?

1001ben

1001be Rób Zsinatot tartván a' Villgis dolgát cassálja 'sGandersheimot vissza idéli Bernwardnak meggyugy h. a'ki ő méné laboritani arra Anathemát fog mondani — a' dolog evel el ű tsendesedett — Ez Villigis Rób h. la feniste Sylvesternek justa lett volna is a' dologba hollani, a' tőr venegh sferenű Német Püspöktől keltett volna egy Zsinatot egybe gyüjteni ű mint Mitlor bant a' Rothard dolgába. Sylveszter ű tehetvén ugy mint Mitlor el-küldi Cardinalis Fridrikt Német Országba ' ő hagyja h. gyüjtsön egy Synodust a' melyen a' dolgot tattassa el Tadiben, azért is Gandersheimi Clastrom Bernwárdnak itéletit de Villigis mostan le mondani suspendaltatik arétt ab Officio mig Rób a' dolgot el igazittya. Villigis nem sokat vette tsuába mostis: mert III Otto ő holt volt a' tiben birhatott Gerbert ' sucsedálte volt II Henrik, a' kinél Villigis bem volt a' gratiában. Gerbertis jónak találta ű vitatni tovább a' dolgot ' egy vijsben magát mintha egésszen el-feljitette volna — A' Magyarokhoz is ugy nevezetes er a' II Sylveszter, mert ugy tartatik h. első Istvánnak ő küldötte a' Koronát ' Apostoli mélto sagának ki jelentésére, ő engedte az a' fyt h. tiszteletet vitessen maga elött. Ez h. ű igaz mar ő mutattatott. Ek igaz h. a' Feleségé Istvánnak Gizela a' Bavariai Herczegnek a' Leánya ' a' II Henrik Cs. jával való öszve kötése sokat tettek a' Magyarok Kinyé való tételekre ' sirketés

h. a' Ró

h. a' Ró Udvarnak retaréséből v. szarátsából sokat tsinált, nevezetesen a' Püspöksegéret ei ar Esztergomi Érsekségét Romával confirmáltatta. IIIdik Otto volt pjá-
ri a' Sz. István Király tagát ő adta. Meg holt Gerbert 1003ba a' Jánitvánnya Otto pitánál estendővel.

Vagy holt ő a' Jánitvánnya III Otto ?

Emel a' III Ottonak volt egy Felesége az Oztragoni ai Maria, mellyből Ossony ugyan, de jelettébb fajtalan életü — az Udvari dámáit Ő röl tartott egy ifjat Aszszonyi ruhaba a' tivel minden nap jertében ő tétetett ki tudodván a' dolog az ifjat elevenen ő égettette, az Asszonynal a' Cs. jrát ő legyelmeretli, de a' miben az, megis el ű hagyná jes lett segél egy Gróffa presentálta a' tsak ugyan ű vehetik arra h. jes lett segének elegél tegyen arél él a' Potifárné fogásával, a' Gróffal az Ura elátá el-vadollya h. ötet a' bujálkodásra Ő nére ritette, a' melyért Otto ő Karagiudvén minden hossas inveztigáó nélkül a' Gróffot ő ölette. A' Gróffné türes vasat pobálván ő Ura ártatlan sagát a' Cs. jrát a' maga feleségét Ő röl Legér bellyen ő égettette. — Rób mutatván Otto tovább is az Olaszok pártot ütötték ellene ugy h. alig szalad hatott el his ére jegét segéből. Ott mulatásába belé szerette volt a' Crescentius Örvegyébe a' tinek igéretet is tett volt a' felöl h. el fogna venni, de a' midőn látná az h. a' Cs. jrát ű bellyétsenéi igéretét, egy pár méreggel ő kent Ecstyút küld ajándékba a' Cs. jrának a' melynek mergé el járván a' tsészét ő holt iga ifjan Westendorfi kirá-

ba

ba, a'kit egéss Europa egy a'fuelt.

Be'tölt volt az 1000dik esztendö és hittek sokan h. a'Sárkány el-boltsátta a'sarát ideje a'Jánor Jelenéssiben jelen volna – imez minden történetekre vigyáztak pestis, drágaság, Nap fogyatkozás és üstökös stilla-gok mind annak böcsülnek neveltek – midön megjön és ternek a'Sárkány; a'Mennyböl menetelének idejét tudgyák computus ha vesmi – Látá sokat láttak p:o: egy Magyar Országi Papát láták egy Sárkányt a'mely mint a'Jób Leviatanya olyan volt, dörgés és villámlások között, a'hol ö fordult. Egy Frantzia Püspök pö a'Zöld égből vett egy levelet a'mellyben a'többek között azon parantsolatott h. az érek Jeresdán tsak virrel és Kenyérrel élyenek – A'tudos Ussarius a'Kiereket bepélli azt jegyzi ö h. Roman birót ö tellenek az Anti Christusnak lenni mert a'Sárkány el bocsátattatása elég ersség volna a'Papák rossz magok viseletek.

Meg holt volt IIIdik Otto a'helyébe lett Német Király a'Sz. Henrik – A'Német hatalom Itáliából tsöllenni kerdett – sok zürzavarok és jaetik ütöttek ki magokat és magok a'Papákis alig ügyelhettek egyébre hü tsak arra a'mi Kobzsil XIIIdik Jánor tsak ö villámlott a'Papai szélnek XVIIIdik Jánor többetskél ült vegyen de elég volt h. a'zürzavarokban négy esztendeig be lessegben maradhatott. Vdik Sergius Lant sok dolgok tsinálhatott kivánek azt az erösebbnek vadgy mellyet a'Gallicai Püspökök ellen el-tsinetett egy Clasr emel fel szentelésért. Az ö halála utáni pö nagy szaladás esett a'Papai szék fe-

lett

lett mellyet VIIIdik Benedek nyert el. Igen jo katona volt IIdik Henrik pö minden nyugodni Barátja akart lenni, akkor lehat a'Császár jobb leti volna Papának. VIII Benedek Eardat közötti V más Püspökkel együtt ö tapsta a'Saracenusokat, a'Királynét el fogta s'mindjárt a'fejét vétette – a'Sz Adámak a'javát maganak vette, az alább valóját a'Császárnak küldötte. Midön a'Saracenusok Királlya ö hallotta akarna h. a'Papa milyen rutul bánt az ö feleségével, egy Sár ö sztenyét küldött a'Papának azt irván h. a'jövö nyarán olyan sok Saracenusokkal fog néki vissiat adni, melly Gesztenyét a'Papa mergibe jo irúnak ett; a'Papa pö egy Sár apro léssát küldvén hogy Sárt ireni h. ön egy annyi katonával fogja el-fogadni. Egy latorit h. a'Saracenusok Királlya art tartotta h. Europában a'Papa s'a'Püspököt a'tudi dolgokat folytathyák, a'Császárok pö a'Clasr omladra vésnek gondot – Arután ö sokkal egy csoport Sidot vágatott le VIII Benedek mert a'Chrucifixusrol rossul sollottak a'melynek olyan fogan ollya volt h. az adig szapszatatott föld ingán Romába menjünt. El jött Henrik is Olasz Országból mert Lombárdiába revolutio támadott. Arduinus a'Torcai Marl Groff Királynak koronáztatta magát. Henrik olyan szerentsés volt h. az Arduinus Királyságának ö tsak negis netette hü a'Lombardiai Koronás el is nyerte Worybe. Egy néhány esztendö mulva ismét el jött Henrik Olasz Országba a'Teleszgével

BIBLIOTECA BIBLIOTECA DEL STAT BETHLEN HOD

8 Benedek minö ér volt?

2 Henrik miért ne vertetett szentté

gével Kupi gyurdával 's VIII Benedek Cs.jának koronáriá 1014.be — Er a' Cs.fráné arról neveretes h.a Fijével ugy élt mint Testvérével 's soha is a' hároffagi egyesülés' probálta — A' Cs.frá az éjjelt el a' Papnál nálgyen-bé-esett a' grati ábrá ugy h. Henrikből 4tda tévő Kendet Szentel Hinának — Sz.is volt er a' Cs.frái-Koronájá, Királyi é Páltrájá ar Arany Almái és a' Cs.frái kön töffől egy Claserom-nak ajándékozta, 's magát a' Baratok közé be iratta 's ha egy Richard nevü ebbár ő n riafztokrevolna formalis Baratlá is lett volna, ellen sem ment vol hagyta el h. uralkodói kötelességét tellyesítsse hü h. ar ebbádnak engedelmes-Fiját — Ars frolta volt mondani h.a' Felsőj Királlyi páltra és Koronára er it fel egy Barat'sbul lyának Dijjéjét — Azonban a' Görögök és Saracenusok ismét nyomorgattak Olasz Országot, a Papa Német Országba menyen h. kivja II Henriket segitségül, ott arravba a' Bambergi Templomot Cathedrale Templomnak fel szentelé, ugy mindarowáltal h. ahoz és az egész Püspök Segher ő tartson számot, a' Cs.frával akkor is Pávia ábau tartatott Sinatt actait is ő erősitte Benedek a' melyben nagy veszedelmet között ő kiátkatott a' Papokk a' Felesség tartás. El ment Olasz Országbol a' Papával 1022be, a' Görögöket ő veri és el foglalt városokat vissza vesi 's arután egyéb gondja n volt hü szentelen a' Templomokat és Claserokat járta. A' Kolika utol ért, álmába Sz. Benedeket látya 's arután

ő gyo

ő gyogyult. Mgy látván h.ebben az időben Sz. Benedek tsak a' Kolikát orvosolta ment egy akkor a' Pesti a' Cs.frai táborál szinte mindet hordotta. Vissza ment aruta Német Országba a' hol ő is halt 1024be VIII Benedekkel egy esztendőbe.

Meg halálozvan mind Henrik mind VIII Benedek, a' Németek választyák Királyokk Conrádot, aruta pompái kiférővel u:m: a' Daniai Király a' nagy Kanut 's Rudolf a' Burgundiai Herczeg kiséri vén Rómig menyen a' hol XIX Sanor nyerte volt el a' Papáságot penze és familiája által. Jámor ő koronáriá Conrádot Cs.frának 1027be. Er a' Papa is Levelet tselelendő olyant a' miről el hiresedhetett volna. Er a' neveredlebb a' mit történt alatta t:i: a' Gallia Püspökök tetter egy próbát h. ha a' Kői jármot le vethetnék nyakokról, és a' Papát arow katarok közé fronthatná mellyet küzött volt az előtt 200 esztendőkkel, az az által mato ságot, midőn a' Kő Papa Olasz Országba egy el-volna foglalva kapnák által a' Gallus Püspök t:i: társába Lyonhoz neu messze 1025be tartatván egy Sinat, a' Maseoni (:Matisco:) Püspök aval vádolta a' Cluguy (: Cluniacum:) Klastrom Baratit h. erek a' Wienna Esettel ordinálattyák magokat n gg arral a' Püspökkel a' kinek Diocesisséher tartoznek a' Klastrom. Er igaz is volt 's a' Püspök favorára akartak végezni. Jelen volt a' Synodusba a' Cluguy ebbár Odo 's eléj mutatta a Papának arow Privilegiumát a' melynek ereje szerint ar ő Klastroma nints a' Diocesisséher közve hü aval aval a' Püspökkel ordinálhat a' kivel tetszik.

A' Sinat

Változtak alatt mitsoda Püspökök tettek a' Gallus Püspök h. Kivol maradt végezvén?

A' Sínai erd a' frabadságot ő engedte ugyan hű a' Pápa
Privilegiumába adatott bele, azt erő Sitven h. a' Catho-
doni Sínai regi Vővennyei Szerend a' Klastrom attol
a' Püspöktől függ, a' kinek megyéjében esik és a' Pápa a'
regi Vővenyek fel forgatásával e' féle Privilegiumot ne
adhat. Ez egy poka volt a Pápai nellodság kiffebbitte-
sére — Ilyen forma Sínai tartatott egy mai dimegen-
be (: Lamoricean) 1031be a' mellyben nagyon a' Jó tárgy
a' volt h. vallyon Sz. Martialis eppe e' vagy? De elé
fordult az a' panasz is, nemely Püspökök fel ad a' Sábol
h. tol excommunicallt Fremellyek Róba menven ott
a' Pápa absolvallya ötet a' melly a' Püspöki hatalom-
nak kiffebb tegénel esnek ő. Erre azt feleli h. a' Reg'.
Canonok mellyek szerent egy Püspök a' maditol ex-
communicállt fremelyt ő absolválhat, ugy abli gondyok
a' Papáti mint akar melly Püspökei, 's azért az ő ab-
solutioja semmit sem tészen. Ezek a' végrefel ő esztek
ugyan Pallióh de Rób semmit sem tudtak belőlle. A'
Pápa ő érkezik a' külső földekre ugyelni, 's tolat le-
kettel volna a' Papai nellodság le rontasára ha a' Ró
Papától Kedvetlőbb idejét ő lett volna a' mely ő esztt —

IX Benedek alatt 1033ba — Ezt a' Papáti pén-
ze és familiája emelte fel a' Papai szétre — 's azt gyen
nek volt meg valami 12 esztendő a' mikor az ifjú ő
Dulator h. türesebbet ki vált olyan mely Elmába
mint Olasz Ország. Ő is hát a' Lateranumbol bevdely
Lárat 's nált 's olyan hiren volt a' jedlett Legbe hogy

magát

IX Benedek h. miselte magát?

magyd a' Roiad ir azt tartották h. a' Theodora és Ma-
rozia Dejei vissza kerültenek ő Pápa lagy 'sat ugyan
nevezetes egy történetről, mert egy adofizető Országot
nyert t. i. Lengyel Országot, egy kiporolt jo-tétemenyért.
Meg holt volt Lengyel Országban a' Király Miesco III-
cislaus-t, a' kinek Conradat igen sok baja volt 'sa'
Lengyelein ő igen szerették, a' mely ebből is ő tettzik
h. a' Királynét Richát a' fiával Casimirrel együtt el
tengették a' Misco halála utan. Nem volt Királlyok
a' Lengyelek, a' Cseh Országi Királyt Vratislaust a'
ki szerette volna Királlyokká lenni, ő akarták el fo-
gadni, hű ő gondolkodtak h. adjak a' Koronát Ca-
simirnek a' kit annyával együtt az Országból ki ürtek
volt. és Lengyel Magnasok nagy Kétségek körött vol-
tak mert ő tudták h. vallyon a' Herceg a' kinek ol-
lyan rutul bántak a' Királlyságot fel vállalja é v. ő?
Sőt azt sem tudták h. hova lett — Az Annyától is
tudakozták, a' sem hallott semmiről felőlle — Ugyan
ő sat ugyan az Annya ő tudja h. Clasterombe ment
a' fia, de azt is h. nénie ő kell a' Koronat. és Len-
gyelek attol ő ő ujjadtak, követeket küldnek h. a' Né-
metek és Francia Clasteromolat járnák el, és keressék
fel hol vagyon Casimir, invitallyák a' Lengyel Fronu-
ra — Meg találják Francia Országba egy Clastrom-
ő monjak a' követtségek nénie ő azt vilasolja h. ő
jobb szivel ő hal a' Clasterába tsendesen mint sem a'
Lengyel Fronuson nyughatatlanul. Midőn a' követ
továbbis keinek h. ne lenne a' haza jához olyan

idegen

Idegenséggel, a'midőn az ő ésmérte hibáját, kívánná' ötet ő tiztelni — Erre ő azt mondja: h. a'Clamornak el ő hagyhattya mert h. betölle hi jöhessen az Apát Uram állania — Az Apát Urat veszik körül a' követsel, a'pő azt mondja h. Adsimiret hi n bot sáhattya, mert n thal az h. Baratta lett hü Diáco nusnalis ordinalatta magát, melly alatt tsak a' Papi egyedül oltalmazhattya fel — Evel el indulnak a' Követsel Loba — ő kalgattya ő Benedek kéréseket — a' magyarnára fordittatta a' Lengyelt burgesagát — Megengedi h. a' Herczeget a' Clastromból ki vigyék és Királlyokká tegyék, de illyen conditiok alatt: h. minden ér fejenként fizessen a' Ki Szent ő egy Denárt — a' Terjiat pő a' járatlan kadul nyirjátó a' hajokat annak emlekeretére h. a' Clastrom bol nitték magokat Királyt, a' millyen alatson volt az első eggyen olyan bolond volt az utolso kivánság. Mygyarnek a' Papának idejében eset egy rendelés az igaz h. minden hé folyás nélkül nélie. Ez a' rendelés mind azért h. az akkori időnek characteristicájára tartozik mind pő kapsnak voltairt ő érdemli h. emlékeretében maradjon. Francia Országba láttak volt h. bántak Hugonat a' Fiával Robertel. — A' Papok hatalmasok voltak — a' Királlyok félének — a' Nyo tudatlan a' melyből lett rendetlenségek követ keztek — Nem sokat tőrvénykeresnek pő rendetlenségek privaturra karagyodó aggyon ütötte — Az utak tsa voltak bátorságtok. Palliaban tehát azt találták

Ki volta Trenga Dei Imitor Rendöi?

találták fel h. rettenetes bün tetések alatt tegyenek tőrvényt mely szerint a' két nek bironyos Napjain ne legyen szabad a Jus fortiorin t: i: fonban ő. orától fogva tvad. ő. Szerdáig Art Treuga Dei ~~rodás Estétől fogva~~ Hétfőn reggelig. Ereten a' Napokon ő volt szabad fegyverrel járni, más meg támadni, bosszut állani hü bátorság ei tétetség volt minden ütt — Az erre tsélozo tőrvényt az országba hirdettek Treuga Dei az ünnep béllesség e. Ebben a' bár dolatlan világban ez egy a' h. hasznosabb Tőrvények közül. Ez a' találmányt a' Palliai Clerustnak tekel tőszönni — Ott alkották el. elsőben I. Henrik Király alatt 1033ba. Ebből idővel sok hasznos követ kereszt váltak az erőltsek ő felidulesei a' tudamanyok nevekedése az Impopulatio, a' Kereskedés virágzása. Sőt sinatok dolgoztak azon ebben a XI Szárban h. lehetnie azt az öldöklő just (Faustrecht) jobbanis ki irtani I. Vilhelm a' hodolo be vitte Anglhaba I. Henrik Palliaba Konrad Német Országra — a' Papok legi ütték benne. Vallason okból volt ő tiltva a' Keresztes Estvéből fogva való idő Hétfőn reggelig, azt mondván h. arról Jesus szenvedésének napjai. Különben a' Népet lehetetlen lett volna el venni. A' Papok egyéb legyen szabad Sagokkal is éltek h. ennek a' Tőrvénynek erőt adhassanak p:o: egy Levelet szerzettetek el mely az égből esett alá a' melyben a' leg keményebb büntetés alatt parantsoltatik a' Treuga Dei ő tartása

Elkè.

Volt a' Papának ebben a' Törvényben részè.

Sok formába láttá Sz. Máriát ǧ jelenni. Sok Kitételel a' kik a' Törvénynek ñ engedelmes Kedvek ǧ öltéh magokat – 's több a' féle költeményekel terjesztették fertelmével – a' hol a' költemények ñ kapcsolatban erövelis élnek a' Püspöktől – a' Nemetektől ei Kitételel Synodusokba citálták és ǧ eſtették a' Treugarekel ǧ tartására, ha ñ akartak excommunicáltak. A' Ki Papának ebben a' dologban semmi befolyása nem volt, annál fogva tulajdonitották a' Római Papának ebben a' Törvényben részè – Az negyven igaz k. a' késöbbi Papák gyakorlatjában ǧ erösitették ezt a' törvényt. De mintegy száz már Galliába ei Német Országba gyakorlásba volt – ſőt a' mikor Galliába ez a' Törvény ǧel állíttatott, akkoriban Gyult a' legnagyobb Dulakodás ǧ. Benedek alatt Dobrodott és tyrannizált ugy k. egy rebellis ütötte ki magát ellene nehezet a' mellette levö rossz nevetséggel el nyomni és Benedictet ki akarták a' Székből kergetni – a' Sabinumi Püspök egy Janos nevü annyi gardagságra és erönek vette volt fel k. a' Frescati harcot és egy Benedictet ki nyomta – fel ült a' Papai Székre ǧ. Sylveſter neve alatt – alig ülhet 40 napolig a' Sz. Széken – Benedek egy néhány Parasztal és sok Barátyaival ki üzi a' Lateranumból: de Sylveſter ſtt a' Vaticanumba ment és ott a' maga pártyával állott. Két Papa volt Két egyházba: de Benedek bátorkodott továbbis — ismét rugtak ellene, vé-

ne, végre Benedek k. ö ismét gyengül – altura mégyen ſ' mineluttanna az árra iránt ǧ egyezek, által enged: a' Lateranumal Sylveſternek. Benedek a' kapott pénzet is mét sokat tsinglot Sylveſter ki kergeti: de Sylveſter mégis állott. Utolyára pactumra mennek k. ossz vonnak ö ǧ – Galliai Anglia legyen a' Benedicté, Italia Sylveſteré kikrem a' jövedelemböl commode ǧ elhetnek – Német Országba a' Császár volt Gr. Henrik, ǧ bosszankodott volt Benedictre, mert ö a' Császárságot a' Magyar Királynak Péternek ofterálta volt különbenis ſzégyenlette k. a' Péter Kétele kotyavetyére ment, jó arért nagy Seregel Italiába 1046ban – Látta Benedek k. a' dolog ñ jól lessz. Gratianusnak a' Potsi Püspök 1500 font ezüſtöt el adta a' maga részét, az vett Gr. Gergely nevet magára. – Gr. Gergely nem sokat akart Sylveſterrel alkunni – ölet törvényletlen Papának tartotta, birott Gergely a' Császárba, mert csak ugyan a' karaine rossz kiröst ö volt a' jobbatska ſ' Legatussa által jelenti a' Császárnak k. ö Succedált – Meg értette Henrik de ö ñ ugy gondolkozott mint Gr. Gergely – mindjárt egy Synodust hivat össze Sutriba az Italiai Püspökökből ǧ hivattya Gergelyt is k. prosideályon, Benedictet és Sylveſtert k. elébb le vetik, azután Gergely térik k. be sétélje elé mikepp Succedalt ſ' mid ön nem tagadhatná k. ös pénzen vette volna le vettetik Coemmiter – ö ugyan azal mentette magát hogy azok

Elk.
Mi gyors kotyavetyére volt a' k. Sz. Szék jelen.
Elk.
Ugy igaz hogy a' III Henrik k.

azért kivánt Papa lenni h. a' Benedek zürzavarait le-
tsendesittse. Henrik többet akart – Az Otto nyomára
indult h. Német Papát tegyen, azért velette le mind a'
harmat – Mig ezek harmaw birták a' Sz. Péter Székét
a' Papa tints tárja ǧ üresseden – a' jövedelmekre mind ma-
gromokra kapo kivségtelen emberek ügyeltek – a' Follyások
és Gyilkosok az uttyakot el töltötték ugy h. keserü nélkül
ü volt bátorsagos létalni nemi – Henrik h. ert a' rende-
2. Kelemen h. viselte magát a Papai székben. gátot el korta a' Bamberg. Püspöket magával Sündigul
v. Suichardet, egy tegges és tudos embert ert ǧ tetet.
a' Sinattal Papává tette és Romaban 2 Kelemen név a-
latt bé mutattya: minek előtte Henrik Köz ment volna
már az eldal Papát el-tünték volt ugy h. Benedeket
ü lehetett Loholt is ǧ találni. Tergelyről a' Császár gon-
dolkodott volt h. ne ravarhessan. Igy ǧ állapod vaw Ke-
lemen 1046ba minden rendeletlenségek el-tör leté-
ker fogatt, a' hivatalok el adásáil ǧ tiltotta a' Papá-
tol fogva a' leg alolsóig. Ezzel a' Simoniának bé-
szarta az uttyát vagni h. ne a' penzesebb hü az
alsobb Anbetek tegyenek a' Papák és a' Püspökök.
Kelemen mind a' Császár akaratlya szerint dolgozott
a' Successorokat is a' Császár a' maga planumai vilá-
te, de ü vette észre h. a' midön jobb jobb Papákat szere-
ne, arolis észre vették nagorat h. ki fodák és hatal-
mokat a' Császári hatalom feletti felemelik. Kelemen
2 Sz adeset tartott Köz – Az elsöben egy Gyülálatot vesz-
Ecclesiae igazitott el-t:i: a' Meylandi és a' Ravennai,
Esperes vesztegetek együtt, h. mellyek ülyen a' Papa
jobbja felöl, nyert a' Ravennai h. a' midön a' Császár

jelen

jelen ninjen a' Sinatban akkor üllyen ő h. ü szebb
a' Papához jobb felöll, a' más Synodusba a' Simonia
ellen keményebb törvényeket tett – Meg koronázta Sz
Henriket Császárnak Kelemen, a' ki nincs utana a
rendbe szedhette magát el utazott Német Országba
ü elvitte magával Kelementis h. általa a' Német
Pecsétet is szebb jobb rendbe? De a' mint gyanit-
tyák az Olaszok ǧ ütatták a' Papát az utba né-
regyel ü megis-holt az utba, el temettetett Bam-
bergbe a' hol az előtt Püspök volt. Némellyek sze-
rént vissza ment Köz és ott holt ǧ 1048ba Kele-
men mikelyst ǧ holt a' nyughatatlan Benedek
ǧ int elé állott ü v. 10 honapig még Papának, de
arulaw reá vették h. mondjan le jó pántából mel-
lyet ǧ is tselekedett, mintsak ama Gyperis masfor-
10 esztendőt uralkodott volna. Azután ujj választás
ra mentek ü a' Bridiai (: Bracciai :) Püspökre Pappo
v. Pappon Gerardra esik a' sors: ki tsélzéséré nér-
ve Bavariai Fia, a' Réhai Kelemennek Cancella-
riussa volt 2ik Damasusnak neveztek magát: de
23 nap multa mérgével ǧ ölték – Az tsak ugyan
neveretes volta h. a' Chor-Episcopusokat egy Leve-
levél el-tör lötte. Azt mondja Damasus o amplius
quam duos Ordines inter Discipulos Xti cognover-
unt i:e: 12 et 70 Discipulorum unde terminus ille
ignorenus (: lapd Decret P. I: distinct 68. Cap. 8:)
Midön ezek a' zürzavarok egy folynak a' Ro-
maiak követeket küldenek a' Császárhoz h. egy
jó Papát szerezzen nékiek. A' Császár Wormsb
(: Veronia :)

(:Wormatia:) öszve hivattya a' Püspökölet 's ott a'
vezér többsége eſett Brunora a' Touli (:Tullum:)
Püspökre, a' ki Pületeti Leó volt, jó erköletü ran-
dek Pereső, de olyan tettetett alázatoſſágu h. egéſz él-
téke eléggé ő tehetetlen ő esmérni. Híres volt az a'
Bruno ſzerentſéjéröli minden eſtendőben el mas
Kőb a' Sz. Péter Koporsójál ő látogatni, némelykor 800
magával is, az alatt a' Püspökſége vacalt, jobban tette
volna ha olkan prædi. calgatot volna — Tavaſzul vi-
ſelte magát a' Synoduson vonagatta magát h. né-
kie ő tell a' Papaság vallás tett h. nékie mellyen
nél Rei vagynak, a' mellyeért fel ő vállol hattya
el' Cſáſzár ert a' maga vonagatáſ látszon meg ni-
kább rajta volt h. ő tegyék nagy neheren arért
Leo nev alatt el fogadta 104 Gbe. Azt irja a' Frey-
singi Otto (:Otto Frisingenſis:) h. Wormsba a' Papai n-
ſzéket nagara vivén el-utazott h. jöjjön Kőb. Eg
utaráſa is lett — Frantzia Országon jövén által eb-
Clugnus (:Cluniacum:) jelé — Az az levő Claſtrom
nak priorja volt akkor Hildebrand (:kiről meg
alább eleget beſzéllünk:) Meg látván Hildebrand h. I.X
Leo a' Papai inſignékkel megyen eleibe le rjeſti h.
milyen nagy kiſſebb ſégére van az a' Clerusnak h.
attol fogadta el a' Papai méltoſágot a' kinek ejnye
ſzen hatalmába h. adhaſſa, mert azt hat a' Roma
Nép és Clérus vona ad hattya valakinek, mellyre
ne azt a' könyök levetvén mi ſzerint más képpen
Kőb. Leo a' daraſz Hildebrand tanáczára rea áll
Remete köntöſbe öltözik ő ugy megyen Kőb a' ko
el kiſérte Hildebrand is — Meg érkezvén Leo
Romá

Kőb. ő vallya h. ő a' dolgot el vétette 's attol fogadtaſſa
a' Papaſágot, a' kitől ő illette volna — A' Kői nép erre a'
vokal'ſzéletére Leónak olyan türbe jő Leo mellett h. el je-
lejtsenek arrol egéſſzen h. Németh volna — Az oltárhoz
vagy Ditár 's inaugurálták — Meg léptetvén magát az ujj
Papa a' Cſáſzár plannumába feküdt bele, neu annyira
h. a' Cſáſzárnak kedvét kereſſe hogy h. a Papai ſzék mélto-
ſágát fel emellye — Leg elſő reformatiójá az Elának arcu
terdette h. Kőb egy Synodusſe tartatá 1049be a' melybe a' Si-
monia ellen tett Törvényeit a' Helmeni Papaſágaba
tartott Synodusnak ő erősítették, sokakat a' kik pénzek
által jutottak a' Püspöt ſégher le vetették, a' kik illyen
Püspötöktől ordinálttak 40 napi pœnitentiara bün-
tették, a' Papa vgyan azt kivánta h. a' Clerusból es pul-
taſſanak ki — Az alsobb Clerusſi Eremény ſenyitték alá vet-
te, ha vadáſznak kártyárnak, kurválkodnak, ő ſzok-
nek dat ugyſzoval minden igyekezete a' jobbittás volt
Arutáu el utazott Frantzia és Német Országra, mind a'
két helyre olyan tréllat h. az erkölcſtelen ſzokást ki irtsa's
ejnyt avat a' maga kézét ő erősíte. Octoberbe Reimsba
(:Rhemi:) egy Zinatot hivat össze a hol maga prœſidei
ált — irtis a' Simonia volt a' mit elsőben elé vett — ne-
gédta h. a' Simoniacus Pü[illegible]pökök vetteſſenek le-vagy
4. áztul le mondott, maſok mentették magokat h. ő
nagok hü allyatsi vádárokat framoltva a' Püspök-
ſégét. erett azt mondotta h. a' le-tételre érdemeſek
de ő elégedett négi avat h. ő vallottatta vélle. Evet
azt nyerte Leo h. a' több bünösöket in bünteteſſ
el frenvedett. Frantzia Országból által ment Né-
met Országra vgyan ebben az időben v. eſtendőben

Mogunt

El ke
Mit Heleb ad Kőb
tett ő tereſe utan?

El K
Leo h. jött Hildebran
dal?

Mogurba (: Moguntiam :) 1049be ott is egy nagy Synodust hivatott egybe, a melybe Bit Henrik Cs. jaran is jelen volt – A' Simonia fordult elé, de az iratik k. fenti se találtatott Simoniacus, 'shu károssag tőli ő Püspökök találtattak mint Speyer (: Sparam :) a' ki hivatalából leis vetteték. Kár k. ennek a' Pinatnak Acta ai nincsenek ' azt irja Wibert a' ki meg Kele new elött Diaconus volt k. ebben a' Pinatban a' károssag ön ytt ' tiltatott hu Sanminé Lételet. Vis ja jövén Olosz Országból Leo Sipontába (: Sipontum :) Pinatot tart a' hol Két Cseréd a' Simoniáért le ve sett hivatalából, egy nehány Pbytest a' Jesletes Egét h tsapatott a' Clerusból arutan tok is gyüjtött egy Sy nodust a' hol a' Verbalis Püspök parancsolt od a' jan ti rettette – Egy néhány a' Simoniáért le veteto. M Dewfelé erew két véter ellen ki költ – ni kelyt va lakot a' felét hallotta 'da ment, in vestigállatta, 'sha k jött ' bün lette. Kettner jáita ' Nemet Országot 's Ga liát – A' Jeny ittélbe Prost volt mindenütt, sorsette a' Nép mindenfelé nidön látta k. a' Püspököket mi Eát zablattya, a' regi törvényeket mindenütt fel á tatta 'sönként egy Jo Törvény – ad ol nérut a' Keresz tseny Világ. Beneventot a' Papai sréther kapt ta tsere által. – A' Normannok ellen ladatvan Lelki és Világi Fegyverrel: de el fogták volt. – Er a' Normannok neg a' 8bris Párade ar Eparki Jarb nany orbol ala erested nek Frantria Ország ba Neustriar el-foglaltak, nely orutan a

Normannok

A' Normannokat mi ba ja volt?

Normannusokat Normannianak hivatnak. Ered a' 9dik Szárban olyan rettenetes Emberek voltak k. a' Templomokban a' Litaniaban bé tették archiep. a furore Normannorum libera nos Domine. Ezen Normanni ai Urakodok közül a' 11dik Szárb Tenerai nevü elküldötte a' maga Fiát Italiába a' melynek akkor fele ben akkor a' Saracenusok voltak. Ered a' Fiak jol viselik magokat, Apuliát, Calabriát, a' Saracenusoktol el-foglalják 's egy a' Hertzeget közül Robert Guiscard, a' kit Fortemannynak Hertzegévé lessen Romanak ebben a' Vállorásban volt annyi hasznal a' Saracenusok kellyett Keresztény Strompfordalapot: de minthogy a' Normannok gnem elegyedtek aval a' mit a' Saracenusoktol el-foglaltak hanem a' Patrimonium Sancti Petri-ből napvonkint tizjegyeket – a' Papák nagy nértek őket mint ellenségeiket – Leon nehertelven reájok a' Sáfárok segedimenuin segitt Segal kapvan ellenek. mentvolt fre nellyesen: de el fogták a' Normannok és igen szépen bántak vele, Beneventoba vitték, tiszteséges arestomba tartották – Leo ott enelelgetett a' fogságba, imadkozott 's oltott az alamisnál ha v. egy ruti Papa kezébe akadott volna, bizonyosan az arától v. a' fületöl ő mentette volna ment a' Papok kegyetlen bántek. Egy Cardinalis Petrus Damiani dehonesti ani irja Hogy egyan ezről a' Leo Expeditiojáról k. az mikor Fia

ab ordio Pontificat

ő ere

ő erőssaival ő keményszeggel kő kerekegen tűz éssel gyö-
zött ő minden akadályokat, éppen ével egy példál la-
gyott arra kellenék a Papokat a' Világi Méltósághoz
viselni magokat - Királynak illik kardot kötni - a' Pap
maradjon az Isten szentségénél - Ebben a' fegyvás ő sokat
levelezett a' Német Császárral és a' Konstantinápolyival,
el-bujulta magát a' rabságban ugy-hogy 1053ban ki-
ki szabadulvan az a' mint kapott nyavalyájából ő
holt Rómában 1054ben Egy volt ezek ugyan ez a' l. jobb
Papák közül - Meg tanulta volt a' Két Cleros 9ik
Lobau milyen jól vagyon akkor a' dolog midőn a'
Pápa derék Ember. ——

Ki ? mitsoda - ember volt Hildebrand ?

Ő már egy olyan Emberrel esmérkedünk ő a' Ki
a' Római Clerus lelke kettős mértéllel által volt ön-
ve, ez a' hires Hildebrand a' kiről emlékezünk hogy
9ik Leot Rómában kísérte - volt ő akkor Mestersek v. némel-
lyek szerént Kovatsnak a' Szent Péterben Tisztyának Savo-
na nevü Városában Dominus nevü Atyjától - Az iratik
rolla k. még gyermek korában midőn a' betsületes tudós
ar atyja műhelyében játszálkból történetből eredet a'
jokat valla volna ki: Dominabitur a Mari usque ad
mare. Sóli. 72. 8. De ért az ő hirelkedő kőlletlék és egy
Mese - Cardinalis Bemo; a' ki nálle egy időbe élt és
az életét Hildebrándnak ő irta Sattya Gyermek mint
je lenni egy bizonyos Petri and nevü Lóstól - a'
hires Amalfi Városba Esztendőt Lőrinczen kere
alatt töltötte ifjuságát a' kitől az iratik k. sok Magiat
tanult

tanult, mely abból lett l. ő igen nagy Mathematicus
és Physicus volt, még tanult korában szikrákat vett
ki a' kőnek ütéséből, a' mellyet, mintha az Electrici-
tas Theoriája volna meg akkor olyan lábon, ő ő ingyenessegnek
magyarázták — Nagy ki volt a' Sido Lóvag és Deákul-
teraturában is mellyeket Kök Aldeken épült nevezett
Collegiumba tanult — Egy olyan ritka talentum
Ő volt k. egy akár minémü Uralkodónak sőt kodolo-
nak ő lehetett — varmerő, de a' mellett a' leg fajinab-
bul világgal élni tudo ki — Tapasz, alatson és még is
nemes kevéllységü — meg ijjesithetetlen bátorságu, hideg
fejent ált a' maradék tudás és imadott, a' melletti
minden vallás kivüség és hü nélkül való Ember a'
kis Damianyi Péter egy ari Barátyai közül a' maga
fejent Sátánnyának hivnak — ő leg nagyobb erővel
dársalodott — szerette a' Barati életet. Gratianus Szend
a' Pastori Püspök a' ki arutáu bőt Gergely nevével Pá-
pa lett volt erőssen szerette. Midőn bőt Gergelyt 3ik
Henrik Császár N. Országba vitte volna el kisérte
Hildebránd is ez szemlelen a' Német Udvarnál szorgott
s szorgalmatosan tanulta annak minden Politi-
cajat. Mikor utánna bőt Gergely ő lett el jött az
Udvarból és ment a' Cluguy Klastromba a' hol
Priorrá lett az Odilo Abbássága alatt — ott sze-
te ars a' Planumot a' mely által nagyá lett a' kö-
vetkerendő időben. A' Német Udvarnak, Statusnak
Clerusnak minden állapottyát ki tanulta, es-
méreé a' Német Characterét szerette a' fundamentom

mentomobra épitette ki vijendö Projectumát, Sieleti-
k. a Theatrumra ki álljon, a'hol nagy Lélek ki mu-
tassa - A'homan a'fellyebb emlitett 9dik Leo Papával
Rök mend a'Klastromokba, a'hi elött ollyan Endnesse-
get nyert k. a' Cardinalisok Rendjében Subdia-
conusnak lette - Az igazgatásban maga 9dik Leo
alatt nagy réjtt vett, a'bemelejö nagy talentumok a'
K. Kör mellöségát sem tartották varest sem a'
Papa sem a'Romai Nép nem rugalódtak az ö Directio-
jára. Sőpor lehetett volna Papa elöb minden
a'mikor arrá leto, de nem akart még mással
annyira fel ö emelette k. egy ollyan ér minö
volt illendöleg ülhessen bele je. Meg gy örte a'Népet
arról k. a'Papa Kére meg erösitésére nem más hi
Német volna fiülöjes - Egy arest a'Ki Népis ré-
ája birta k. a'mes gy kolt 9dik Leo hellyébe ö keressen
Successort. Német Országba ment ö successorért nem
arest mintha Olasz ö Lephatot volna v. mintha fölt
Mi ért akarta k. Né- volna a'Német Papától - Egy ö; hi-látta k. a'Né
met tegyen a'Papa? met Papát mellette birognak a'Német uralkodok hogy
Prerogativait gy bantsák, az idegenet mellett gy ö ugy
- Ezen indulattyokból az Uralkodoknak sokat igért ma-
gának, külömbenis a'Historia bizonyssája szerint a'Német
Papát abben az idöben a'leg jobbak voltak. Onaga az-
ért az Eichstädti Püspököt Gebhardot va'lasztotta a'li-
ben a'Német Országi Püspökök gy egyedet a'Mogun-
triai Sinatba. Ez Bavariai szü volt, Grof Zamili-

ából

ából valo, a'Császárnak III Henrikk i Atyafia s min-
den dolgaiba leuen Consiliariussa. Meg ékeredett Hil de-
brandal s'a'több kövelekkel együt Rök 1055ben a'hol a'
Néptöl, a'Clerustul nagy pompával és örömmel fo-
gadtatott s'installáltatott II Victor nev alatt - Ennek
Uralkodása valosággal nem volt egyéb mint az Ante
cessorának continuatiója mert ö is az Elének s'a'
Ki udvarnak Reformatiójan dolgozot - Meg is fog-
ta a'Nép a IX Leo uralkodása alatt k. a'Papa hatalmát
az ejtelbe gy engedje ugy k. a'Papának magan akar
mellyesen nem is kellett gy jelenni hi Gyak Legatusjait
külditte el s'a'dolgot arokis el igazitották minden
ellen mondás nélkül. — Ebböl a'tiellbol ki vá-
lasztya Victor Hildebrandot 1055ben s'el külök
illyen Inspectorat, k. ha valahol Galliában az utob-
bi Synodusoktol rendeletlenségek történtek volna
jobbitsa gy, a'helyre tsejen gyis ejtse: mert ö Gyak k. a'
Subdiaconus Hildebrandot mint Legatust el fogad-
ták hi jóvá hagyták arest k. Lyonba s'Lugdunum-
Piratot gyüjtött, hol Simoniával vadolt Püspö-
ket vetett s'feleinek helyekre jutott k. tö vénysze-
lenségget vadollya - Ebböl lehet élre venni
k. a'Ki s. Sék ollyan rövid idö alatt mennyi
re mehetett ö tölt volt el idö s'hogy
igen alatt volt minden ameret: tapa.

Tellyebb látták volt k. a'Metropolitak még
a'Papp

Victor ki volt s hogy
s'selle magat?

Volt ele ditsöitö: Püspök
Gebhardnak hivták, selle
Hildebrand.

az Appellatiot sem akarták ő engedni: azt tartván
a' régi Canonok szerént h. a' magok Megyéjében ők a' com-
petens Birák az Egri Dolgokba, mely pg a' Papa Legatussa
által 3 matot gyüjtött inquisitorokat büntetteték, s Henri-
kőnek törvénytelenségének ő mondták a' Vallyon miért? Ké-
rént azért h. a' Dolog a' melyben forgolódtak Differen-
volt, Rés szerént pg azért mivel igazságosan folytattak
ugy hogy a' rugalodásra ok nem lehetett. Arra mind a'
fellyebb emlitettek Leo mind pg a' Successorok vigyázták h. a
Dolog respectusra kajtással ne menjen. A' Lyoni Püspökök
corvin callattak defensionek esetébe nem jutott h. olyan
Bíro volna benne a' kinek arra joga s lett volna. Az
Dolgozott Hildebrand a' Papság részére. — De na-
gyobb kárnok lett ő akkor egy gazság fogásával — Ré-
lepített III. Henrikről h. Ferdinand a' Kastiliai Király
Császári titulusa vendegel magának, a' mellyel a'
Henrik jussai nagyon sértetődnek hu frey mon
igazitta el a' Papa által — Henrik réá állt s vitte es
a' Császárságot el tűlb Victorhoz h. a' Dolgot igazit
el. Victor jószivel el-tűlb Hispániába h. ne lyon Ferdi-
nandot hu az Országokis excommunicallyák ha e
Császárságról le nem mondana. A' Legatusok
ellenek — Az Ország Nagyjai, a' Püspökök sőve gyü
ner s Ferdinand renunciált legottan min
lyának. Henrik arutani vette ezére ková nir a' rav
Hildebrand t.i.: h. tsak a' Papától jüjjön a' Császári
vereség függyébe leggyen a' Kő Keltől — Probalták
Papák erőjü, ert ajusst ő állattani; nem sokra n
lettenek most pg. jobra esett a' következésre nézve
er a' pro

er a' protensio meg ujjittája az Orok Dejától fogva a' Csá-
rok ollyan hatalmasok voltak h. Kők ő is álmodhattak arral h.
Papát neverrel ki a' Császárságból sőt a' dolog ő fordítva volt.
A mit Hildebrand Ferdinandba próbálc mese még nagyobb pa-
ziste vesni — Henrik ő hala 1056ba Successornak maradott egy kis
fia IVtus Henrik még tsak 5 esztendős. Ez kinle ő mulatta a' Pá-
pa h. tsak ő lehet Császár. Victor akkor épp Német Országba
volt, a' hová ödet a' beteg ágyban fekvő Henrik hivatta volt h.
Famíliájával, Fiával sovaltsornál. Victor mindegyre
kivül ér ugy is igazitotta a' dolgot — Német Országba min-
dent jó karba hagyott ugy hogy a' Német Statusok a' kis Gyerme-
ket az Anyjának Agnesnek tudtsága alatt Császárnak tsinál.
Victor pg Kők jövén ő hal 1057ben. A' Római h. ottan ő válasz-
tják Cardinalis Frideriket a' Lotharingiai Hertzegnek a' Fi-
a' ki a' Monte Casti nevü Klastromba Abbássá lett volt IXtus István
nevet vett magára — Ez mikelyt Papává lett, a' Császárságban
epp ő a' volt az el-nézése, a' mi az Antecessorának — ő a' testvérét
a' Lotharingiai Godfried Hertzeget akarta arra tsalni s mai dol-
gozott az esztörökben, a' midőn mégis a' kis Henrik szerentsé-
jére Papaságának 2dik honapjaik egy Brarutus nevü, Hildebrand
nak a' Papát ő ölésében tudtes kivé, méreggel ő ölte. Ez a'
Brarutus, a' mint a' Historia bizonyitya, ő Papát ölt ő IIdik Ha
lementől fogva méreggel — Hildebrandnak, h. emek tudtában
ő volt részre: mert ő is el kisérte volt Victort, a' ki haza jövő
utyában holt ő, mellyet mikelyre ő hallottak a' Római mind
ggyan mást választottak, nggyan tsak h. fő ember volt Hildebrand
alattam ő tettek abból h. ölet választották Legatusságának Ste-
vánis, a' ki által a' Simonia ki tőnye, s mikor Hildebrand
el indult még akkor beteg ágyat érette magát István, egy
Decretumot irt h. ha ar alatt ő halálozna a' Nép és a'

Clerus

István mikor meg tér
tő reggel Hen-
rik ellen.

Mint bant Hildebrand Minimus Jánossal

Clerus várakoznék a' Választással mig Hildebrand hara jöne — Talám egy pé volt az oka h. a' Római Sz. Stolat várakoztak utánna, ivegyelven azt h. egy hitvány Barát ollyan nagy reflexiohra volna Mihelyt ő hat Órával azelőtt minden Nagy Karmával ő Szentsége Pápának a' Velitrai Püspöktől Minimus Jánostt a' ki maga a' XIdik Benedeknek nevezte — Hara jö Hildebrand, mérgelődött a' hire nélkül ezen választáson — a' Cardinalisokat nagy részre szakasztá, a' kik Sienaba szaladtak ki mig Hildebrand ő jöttét N. Képnek nagy része aromba küldött a' Szászhoz h. Kérjenek annak Papát; a' követség el-ment: Gebhardot a' Florentiai Püspököt projectálya Papának az udvar. Hildebrand a' követségétől ő haragudott mivel ő egész arával akart dolgozni h. az udvart releasse ki a' Papa választásból, mellyre a' Gyermek Király idejét h. jobbnak tartotta — Hildebrand egy követtet az udvarhoz ment követelet egy nehány Napotig az ut-tartozkattya s aromba tiltson Sienaba a' Cardinalisokhoz. tudositttya a' dologrol — s ő visz ni h. Gebhardot választák ő Szentséggel Papának. E' meg ezek, Benedekel le vetik, s' mig a' Német Követek ő erőtetek h. a' Rómaiak vereen Papát ő tegyék, már ő volt tette IIdik Miklos név alatt 1058ban s' a' szegény Benedek a' Miklos engedelmével idmét Velitrai Püspök lett. a' Szászi nép ugyan által látta a' Szentség olát; de jobbnak találta az egész dolgot nem bujgatni — Hildebrand pedig ez alatt a' Miklos alatt, a' dolgokat a' Papai méltoság ő nevelése — Hét rendben dolgot vitetett kiismert már minden uralkodott a' Papák alatt mig maga is arra lévén ő holt.

1o A' Normannokkal a' kik a' 10ik századba ő telepedtek Italiaban, szövetkezik Miklos a' Hildebrand tanácsából.

2o A' Papát választásában egy új rendet állittat fel.

3o A' Normannokkal való egyezést a' mi illeti: Ezek a' Normannok meg a' 8ik században hires tolvajok, az Északi Országok latrai voltak, s' azt az élet modjat folytatták, a' mit ma az Algiri, Tunisi és Tripolisi tengeri tolvajok — Daniából Sveriából Norvegiából, Saxoniából kajókra ültek Angliába által menvén prédákat s' ott is foglaltak alább jöttek a' tengerre; a' parton lévő tartományokat ottan ottan be ütöttek, Frantziai Országba Olasz Országba is sokat pusztitottak. Miveltanna Frantziai Országba jelest pusztitottak volna a' 10ik Századba egy Rollo nevü Vezérjek alatt: Ugyan ő a' Frantziai Király Carolus Simplex egyezett meg Rollonal:

1. Hogy legyen Keresztény ő is a' Király a' Leányait neki adja feleségül.

2. Neustriai nevü Tartományával Frantziai Országnak birja Feudumba a' mely aztán Normanniának neveztetett. — Rollo a' Conditiokat el fogadta meg keresztelkedett, s' Robert nevet vett a' Keresztségben s' a' Király Leányát Gyselát el vette feleségül 1016ban: mint Segitségek Olasz Országba mentek Nea polisba, h. a' Hertzeget Segitsék a' Coppai Hertzegtől ő menthették s' arra kapnak ott egy darabotska földet 1036ban gyü el küldi Tanerai Gyiait Normanniából Lor Normannokkal Italiaba, Ladatornak a' Saracenekkel és Görögökkel, el foglalják Apuliát s' Calabriát s' Guiscard Robert oda való Hertzeg lészen, de ő a' Papai Districtusban is karaportat bé s' 1053ik Leo szerentsétlenül hadakozik vellek: mert fogságba esik 1053ban s' ő elégedett arral h. a' Normannak az el foglalt részekből Lin Feudalet engedtek a' Papának. Leo alatt több ő történt a' Normannokkal hu már mesét Ők —

Miklos alatt mi történt Dolgot vitt h.?

Miklos

Kik voltak a' Normannok.

+ Italiaba ő telepedtek

Mi[illegible] a' pri[illegible] fejedelmet tűz viller t. Mirlos.

Millor alatt esik egy uj Szövetkezés. Ezen egyezés mellyet már most Millos Robert Guiscárdnak Tendumba Apuliát Calábriát, Sziciliát is oda adja, a' mellyért a' Hertzeg hüzsnyos adót igért 's mikor a' fürjség ki vánnya Legiet Segéd a' Neapolisi Király emlékezetére emeg mai el Sokta mondeni ezen egyezésben kitűdeni, mely áll egy fejér trifra képüttel fel ereszthetto Paripából 's egy neharg ereszthetto. A' Kör és Neapolisi Srol azt a' Tendumot mais disputálják. A' Neapolisiak azt erősitik h. n lehet képzelni h. engedtek Tendale Jogt a' Normannok azokban a' Provinciákban a' mellyeket a' Pápa nem lent, Sőt azokban a' Districtusokban ismérték a' Pápának azt a' jusst a' mellyeket bírt az előtt, Apuliaban és Calabriában. és Roberttel azt a' jusst ujjitotta g Millos. A' Kör ak vissza felelnek: - ezt g lehet De a' g lévő adatokban mellyekben a' következendő Papák és a' Hertzegek tractálnak minden nyomai annak sőt mindenben a' Papák hatalma g ismertetik - hihető tehát h. az első adatokba még a' Normannusok által engedék a' Tendalet a' Papának - de akkori idő gondolkozásai fel vévén a' mikor a' Papa olyan nagy Kemény volt h. a' Normannok Tendatariusai legyenek a' Papának, önként g lehet nagy aranyra - a' Papaban egy fr. erős nemzet, a' kinek protectiojo aldást hozhat az Országra. Ő a' Peter Successora, különbenis a' Krisztus Igája ű nehéz. Elég az h. azt a' Tendumot g erősitette Millos a' melyben nagy volt a' hasznok, azt ű remélette h. Johans valósagos birtokába lehessen a' dolgoknak a' Tartomanyokkal; de látta azt h. egy világi hatalom lévén mindenben az ő akaratjára közel, mellyel akár belső akár külső zenebonák támadjanak

ellent

ellent tud állani - Eddig a' Császár Disponált a' Papák választásában, 's tőlle függőbe volt, mig most azt is ki rekesztő az Olasz Országi Dolgokból a' midőn az erőnek erét tud menébe vetni.

A' Papa valasztás ki nyitja a' Fő vény t tőrt?

II; Ezt a' planumot, h. függetlenség be légyenek a' Papák még jobban g erősitette azzal h. az eddig volt Papa választását g változtatta. Ha a' régi szokásra vissza térünk h. választottak a' Püspököt, egy találjuk h. ű Sat a' Clerustul hü a' Nemességnek Sőt a' Népnektis volt jussa választani; gyakran g ezek h. a' Clerus és a' Nemesség a' Nepen triumphaltak, hü a' Confirmatio Sak uggyan a' Császáré volt, melyet annyiran respectált h. a' nélkül tőr vényesnek ű tartotta De igy volt a' Kői Császárok alatt, igy volt Constantinápolyban és a' Francus Uralkodásnál is a' mint a' Historia eléggé bizonyittya Lajos Francus Császártol fogva Sat. uggyan történt a' Per 10 Századba h. a' Császárok nem folyhattak mindenkor be a' Papák választásában, 's némelykor a' confirmatio el maradott; De mikelyt felyül kaphattak a' jus confirmandi ismét teneáltak. Igy p.o. 1000. 964. be Kőz tartatott Sinatba tőr vényül tette h. a' Császár akaratjja nélkül semmiss Papának ne legyen ner és ne conseráltyának. - Az intézmárvolt Successorok ű Sat a' Confirmatiot hü a' kit nevezést is magoknak vették. Magok nevezték ki a' Papát 's egy Collegium által el küldötték Kőz. 3 Henrik uggy tette g, a' mint latták, 2 Kelement ült Led. A' volt hát a' régi szokás h. ha a' Császár jelen ű volt egy Collegium küldött el a' ki a' választást és a' vocatiot kirigálta. a' Protocolum pedig

küldé

küldeté az Udvarhoz. Ez a' rendtartás volt egésszen 2ik Miklósig a' ki maga is az udvartol neveretett volt ki ha finte az ő tételeket siettetés a' Korád. Ez a' Sztolás a Papai méltóságnak gyakran kifelebb égésre folgále. Sőt Taelis voltak egy k. némelykor a Papai volt egyszerübe, ha ezen lehetett volna Legitteni, egy n sőt nyereség lett volna a Papai Uradalomba, mert egy szenbonás valósze-tás minden edig való projectumokat lemmivé tehetés a' Császár be folyása is államatlannak tettre arest a' Papa 's a' Népis mint egy Vadallatokat tartattak lenni örökké tartalékkal voltak. Erre nerve Miklos 1059ben Kok egy nagy Synodust hivat össze a' melyben a' többek között ezt a' törvényt tette: k. senki a' Clerus senki a' Nép a' Nemesség a' Papa valosztásba bele ne jöjjenek hi-

† Lásd Acthe Cardinalis: in Synopsi Lexic. 1130ban III Innocentius alatt Rectornak az egész Világ elmenje Papának, utánna tette-tett ki állomni nép a vá- lasztásból mast III Innocentius ezennel valósztották leg elébb a' Cardinalisokat

tsak ugyan a' Papák tartsanak a' Cardinalisokat valósztanak 's a' kik választ- tsak ugyan tatva tanen kovese Dilectissimi Filii nobis- Regis Germanorum et Futur. Imperatorem a' Confirmást tettnek ő a' Papától ravaszságot, nyilvan ő mester ellen mondani a' Császár Jurrat hű ugy fejeztek ki k. legyen Ett Légen a' dolog ha vallyon volta egy birtalé a' Confir- mandi jussal a' Császárok v. tsak egy olyan tisztesség volt mellyet ők a' Papa jószágából nyertek ő. Judea ert elkülö- k. a' Császár ert ő fogja a' Törvényen hagyni: de ez ellen n Securitalra magat ert is törvényül tette k. ez a' rendtar- tás. ennek ezt az új választás Robertet a' maga Norman- nussaival ő esketi k. tsak élet esmérik Papának 's hol-

sa utánn

sa utánn egész erövel senki fogjak tartani ameddig annak a' kik a' Cardinalisok fognak választani. Ezzel el végezte a' Népnek a' Nemességnek be folyását és minden tejenkö probait.

Egy esmérdek neme jöve elé az erőtt a' milyenek röl még edig ő emlékezünk a' Historiába — lássuk ő erőtt a' historiajok, e' jöhen hogy mit voltak a' régi gibb időkben 's k. mivé lettek idővel — Erek a' Cardinalisok. ezt erősitik sokan k. a' Cardinalisi nevezet meg a' birodalomba ő volt de ha ő volt is egy más értelembe mint a' XIik századba 's meg különböröl mint ma vagyon; mert minthogy a' Neveretesebb Papokból Püspökök meg ellen ez Papai neveretek körül ger volt, egy ugy a' több Presbyterek hivattak Cardinales — Némelyek derivállyák ettől a' sotol Cardo ajto tarok mintha a' Cardinalisokon ugy állana az Egész mint a' sarkon áll az ajto, a' kü- lömbség tsak ugyan innen lett k. a' régi kinyos Templomokban Templomok voltak, nemelyek neveretlen Titulusok a' kik a' több Papok szolgáltak, mások hivattak Diaconiák mellyekben Diaconusok szolgáltak, az apróbb mad- taro tarok voltak Oratoriumok — a' nagyobb Tem- plomokat a' Cselekedetek k. ő külön böcsülettel Cardina- lisnak hivták 's az abbeni szolgáló Papokat Cardi- nalisoknak hivattak. Volt Rómában 18 Nagy Templom 28 Dia- coniae és igy az ott szolgáló Cardinalisok 46an a' 8ik- szárban † Du Cange Glossarium ő azt mondja k. az okat a' Papokat hivták Cardinalisoknak a' kik minden

† Du Fresne Kanonok Szász Országi Kincstartó = tó m. k. 1688 Gyü- mölcsi ut inf Latinitatem Glossarium.

to

a' Cardinalisi nevezet mikor és kiknek volte eredete

Hol vagyon ez a neveret kis tömöjön Olasz Országba?

kor vagyon arra egy-kellyen láttatnak, különbön tetni
alarvan arokat a' kit hol egy hol más kellyen tar-
tanak. – A' N. Legaty Levelei a' 6ik Szárba arokat a' mi-
lyeket a' Pápa Cardinalis Collegiumának irt, Sőt az Esz-
rangoi Érsek is Cardinalis volt, de ezek nem Cardinalis
vagyon bérmelő. a' midőn minden Cardinalis Papa egy bi-
zonyos Templomnak a' Cardinalji nevet, Sőtet
Cardinalis homlan vagyon az ő Templomnak Olaszországban vagyon
bironyos Templomnak a' Cardinalji nevet, Sőtet
más Hungyati Előtt is, a' volt a' Consistutéjok a' mi a' Pápa
Szerp. Pál m. h. 1523 Senita Szentatya
Mikor is a' 6ik Szárba Italiát fel hadat jusztitiának tőlem
h. imitt amott a' Clerus a' maga Előjából el iredetato és
fra ladott más Előbe a' hol az ott lévő Clerus be fogad
Ha üress hely volt az olyant be is tette, a' kit így Sette
bé hivtak in Cardinalatum a' mely neveret tartotta
10ik Szárig a' mikor IIIik Pál Gtiltotta. Ez a' neveret az o
lyan Papot temé sehol a' ki ő ott fungál a' hová ez Cardi
Latott volt. A' Longobardusok be üté fejtől fogva a' sok
volutiok miatt ez gyakran ő történt Olasz Országba
az el üzelett Clerus a' nagy obbatska Előbe fraladott Szá
az olasz h. Olasz Országba a' nevezetesebb városok Templo
mainál a' Cardinalji neveret ő maradott. – A' Gy
emelkedet pő fellyebb fellyebb, a' historia ő veret egy
fen hiven, minthogy sok ezer tartozó Historiát az a
lasz Olasz Factiotto v. Familiarb historiájába el vagy
rejtve. A' 8ik Szárba rau említeret egy Kis Szinatra
nely 16ik tartatott a' hol IIIRonstantinus Papa

Hogy emelkedtek a' 8ik Szár-
tol a' 11ik ig.

le veté

le veteték, h. Jenkil Papának nem kell valostani a' ki
ő Diaconus v. ő Cardinalis Péter. A' 10ik Szárba pő immer
diale a' Pál pólok utáu Subscribalnak. A' 11ik Szárba más Fő
személyek – mint Legatusok, Nuncinsok küldetnek az uj va-
rosbor fellyel, Sőt az Esztergomi Érsek Szentfejtő tartattak, ha a'
Kői 11ik varnak Születék Legatusaivá lehetnek, a' milyen,
Magyar Országon az Esztergomi Érsek. 2ik Miklos pő még
nagyobbra hágtatta Szét a' midőn Imperatsi vumot adott
neki el a' Papa valostá ra 10 Sgbe Szarutau a' mint nőtt
a' Papát hatalma, éppen ugy a' Cardinalsok Collegiumáé
ugy h. már a' 12ik Szárba arom Szorogati vájokat Jenki
ő Sipontaba Sőt 3ik Sandor Papa ujjra ő erősítte –
Most meg tsak ugyan:
a:) Nem voltak Pál pólok Cardinalji Titulussal
b:) Semmi Diseneti ouis jegyek ő volt meg ed ig, tu
a' 12ik Szárba III Innocentius Papa, a' kinek 2 Testvérik
Cardinalsokkal olyan sok baja volt, Veres Kalapot adott a'
Cardinalsokk h. ők is az Ecla mellett vértis anthassanak.
VIII Bonifacius a' 14 Szárba veres ökörrel adott néhiek.
II Pál a' 15ik Szárba Veres Szüveget, Gyűrűvel arany
Zabolával veres bársony terítővel. V Sixtus a' 16ik Szár-
ba 70re Szaporitotta az ők Számokat, mint hogy a' Kristus
nak is 70 Tanitványai voltak. VIII Urbán a' 17ik Szárba
74re Szaporitotta ei Eminentissimus Titulust adott néhiek
IIIik Sandor Papa volt pő az, a' 18ik Szárba, a' ki a' Car-
dinalji Titulus h. elsőben degenerált adta.
c:) ez a' Sussok se voltak meg a' 11ik Szárba a' Car-
dinalsokk h. Csak magok közül valo Szemnek Papát
Millos ugyan arra trélvoltak; De nyilvám ő mérte,

Mi fogva a' különböztető je-
gyeik lettek 2 miktor?

mely

Mi volt a'tél abban h. Cár-dinalisok valassát a Papát?

még h. jelenteni, hogy annyit mondok h. ziszgálták ő valtyon a'Kői Clerusba mintsem'e arra való premék: ha ő volna akkor valassnak elegendő: de ez elég volt, mert mi-helyt a'Jus Exclusivumot ő nyerték, Ő'nyegyen mentek arra h. hogy a'magok Collegiumokból válassnak. Ebbe való nézés volt abba, h.a'mikor hatalmokat nevelni akarták akkor állnak elé ez a'Collegium e'mellyneke is tereszteje ez fenyegessége a Papától függene, külömben a'Kirá-mus a'Successorai, h.a'külső Eccléria, mellyből több in-dulva lehessen, ő'hogy h. új Törvényeket tett hi ő'is a' Cardinalisokból Legatusokat küldött, akik a'Papa nevében hatalmokat minden ellent állás nélkülte gyakorolnák. Ezek által Miklos is Spiritualibus a'maga jussát mindenütt fenn tartotta. et Világiakban pig a'Normannusokra kötött szövetséggel a Papai Trónus ő'erősítette. Minek utánna ereket kivitte ő'kelt volt Miklos Obitse —

Az ő'halála után attol függött minden h. a'válasz-tásrol tett Törvények a'Successor életében ő'tartassanak, mellyeket ha ő observalnak, ugy vége a'Hildebrándi mes-terkedésnek — Mose kel Hildebrándi minden erejét arra fordítani h. munkáját ő'állítsa. et Kői Nép és Nemesség ő'volt arra hajlandó h. választó jussát le mondjan, azt Hildebrándi a'Miklos életében jól látta, éppen azert szövetkezett a'Normannokkal h. az erőnek erőt tehessen ellenébe. Miklost Miklos ő' kelt, Hildebrándi Robertet mindjárt Kőb hivatta egy Nagyvot Normannusokkal h.a'választásba a'Nép ne folhassan. Ez jesett, de egy más tekintet ő'tőle még le tudta magát ki jegyzeni. A'Nép valamerő léggyen

A'Miklos halála után el-távozott a'Cardinalisok valas-tása.

urgeálta régi jussát h. ő'c. Cardinalisok választották Papától ő'függ, hü az időig való Krolás szerént a'Cá-sári kinevezésiket tartyák magát. Hildebrándi hijába Dolgozott a'Nép le tsendesítésén. Követeket küldött a' nép a'Császárhoz Kérte h. ő'nevezzék a'Papát — Gyorsolkit Hildebrand, nem hagyja magát, a'Nép Nagyját igyekezik réá venni h. a'Cardinalisok valasztásával elegendnének ő'et küld egy Cardinalist a'Cá-sári nékor is h. birra a'Cardinalisokra, mert igérik megokat h. mindenkor az udvar tetszése szerént vá-lasztanak: de lem a'Nép sem az udvar jussok el le mondani ő'akarnának — Hildebrándi mikor látya h. szépen semmire sem mehetne, a'Robert jelen-lében ő'tétetí a'Cardinalisokkal a'választást, és a' voxot ismét a'Luccai Püspökre Anselmusra a'-ki II Sándor nevet vett magára: mái a'jó dolog ő'volt, de azt tellett ki stinálni h. erős a'választó lejes ő'oltalmokat kaffák, a'mely nehezebb volt, mint Hildebrándi egy elöre gondolta. Ő'nyegyen így elesték h. a'Normannok a'Kői Tactusnak ő'jelenek — A'Gá-sári még gyermek. Agnesnek, elég dolga van Né-met Országon. De a'Császárné mái képp gondol-vad ő'ő'könyen hagyta h. kivesztessék Olasz Országból. Basileában a'Longobardusok Püspökei-ből egy nagy Synodust hivat egybe a'kolsok Németi Püspökök is jelen voltak ő'ajánlya h. választanak Papát — ott a'voxot ismét a'Parmai Püspökre

Cadolusra

Codolusra ℣ igérik h. mind vegig ℣ a' verig a' talmozni fogy já'k Haragudtak a' Püspökök a' közelebb vole Papákra sok Törvenyeikért, jolejtt pg h. az Agyasok tartásáll olyan szerossan tiltottak; az uj Papa pg. a' kit választottak, jol tudták h. gáland ez ℣ azt eszlelte n ellene ℣ azért n akarták h. a' Hildebrand Papája el-sullyon a' kitől tartottak h. szorosb monus censor lejtsen. A' Bazileába vale Püspökök a' magok Papajokat egy Császári fegyveres Seregel kiserték Kobl – A' hirsztet előre, sok Püspökök ℣ a' nagyobb várasok melleje allanak ℣ egesz triumphusi pompaval be kiserik Kobl. Sándor a' Varost oda hagyja, megyen a' Normannokhoz segitségért, a' kik ejjel akkor Sicziliába a' Saracenusok ellen voltak – A' Cardinalisok kettségerlettek, hogy h. ha Codolus Kobl jöhet nékik ujjan vesztet lessz dolgok, neuv birtak a' jo kimenetelhez. Hildebrand egyedül n lelt ℣ magara vallalta h. megmentsen – Gondolkodott az eltközből ℣ el ment Toscanába, a' Herczeget Gottfriedet reá vesni h. az uj Papa ellen oltalmara, ℣ nyerje Codolust az Olasz fejtéig ciszteralja De ez ejjel egy kevés ideig tarto szerentse volt – A' Császárné segitségel küld Codolus mellé a' mellyel Gottfriednek ellene allyanak; de Hildebrand itis talál egy utat a' melly el a' Császári hatalommal ellene alhasson. A' Colonnai Esszkel ℣ egyezik h. a' Gyermek Császárt lopjon el ℣ Colonnaiba gyüjtsön tartvan a' Császárnénál vesse le a' tudtokból; a' Nénet Magnásokat körül ℣ fogatat a' magaszére hurott; a' dolog ℣ lesz ℣ Hamis az Eskü tudtokra tették – Ennek a' hire el futvan a' Császári Katonák hazahivatnak. A' Császárnénak n volt mit tenni ez gedett a' Hildebrand plánumának ℣ a' melly Diétán

Hamis

Codolust a' Parmai Püspöki h. buktatta ki Hildebrand Papaságból?

Hamis Tudorrá lett, ugyan abban a' Sándor Papa Sagan helyben hagyatott ℣ minden ektől Papának ismertetett Igy Codolus a' ki 2dik Honorius nevet vett volt magara e' nemet protestatiotol el-hagyatvan, midőn ez olyanok n segithetnek Gottfried a' Toscanai Herczeg nagy pompaval be' ültteti Sándort a' Papai székbe, ℣ Codolus Lateráni elmélkedés után a' Téli Kavernai Erdőtt. a' Laterannumi Templom Oltalara valaki ellen ezt a' versett irta: Regnat Alexander, Codolus cadit et Superatur. Annyira ℣ erősödött Sándor a' Péter székben k. alatt mitsoda Anti-papától semmi félhetett. Nem lehet Gerdahi k. Hildebrand annyi futott faradott ennek a' Papának a' erősitésében: mert ez leven ez immediatus antecessora, egy akard k. az alatt mindent el-igazitson a' mint akarta k. az ő idejébe legyenek a' dolgok. Ettől fogva Hildebrand nis kedvere magának k. akart a' plánumot ki vigye mely szerint a' Ki Kiál summumát elérhesse. Erre nezve két dolgot tsinált ki:

1o Hogy a' Papa ℣ exemtionale Privilegiumot adhat.

2o Püspököt ℣ invesztiálhat

1. Által volt a' NW Sándor Deje alatt k. 1125 be a' Medconi (: Matildis :) Püspök a' Viennait vádolta volt aval k. a' Lugni (: Clunyacum :) Klastrom Barátyait ℣ ordinálta volot ℣ ez ő Megyéjébe ℣ ott abbai Odilo ele mutotta 2dik Benedict Privilegiumát, a' melynek ereje szerint ők nintsenek egy Megyeh ez is tettetve tsu a' hol szerzik ott ordinálhatnak – ℣ a' végre a' lett k. a' Papa egy Klastromnak abból a' megyéből a' melyben felszit ki nevezhessen, a Barátoknak a' Megyének Püspökétől

függjenek

II Sándor alatt mikor vitt ki Hildebrand?

Jüjjenek, akár mi jóda Excentionale Privilegiumot adjon a' Papa. Ez a' Vegrűle az Andrei Priorral nehezen ejtett alkor a' Clunyi Daratótt, de vajakartak a' jobb időre a' melly most elé jött a' mádöri Hildebrándi is elé jött, a' ki a' Clunyi Klastromnak magának Priorja volt. Ennapotnak már most a' Daratót h. a' Masconi Püspök az öt Papalis Privilegiumokat számba se vevén Nagy-beánik a' Klastromnak mind hatjok egyedül tőlefüggene. Erre a' panaszra gyindult II Sándor, el küldi Ilonyba Legatusjának Dániani Péter Cardinalist (a Bibliába /: mathivják Chalcedonensisnek :) ott egy Synodust hivat egybe, a' kiátattya Drogest a' Masconi Püspököt, mentí magát h. a' Papa Privilegiumok ellen soha sem volt hív ő tudta h. mi légyen annak valósággal a' contentuma és abban a' Synodusban ő elismérik, h. a Papa Exemtionalis Jussainak ereje vagyon s' a' mi 1166 ad. elismérik azt ő, a' kit ez előtt a' Papa Privilegiuma ellen nagy ki-kötések volt. Ezzel egy nagy Prerogativát nyertek ő a' Papák és igen nagy hatalmat is.

2do A' masokat potentiojok a' Papát még inkább frembe tsinálni, de a' mellyet négis most meg nyertek. Először t. i. 2ik Sándor alatt h. egy Metropolita azt a' kenélyt kivánságát a' Papát tellyesitette h. maga személyesen Róba jött Püspöki palástjáért. — — —

Első eredete a' Püspöki Palástnak a' 4ik Kárlus vagyon a' mikor a' Császárok Ruhát vohak. Volt ez egy Császári ruha, mellyet a' Császárok a' Püspököknek is pedig ajándékozni — ebbe egy hosszu kárpony selyömönkön Aranyal ki varva, akárkinek ő kisebbnek és lett egy nagy Gallérnyakravalók.

A' Püspöki Palástnak eredete hol vagyon?

mellyneki

mellyneki elölről hátulról egy darab le függője volt s' vagyon mais — Istenessegnek okáért szokták a' Császárok adni kinevezett Püspökjeiknek. Egy külső volt Konstantinus a' Palástot a' Két Püspök. A' Császárok engedelmek nélkül senki ne vselhette, minthogy a' Császári öltözetnek egy része volt. Innen egy Liberatus nevű Deacon et Archidiaconus Carthagonak azt irja a' Bús Szerbul h. a' mi Dön Anthimus Konstantinápolyi Patriarcha hivatalyából le vettetnek, a' Palástot Justinianus Császárnak vissza küldötte, mint a' mellyet tőlle nem volt. — A' Bús Szerbiába szokat ugyan ezek ennyi változás keresse, h. a' mint ez előtt a' Császárok szokták volt küldeni a' Patriarchák eppen ugy küldötték azután a' Metropolitákat a' Patriarchát, de mindenkor a' Császár engedelméből h. igy ő a' többi Püspököktől ő külön böcsületnek Nagy Patriarchát Császári engedelemből küldhetek Palástot még akkor is ő Sittrik N. Gergely nek egy levelébül mellyben ezi a' Császárt Mauritiust h. Siegmundnak az akkori Püspök küldhessen Palástot. — Mikhelyt a' Patriarchát ezt így gyakorlásba kezdhatták, egy egy Adalas Ideatis töltötték vélle egybe; mert ha egy Metropolitának választását ő erősítette, Palástot küldöttek neki mely annyit tett mintha a' választást ő erősítette volna vélle — Sőt Nikolaus annyira ivitték a' dolgot, h. a Basilius parancsolattyából Konstantinápolyi gyűlt nagy Synod 879ben Canont tett arrol h. minden Metropolita, vagy a' Palást küldése vagy a' Kér vevő által confirmáltassék a' Patriarchatul — Nyugaton másként volt a' dolog: ott a' Patriarchának

N. Kelelen a' Patriarchát h. ostogattak?

N. Nyugaton h. volt a' Palástról a' dolog?

ezt

tsak az olyan Metropolitának küldeték palástot a' kinek
Confirmatiója tőlle függött p:o: Illyriában a' Sirmiuminak
Siciliabeli a' Syracusainak, Sardiniaba a' Cagliari-
nak, Dalmatiába a' Salonainak &a. A' Pk. szerbá-
pg ő tőlök vették az k. némely Francus és Lothar Királ-
lyok a' Papától kértek palástot olyan Püspöknek szánó-
va a' kiket Distinguálni akartak p:o: Ketten adtak Lothar Király
kért a' Sevillai Püspök Leandernek szánára, Lothar kí
Virgiliustol az Arles. Püspök szánára. A' Királlyok
tudtak egyebet a' palástol hánál az egy külömbözte-
tő jegy a' Nagy Püspökre nézve, s'mint az k. hallottá
k. a' Papa is sokat adni ejtélet a' k. rövidebb utnak
tartották általa szerezni ő a' magok Püspökjeinek. Sok
a' Francus Királlyok gyakran hosszu utnak tartották
vagy magok küldötték vagy a' jobb Püspök által küld
Petri parantsolták annak a' kinek parantsolták. A P
szabba volta minden Erseket annál is mindenkor a' Pa
pától megis tsenyeg Püspökk tartatott s'mint az
Marca Péter és Tomasini adatmét ő mutattak. De
mindenis a' Papák a' Francus és Német Ecclésiákból pros-
sabban öszve kötötték fel találták hogy az idegen Pü
pöknek a Palást küldése alá tőssék a Ro Stílus. Do
nis Jacius a' Venetek Aptis 742ke Egy Német s'mathe
ő állította k. erstan palástot Rómát hordoznak a' Pü
pök, a' mint k. a' Rheni és Ravennai Erseket ho
zattak erstan. De a' midőn láttak k. mitsoda nehéz
ságtól subsistálni vessa akarták a' palástat küldeni
ha Papa Zakarias ugy ő ijjedett volt k. Donifacius

ért k. mit tsináljon. Bonifac ért nékell ő ijjedni ő adják
magokat tsak fogják venni; ez ő is lett s'be több a Papák
tsalva. Már bé jött volt obser antriába k. mindenkor
Rómát vitessenek Palástot, a' melyért a Püspökök a'
Ro Székhez és a' Papához a' mint sokszor volt k. je-
jezni, Canonica obedientiát kellett igérni. Sőt volt
valami rendetlenség körbe, mintsogy a' Palástot leg
elsőben az Erseket sokszor volt adni. A 9ik a 10ik szá-
zadokba pg Püspökök küldettek ő az illyen Püspö-
kök art protendálták k. az által Episcopusokat emeltetek
v. arattak egy rangurá lettek és igy függések alól
fel szabadultak - a' Papák az ejtélet vesztedésben
hagyták s'ha nyilvan nemis k. alább titkon szaro-
zták. Midőn 874ke a' Trieri Erseket protestálna k.
IX Janos mieért küldött volna a' Mettzi Püspöknek
Palástot. Fekete Janos k. az által a' Mettzi Püspök
leze dott kiin esett. Lassankint sok ugyan igya-
tzkodtak több több Prerogativát öszve kötni a' Palástal
Midőn IX Leo 1051ke a' Bamberg. Püspök küldött volna
Palástot k. ezekben sok egyéb végyes fel: Azu-
tán arra kérdettek menni k. az Erseknek kemellyeken men-
nyen Rómába és ugy fogadja el a' Palástot, mellyel
az az idea volt öszve kötve k. az Erseknek a' maga li-
natalát ei jussait a' Papától nyeri, mert az a' kéz
való el fogadása a' Palástnak, annak Symboluma -
A' Papák alig hitték elsőben k. az el sülyen, mert az
Erseket is látták hová trélvonak, kisebb Segedett tartat-
ták egy darab rongyért Rómába menni, a' költség is
nagy volt k. az Alpeseken tul levő Ecclesiákból

Oda utazanak. De ezeneked a Papák az alkori gondolkozás módjaik's protensiójok mellől el-lesz a' hottat-
Anyiratis ment a' dolog L. 1066be midőn 2 Sándor ülne
a' Papa-székben egy a' k. hiresebb's tudosabb Angliusok
közül levő Ersek a' Kanterburg Lantrane midőn
ment Rómába. Ollyen nagy hét dolgot vitt Sándor v. vi-
selett Hildebrand. — Leg nagyobb auctoritás adott ennek a' Palástnak a' V.k Sorba 3-ik Inno-
cens Papa a' k. a Lateranumba tartatott nagy Synodusba el végezte h. a' Palást az Apostoli Katalogusnak jegyzé-
sét a' nélkül senki sem Cardinali's Revd Sendhivatalt
ő vi selhet - A' Püspök Erseket ő lehet. Végezteté tovább
h. az Ersek abban temetessék el, ne h. annak követője
az előtte valonak Palástyával élljen. — Ennek a'
palástnak leirásához tok kéus pour vaw öszve
kötve — Sróta az Apostoli Subdiaconus leirásáról.

Mikor lett a' Palástnak l. nagyobb méltóság?

Milyen Ceremoniával szokták leirásai?

A' Ceremonia ez: Januarius 21-én St. Agnes
napján két kis virágos gyantlikás fejér bárányt
vesznek az oltárra. Az arányokat sellyem pár-
nákra fektetik, egyikre az Apostoli levelek jelöl a' má-
az Evangeliumok jelöl - A' Pap az Ének után a' frend
li ölet. Oh Uram! a' ki a' te szolgád Mózes által
a' Papoth öltöztetted a' parancsolod, öntsd ki a' te
áldásodat erekre a' Bárányokra mellyeth Gy. apja
hoz lesznek a' fő Püspöth Erseketh hoz ruhájok tar-
a' K. Lörinte Apatrai meg nyirik. egy bárány
vében, gyapjokat a' fonnyal's a' Palástot a'
szövik. A' Sz. Péter Templomának Canonicusai

az oltárra

az oltárra tészik a' Sz. Péter és Pál - festeiket vették be tartanjak
és mit nagy tréfa nyomával és ott marad egy ejtsaka h. contrahál-
jon szentséget Olasz Gentes. Ostáv keszen vagyon, ajják
azt légyen vásárra Ebben a' Palástban szolgáltat az Ersek
Misét, szentel templomot v. Papot, azt fatyol az Apátrátk.
et Péter oltárainumának egy kaszno kutyeje.

Látuk a' felyebbiekből h. a' Történetben Papák, mennyit tet-
tek a' Rói Sz. Pét fel-emelésére: de annyit egy sem mint Hil-
debrand, a' ki már maga ült fel a' Péter székébe. Ugy tettnek
Hildebrándnak h. jelen volna mai az idő a' melyben ő ki er da-
nes a' Rói Trónra. Sokszor lehetett volna Papává de elébb fé-
nyességet akart a' hivatalnak szerezni. Utba indította volt plá-
numát, csak a' volt hátra, h. egy ollyan ér légyen mint ő a' ki
tőlletlenségre vigye. Sándor 1073-ba holt, a' ki alatt Hil-
debrand az Eötv Cancellariussa lett volt. Ebben a' hivatalban
ollyan kedvesse tudta magát a' Nép és a' Nemesség előtt szerni
h. még a' Sándor életében egy nérőt mint Successort. Annen
lett h. a' mely nap Sándor el-temettetett, ölet a' Nép Papának
ki áltotta. Hildebrand csak vigyan h. minden formalitás meg
legyen, böjtöt hirdet a' Cardinalisok közöt 3 napig h. egy lé-
lekkel a' Papa választásra. Tudta ő jól h. a' Cardinalisok vá-
lasztása egyet a' Nép akaratmájával: de h. magát aval menthes-
se magát h. erőszet tettek ő ölet arra vitte egy a' maga ő tété-
lét. El fogadta a' Papaságot VII Gergely Név alatt. Mi-
kellyel fel ült fő gondja a' volt h. magát a' fel hagyta polgarsz ő
erősítse: mert ámbár könnyen hagyta Oda; de tudta h. hatalmas
szerzet dolgoznak az ő ő buká sára. A' Német Püspökök és
a' Csajkár ellen erősítette magát. et Hildebrand nevére rep-
tetett a' Német és Lombardiai Püspökök Synodusokat ő hallottak
h. ölet Papává, ő rettentek tőlle, tudták az ő Principiumait
mellyekkel a' Szerzet mellett mindent el-követni kész. Sokszor
ki jelentette, h. valaki annak ellenébe szegzi magát ki

fog

A Német Püspöktől nints Mesterkedés ellene?

fog tehni az ellen. A Német Püspöktől ő jeny egette minden kor ugy is emlitette őket mint valamelly vad állatokat a' kiket kemenységgel lehet ő Keltiditeni: de tsak ugyan ő igérte h. ő fogja probálni. Erel a' jenyegetésel az ő ismeretlen principiumai valmerő bátorsága, arra vitték a' Német Püspöktől, h. a' Tsászárt IV Henrikel reá-bepellit-h. a' Hildebránd valosztását lejye erőtlenné. A' Tsászárné kajtalan volt arra; mert jól tudta h. ar ő eben állaya halálától fogva Hildebránd leo volna ar. a' ki Olasz Országban a' Német Tsászárok jussait l. többet gyengitette. A' Papa valosztásbanis ő Sérteti jussait érzette. Erel kedvetlen könyül állások voltak Hildebrándra nézve, a' ki magát éppen ő tudta ő alázni; de ő megis el-találta ütni ar utat, akkor confirmaltatta magát, mikor a' Tsászár ő alattatását ar utat képen voltak, ő esven a' valosztás. minthogy megis ő mert egyenesibe a' Tsászárral ujjat hozni. Ir a' Tsászárnak, h. ötet a' Nép akaratty ellen tette Papának, de meg ő conservállatta magát h ő is akarja ha tsak lehet: sőt kéri a' Tsászárt, h. attól a' terhes hivatattol menesse ő ötet; mert ha art a' terhet tsak ugyan nyakába vetik, l. elsőben a' Tsászárnak kell néki bajának lenni: mivel ő a' Tsászár nélkül ez hibáit el ő sem vehetné; ar ő valmerő egyenetlenségét igaz Sagát mutatott a' midőn ugy láttatta l. ollyan ő vita a' ki ő tudta letteltni. A' Tsászár veszi a' Levelet a' Német Püspöktől sat. holtak, magais haragudott, gondolkodott h. mit tselekedjék, ha ő confirmállya ugy láttait l. fültében tselekedni, ha confirmállya egy valmerő erőt kell hajo. Elküldi a' Tsászár egy Minisztert Prof Eberhardot h. tudja meg a' valosztás mikénti estét, valo Sagával jő arról h. tudja gar ujj Papáról mit le-

lehessen gondolni: de a' midőn Hildebránd a' Prof előtt ollyan képtségét mutatna, h. ő lépni volna a' maga szeréül oda hagyni. A' Tsászár ő győrödve volt iránta h. ő lemondása miért fellni tőlle ő a' Cancellariussát el küldi h. a' Condoratio ceremoniyáin legyen jelen. Ha Német Országon akor zürzavarok ő letter volna talán a' Tsászár sem lett volna ollyan könnyen hajlo. De Hildebránd is ejnye ártatlan időpontot akarta kapnáthni. Ezzel a' tettetett alázatossággal a' Tsászárnak akart kedvetlen Pergely hú inkább arra tsábitotta h. a' Tsászárott az Eclesiai Dolgokba való beavatkozástól egészen kitelepje kezéből ő a' Papai methodus akár melly más világi hatalommal v. egy aranyudvarban legyen v. megartsa ő halalja - Mikellyt egy kitség ő erősitette magát, hozzá fogott planumaihoz; minden Uralkodót kivitt a' Német Tsászártol fel keletett, ar nyomta h. inkább a' Papa dogot, annak volt h. több befolyása Olasz Országba; arra törekedett hát annak okáert h. ert ő alázhassa, nert ugy a' többivel könnyen bantathtik. Az idői kedvező volt nert mikor Henrik ar atya nélkül uralkodott a' Német Rendek ő kerdettek volt hozzá hübri. A' Szászoriai Herczeggel hadban volt, kibontanis a' Tsászár valoszinüleven rossz ministerei miatt ar igazgatásban sok hibákat ejtett. Minderek Hildebrándnak szerentsi voltak h. ar Országi Fejedelmeit sat a' Papai Tárnak járására belé kerdjenek-h. terjedt Dolgaiba. Egy más Papa talán hozzáis kerdett volna, de ő ő vára h. nagyobb akadállyal legyenek Német Országba. Akor tsinálja ő a' Tsászárt midőn egyik ő legyőzhetne magán. Ez ért jo okkal a' Francziai Királlyal 1ő-ik Leppel a' kit a' Limousiaert 1:i: h. a' Papai hivatalt pénzen eladnia a' Clatoni s. Chalalonnumi Püspöllel ő intzete, melyről ha

tól ha ḡ r. szinmál ar alatta valoit a'neki tett eskuvés
alol fel fogna ŏ borni. Tiltya ar elsö intézöre l. ottan en-
gedett s már hozzá fogy Henrikhez. —

Ert hogy jobban ḡ értsük egy kevéssé térjünk vissza
ar elmondott Historiara — Láttuk volt h. a' Papál
milyen türrel folgernak a' Simonia ellen, kivált a' nicola
IX Leóval Hildebrand Romába jött volt egésszen arra for-
dítottak minden igyekezetekkel egyeny mintha egyéb hi
ra tanni valo hibák ne is-lettek volna — ar igaz h. ez sok
rossznak volt kutfeje a' vallásra nézvén midön érdemet
lenek által a' Papai székben jutnak — Kik neve
zetesebb commodum ḡ nyerésére törekedtek öl ez által.
a.) Hogy a' Ro. Kétnek a' Papai hivatalok restaurátis-
jába mentül több be-folyás lehetne — IX Leótol fogva
ḡ próbál volt h. a' Papátis ezt a' puhatolozo jest ḡ en-
ged'ek melly szerint öl végére jártak h. vallyon e'
v. ama Püspök nem Simoniaval e' tette ezt is ḡ
tudakozták ha vallyon legalis ter esett e' a' választások
Mikelyt annyira mehettek h. a' Püspökök legalitássát a' Pa-
pa határozta ḡ már azzal ḡ nyerték h. a' választás ḡ erö-
sítteséhez minden Eccles. fökö hivatalokra nézve be folyhassa
nak b.) Ez által szint lépést arra h. az Uralkodókat az hiva-
talok restaurációjából kizekeljék a' kik magok favorizáltak
a' Simoniát a midön pénzen adták a' hivatalokat. ez in-
vestitura az Uralkodónál volt s ez által könyvetjelek a'
Püspökségek, azt jöv ha a Papát a' Cesar kezéből ki-
vehették, ő volna miért a' fejedelem előtt ḡ alázni magokat
a Papák.

Ezt a' Rettöre törekedett Hildebrand ḡ remellette
h. a' Simonia titulus alatt ki vihetni; annyira sudta hogy

Mivel dolgoztak a' Papák olyan türeszen a' Simonia ellen.

larma nélkül nem; de ḡ r. ijjedtek — Az Investiturát
még mostan bojgatta egyenesen hü oldalaglag fogy hozzá
Még az Antecessora Gandor idejében szokott egy-larma
k.: a' magok törvényes Püspökjeiket hi lóttakkal volt is
nagy valasztottak törvényteleniil a' Meyland.ak — A' h.
lyitott Püspök futott Gandorhoz fel vette az ügyét, az
ujj Püspök választását cassálya — A' Lombardiai Püspö-
kök bevan a' Cs.fárba n. sokat vettek szamba a' dolgok
ujjy el-nyomuls. — Gergely Successalvan n. akart eb-
be a' dologba sueczedalni v. egyenesen be lé ereszkedni
de történik h. a' Lucca ai ujj Püspököt tettek Parma
réá ir h. a' Cs.fártol küldendö páltrát a' Gyürüt
(: mert azzal szokták in vesti alni :) el ne vegye, mi-
vel a' Meyland. Egyházzal együtt tart a' ki ḡ n. bé állette
a' Sz. Péterrel. Az Excom munic. vonat fogva kötötte be-
léje, arouba az Investiturát akarta rontani. Ezért a'
Dolgot el hagyja Gergely s nagy viselte magát mintha
neki egyéb Dolgokkal volna baja — Hozzá fogott az
Antecessorai Reformatiojához t. i.: hogy a' Pa-
pák ellen az erőszakoskodásokat ki irtsa — 1074ben
Papa dgának 2dik esztendejében egy Synodust tart Roba
a' mellyben a' Simonia és a' Papok házassága ellen
minden régi canonokat ḡ ujjitott sőt az idegen
Püspökökön az excommunicatio végett el küldözi —
A' Celibatus ḡ allitására és körösdegessé való té-
tetére nézve minden Papra réá parantsolt h. agyar-
ból és feleségét botsássa el, v. a' hivatalról mond-
jon le. Sőt a' Népnek is ḡ parantsolta h. a' házas Pa-
pok Misejeiket, Szentségeket ne halgas-
sa. A' tréjadik eleme a' volt h. a' Papiság ne függet-
lenné tegyék a' Politicumtol, mert jól tudta h.

A' celebs v. Agy as tarta
ellen mit es mitsod a' ki
mentellel végrehajtó Gergely?

a' Nöte

a' nötelenségáltal el vonattatnak a' Világ'áttol – Mi-
Deus interessejeit sőt a' magok hivatalok lépcsőn – a' Ma-
gok állapotjok fel emelésére és függetlenségére fogva
nak numtalni, ei t. a' magok fejétől hatalmok e'
tiszteségét feletti versenyzenek, a' mellett erősebb
lenne a' Papi Status ha az Eclà jovai sorsfele n-
ézhetne és gazdagságot lenne[n] birnak, de ha g
kára sodnak ugy el-fogna ostromi – Erre a' Note
lenség fel állitá tára láttuk volt t. a' 4te Századtol fog
va Dolgoztak a' hidegebb vérü Papok, de talalta
tak melegebb vérüek a' kik ellene mondattak – ki
nézik n- botrányokat g lenne ha a' Diaconus Boyle
kára volt, sőt Galliába, Angliába, Németországon a' Ki
sárad körepeig volnak elég kára Papok la sem le
imit amaz egy egy Phanaticus barát tartmaradt
Hildebrand el-küldi megis a' Decretumot a' ke-
resztség ellen mindenfelé, a' melly mindenütt rette
netes kárnak okozta, sőt hellyeken Gyülöségbe
jötte, ei a' publicalo Pünyörület ürökre vehetek, a'
Mainzi es Passaui Püspökök alig tudták élete-
ket tartani, frigtak a' Papát Manicheusnak, mert
Dottak neki keresztenkat Angyalokat Papoknak, Pa-
ba, Wormba Zinatokat gyüjtettek mellyekben mely
be Heretizmust declaraltak valaki a' Papok d
resztségát g tiltya. – Gergely meghbékével türte ko
nyját ki mérgesek – Hogy a' Franczia Ország Angliá
tárnába voltak s gyomba a' Barát Emigrari in
sok Dolgokat minden[t]felé a' Nyo körül ugy
t. a' Negus keresztieni terjedette a' maga Papja
a' nötelen életre Gergely nem rettegett Hamar

ellenkezéseket, s fele a' vérciklis, sőt a' t. nagyobb
Dalakodás körüttis art sokra volt mondani a'
ni vagyon Jeren: 48: 10. Atkozott a' ki az Urnak
Dolgát tsalárdul tselekedjen és atkozott a' ki az ö kez-
verét g fogja a' vértől. sok idö telt el meg mire
le egy száród, mig a' Dolog g forhatott, sőt ugyan
ki ment vagna az ö el mulasa, el vonta a' Papokat a'
az emberi társaságtol. ámbár nyilvánvalóságos volt
a' Contradictio: mert a' Sz. Irás az ünnek rabo g
tartoztatását jövi hagyja de it minden Papra a'
ünnek ria vetik 2do a' károssagot Sacramen-
tomnak tartyák a' Papok mégis abból a' Sacramen-
tumból ki rekesztenek. A mi inkább Sértette a'
Papokat ebben a' Decretumban arra volt t. Ger-
gelly a' Házasság ellen alkotott ki nem irt ügyes
nes eletet elt. Volt ugyanis néki egy kedves Barát-
néja Mathildis Markgrófné Olasz Toscanaba a'
ki Zelusa volt a' Bavariai Herczegnek a' vast ag
Delsnek – volt meg mas Gerjen 3 özvegyen ma-
rad vagyonteleníthetlen tiszt és birodalommal bir
ó fove szövetkezett annyira Hildebrandal t. az ö
tábaitol el tavozni s Hildebrand bans vá-
lasztatta a' jobb részt – Ezzel Hildebrand Szintelen
gyát volt tett minden Szükségeiről neki, gyenge
Lelki annyi volt t. a' Fejedelmekkel ki költhetett al-
kalma a' mint t. a' Henrik g alarta la sohan g mutatta
A 2dik pont a' melyet 1074be a' Ro Szinatba g
mutatni kivánt a' Simonia v. is inkább az Investi-

tura

tura Jétt való vesekedés volt: mert h. az Investiturát
a Fejedelmek kezéből ki ne vehesse könnyebben Simo-
nia nevet adott néki. Az erről költ Decretumba ex-
communicatiot jegyezteti ig minden arokat a Fejedel-
nektől valakik penig nyomot valamelly Sz. hivatal-
ért. A' parantsolat kevély hangon volt irva, Sőt
a' Simonia el-tőrlését lattatotta függetni s' válaszol-
tak mind a' Frantzia K. Filey mind a' Sajsai K. a
nagok Országokba az Egész pörára fogvák mindent
Ujolerdni — Mind a' két Uralkodo ar értette h. a' hi-
vatalokkal való kereskedés tiltatik; De külömben az
ni vesi alas jussa megis öveik; Engely pig több re tré
lozott mert követeket küldött a' két viggyarranad an
ra h. az Uralkodok a' Decretum utan mit sí rá-
nak a' hivatalokkal Sőt 1075be küld egy m ad
Decretumot a' mellyben egyenesen az Investiturat
akarja ki tekerni az Uralkodok kezekből és ana-
themát mond az olyen Clericusrais a' ki a' Laicus to
akarja magát ni vesi altatni. Ebből támodott ig
nagy Vesekedés a' Papa és a' Sajsai körött (: lásd
Tomasin Historia Contentionis inter Imperium et
Sacerdotium:) Lássuk azert mi volt az
Investitura felett való Vesekedes?

Mi volt az Investitura?

Az Investitura tette valakinek hivatalban
és jószágban való kellyheztetését a' melly n tok
tsupa szóval v. irással ejtetik ig ha bizonyos vi-
szereró jegyekkel. A' Világi Jószágok által
adása

adásába Lobgési Symbolumokkal ollyt p: o: egy
darab padmotot ágaskával, tardal Sáp A' Papi
jószágokat ei hivatalokat adása ejtik ig gyürüvel, sze-
gy Pálczának v. Gyürünek által adásával, s' mi-
kelys arok valakinek által küldetik, birományai
voltak annak h. az Valosággal Püspök v. Apatsa
attol fogva. (: Du Fregne Gloss. in voce Investi-
mento ad scriptores med. ævi in voce Investitura:) A' Pálcza
volt Symboluma a' tiszteséggel Vendegnek ei
Sáptori hivatalnak, a' Gyürü pig jegyezte a'
Püspök a' maga Menyegzőjével való frigyes egyben
kötetését (: A' Pálcza felső fele horgas alsó fele
pig legyen Ime ez a' Verss: Curvet tradit mi-
hes pastoralem acuta rebelles:) —
A' Királyok ei Sajsarok a' Papi jószágokra
nézve agy tartották a' Püspököket ei Apaturokat
mint Vasallusokat és a' regi Feudale Systema
szerent a' fellyebbvalóktól vizmerek által be' hely-
heztetik a' Papokat jószágokba. A' Papok penig azert
arért h. vissza ételnek az Uralkodok ezek a'
jusat a' midőn penzért érdemetlenekre ig
Egyházi hivatalokra látszanak h. nullyen nagy be' folyásokat
vagyon ez által az Ecclesiai Dologba a' midőn
investiturák nélkül fenki Püspök valosággal
lehetett, az Uralkodok pig ezek investiturait a' két
szeréknek ki igyekezték venni az Uralkodok
kezéből agy nézvén mint a' Papi hatalomnak
való bevágást. A' Fejedelmek tűrésen

Absalon

Miért oltalmazták erős a' Fejedelmek.

oltalmazták magokat l. egy olyan szer a' mellyet sok Seculumok alatt való gyakorlás is gyökeresen erejéből ki ne erőszakolhatnak. Nékelen a' szokás szerint a' választás a' Papé volt ha sokszor az Uralkodók egyszer mással kelé elegyedtenekis: de ők Nyugaton a' állhatatos vagy is minthogy az Ecclésiának sokféle kövegyül állások körül állottak volt elé- ők többnyire a' Fejedelmek fundálták is dotálták az Ecclésiát, jövedelmekkel-szerezték a' Püspökök is jószágokat— Nem gondolták avval l. valaki is akadályoztatja őket l. kiket nevezhessenek Püspökök. Innen Clodoveus, Clodovaeus Kielderich vagy találjuk l. magok nevezték ki Püspökjeiket a' magok birtokaikban élő voltak Sínatok, a' melyekben Cánon szerint l. Püspök is jenkivül el nem adattassék. de aromban a' Király akaratja nélkül meg se legyen szabad tenni. Feudalis nexusba voltak a' Papi jószágok is; l. Ezért ő Feudatariusa lehessen a' Feudator ettől kellett arra privilegiumot nyerni a' Feudumból is ha ki halt valaki a' Feudum Uraszéket más kellyébe is így be jött l. a' Fejedelmek nevezvének ki Püspököket is. Még Franciában is vagyon példa l. a' Püspök is keresztek az Uralkodót a' Papi életekbe.

Egy illyen valóságos Királyi jószág volt Gergely a' melly az Aerariummal öszve volt kötve Nem úgy arra kívánatott l. a' külső Ceremonia ne legyen hogy l. abból a' Nexusból melly által a' Pús-

a' Püspök állanak az Uralkodóval ki jöjjenek is így minden világi Uraknak közéjök el-szakadjanak. Ezt ki vinni sok tettre erőszakos volt Gergelynek, legjobb az l. a' Fejedelmek invesztiturájok által a' Simonia patronusainak által a' melyből az Ecclésiának semmi károk sohonnan. Innen Angliába, Francziába és Németországba, l. ő jószívvel is engedi ennek gyakorlását, de az Ecclésiát a' végső veszedelemre siettetik az abból folyó abususok; az ő kötelessége kívánja tehát hogy ezt tőllök el vegye. Ezeket a' Fejedelmek és a' Püspökök is, kik az már régi szokás, a' Simoniát más módokat is lehetne el törölni. mert egy is ha az Ecclésiában áll a' Püspök kitele, sőt többet lehet kapni a' kik pénzért vásznak, a' Simonia csak egy az ő maradéka. Ezen gyökeresen kívül a' Francziai Anglus és Német udvarok is többet nem tsinálhatnak, gondolván hogy egy Papától is volna miért félniek. Gergely vette észre hogy ellyan meg veszéllyel bármak vélle, de gondolta hogy ő elsmértebb is ő magát. 1075dik esztendőben történt volt Gergelynek egy kis lépelődése vel végzi a' Sínatot, a' melyben a' Laicusoktól való invesztiturák is tiltotta, a' Császárnak is Ministereit excommunicálta mint a' Simonia barátyait, a' Francziai Királyt egy illyen Menyegzőről jegyegette el a' Vulcanumi Jupiter ha a' Simoniát pártolnálya— A' Ravennai Esperes a' Sínat után Gibert Csentsivel a' Város Gubernatorával öszve

fűvetek

fövétkeit a Papa ellen, a'kit kárragyodtak Pergelyre talám az ö temetésekor. Karátsonba midőn Miſél ſolgálatna Pergely réá rohannak a Templomban, a hajánál fogva ki hurrál, h. a' nyakát el vágják, látna leſſe a' városba, a' harangokat félre verik, a' Nép ki ſzabadítya az ellenség kezéből. Szentsé. gyjjed gratiát kér, gy enged Pergely? De arutan ſzak tamar egéſze Familiával el ment Luttit Romából. Es a' Pétsiek ſzándéka gy esett, arutan Sem hagyott le Semmit is tevélységéből Pergely, hü hová fogy h. az Inuſitorat el rontsa. Angliának Francziának Oſtrágnak ñ fogy, hü IV Henrikhez. - Ezt lét ellentett Püſpök nevelte volt a Bremai Adalbert és a' Colonian Harma, Papi módra nevelték, ſzeretetes életü volt és a' Papi ſzokásokkal Sok ellenségeket ſzerzett magának. Pergely azt jol tudta h. milyen kö nyül állások kört van Henrik, mennyi tettetett barátjai és ellenségei vagynak. Meg tanulja Pergely Henrikét, h. gy alárra és az Inuſitora által adásaival békéllyét gy vélle. Itt kezdődik nak a IV Henrikkel való veſzekedés melyet folyvatott Pergely minda halálig.

IV Henrikhez h. Arad ott kele VII Gregely.

Henrikt hatja volt a Saxokkal, ott mint ellenség jó Ben, Sok dolgokkal temetyen bánt - Nemely Püſpök jüt az ellenségnek melyet el fogyatt, ki vetette és más-t tette helyébe. Ezek panaſzolnak Róba Pergelyt Pergely gy hálgattya - Követeket küld Pádlába (Gaetanit) a' hol a' Statyost ejjy jelen voltak, ő jelentik követ-

ſégeket

ſégeket 1:i: Hallotta ő kentſége a' panaſzokat melyekre a' Cſaſpár törvényeſſen ſzeretetes ádtak alkalmatoſſágot. Ő ſzentſége arért, mint a' Keresztény Atya tovább nem ſzenvedhetven ei tálya Felſégét Romába ki mentse magát kü lönben légyen birónyos a' felöl h. ő ſzentſége ñ gyat excommunicálya hü a' Cſaſpárſágból és le fogya vetni. el Statyost elbánnak a' Papa ſzentelenségén - Henrik beſſzonlódott, leg alkan arért a' Diétarol gyirat egy Címlanſs a' Német Püſpökökhöz a' mellyben le jeſti a' Pergely tyrannitmuſſát, h. ö nikeppy vegyen magának királyi és Papi hatalmot, keri a' Püſpököket h. gyülyenek Wormsba 1:i 076ba:i: Stanálásra arra nikeppy lehetne ettől a' Tyranustol gy menekedni. Össze gyülnek a' Püſpökök, ſt. a' dolog még jobban fülyen el, egy Cardinalis is küld oda Henrik a' kit Pergely Romából el ürzött volt. Es a' Cardinalis a' Püſpököt jelen létében le jeſtette egéſſzen Pergelyt, az ö utálatoſſágaikat és h. milyen gyülöletségben volna a' Római előtt. A' Püſpökök arit gondolák h. Italiába is a' dolog el van lecſüvelve Pergely ellen. Irnak egy kemény Levelet Pergelynek, a' melyben az ö le vetteték'et adják tudtára ilyen okból: h. Pergely a' Papaſágot a' Törvények ellen, a' Cſaſpárnak minden akarattya ellen vette magára - a' miatta Papa Sok

törvény

A' Wormsi Zinat 1076ban VII Gregely ellen mit végzett?

törvénytelen ségéből következő el. Mathildis Professával és
az Atyjával olyan gyanus életet folytat, mely a Sz.
Széknek mottkára volna. Lajpán Király is akarta leinni és
így egy Rescr. címinin Lasse Divino et Humano majestatis.
Neveretesen vadabár a károssság ellen való törvényeiért.
azt mondván h. az Apóstol parantsolatya ellen volna.
Ő tehát Antichs. A végrésnek tsak a Mellett is Würtz-
burgi Püspökök contradictoriumokat azt mondván h. egy tö-
rvényes egy Püspök ellenis igen sok volna ez a végrés: de
ez a contradictio talám tsak in forma esett mert az-
után magokis subscribálnak. Direkt a Pinat abba h. a
Császár a végrést egésszen erejéből fogja oltalmazni
renunciálnak h. la a mint a Cardinalis mondja Olasz
Országban olyan Dogenek Lergelyher, vagy ők nyernek.
A Verdi avolt megis valtyon ki vigye el a végrést Ler-
gelyher: Magára vállolya Roland a Parmai Püspök; el-
megen Róba s hát egy akkor tart Róba s mások Lergely
re, s azt a Synodusba által adja a Levelet; presentálja
volt megis Roland h. elébe ki jöhetett Róbol. Más nap
a Synodusba fel olvassák a Levelet publice, a mi na-
gyobb Roland provatis s mondatta volt h. szállyon le Ler-
gely a S. Peter székéről. — A Német Püspökök
igen nagy birodalmokat helyhezettek az Olasz Püspö-
kökbe; de a dolog ő ugy volt. A Levélnek a hirre
ő ugy volt, a Nép is a Cardinalisok ugytan. Lergely
elé állatik s; jeniellyétsze ölet azt mondván h. ne in-
dultyanak ugy fel: mert ő ha a sürkség ugy hozza lés-

lészen

lészen az Ecclesia mellett Martyrságot is szenvedni,
mert nám magokat láttyák, h. kéntelen az Igének
fegyverével ő tőlni a Kigyonak (: a Sátánnak :)
fejét a mely az A. Sz. E. kárát rég mardossa. Vá-
lasztékéja Lergely – Az Ecclesiának. Püspökének excom-
municállya, de a Clausulába olyan ódát tészi, h. az az
anathema ne találtya azokat a kik ő Udjával bir-
nyitanak h. erővel subscribálnak a végrési ezzel ajto
nyitt a Püspöknek a vélle való ő békéllésre. Hen-
rikét pedig nem tsak excommunikállya, hanem az Alatta-
valóit sőt Ódja esküvését alól le veti a Német Ki-
rályságból – A Német Fejedelmek pedig ker. h. vá-
lasszanak magoknak uj Királyt – a mellett e Szerrel
a Keresztenység az Ujmert h. Henrikbe, a ki a Sz. Szék
ellen mint Pogány ugy viselte magát, mutassa meg
a maga igazságát – Még addig arra példa nem volt
h. Pápa Császárt vetett volna le, ha szinten ő gyö-
kerét tötént is. A Császárnak arra a mit tselekedett volt jo-
ga de a kedvesebb könyül állának Lergely mellett voltak. A
Császár maga mellett resztse volt, a mult esztendőben egy
serkes had járat ő menetelett t. i: a Szászokkal ő békéllett
ő rombadontta Várait épitette, a Hildebrandtal való dolgot
tsak a Püspökökre birta, ő gondolván h. annak még több
következései lesznek: de Lergely ő nyugodott ha tsak
a ő békéllett Sax fejedelmeket fel ingerelte Henrik ellen
sőt még más két ellenséget is kötött fel ellene, Rudolfot
a Sveviai Hertzeget és Bernholdot a Carinthiai Hertze-
get (: Dux Carentinae :) ezeket a Császársággal birtatta
az Evangeliomot járták mindenfele, a kik a Sza-

Szászma

Mit felelt a végrésre Lergely s milyen ki menetellel?

talmasabb Német Püspöktől a Papa részére kerültek. Ke-
rentsétől is voltak, a nagy Püspökök mind el állottak Hen-
rik mellől, meg maga Odo is a Trieri Esth, semelly esem-
ment Kők. Erre a Püspöktől ültettéc a Népet, a Csá-
szár excommunicaçaját mindenütt hellyeknek találták
tárasztották a Népet, és arravoltak h. az Eccles jovai hi-
ványye h. Henrikel tovább Fejétől ne elmerjék. A
Nép is fogadta a mit a Papok mondottak a Rebellis
lésre volt, a Német Vendek a Sasz és Carinthiai Feje-
Delmek öpve eskünek a Papa ellen, Sok Városok
el foglallyák, a fegely Sasz Püspöktől el bottsáttyák,
minden Mene volt, meg a kik Barátlyai voltak erővel
el-idegenedtek. Erre a Malecontentek 1076ba egy Di
tara öpve gyülnek Oppenheimba a hol el-végerik
h. a Papia ő egyeridével legyenek egy ujj Császár
a Szászai és Carinthiai Hertzeget publikáltattak h.
nost vagyon az Intől egy alkalmatosságok a mely
ben ki mutathattyák fraudelyokat - batrow kapnálya
a Jegyen Henrik majara hagyatik, tsak a Kettségy
eser volt hátra, v. h. a magan ellensége elött magá
ő alázva. Volt egy kitünő sereg mellette, a mely ma
adék hivségét ő tartotta - ezzel Oppenheim alá me
gyen h. a Dirkel ő sereivel - Az öpve gy ült Tan
kel egyeridre mennek, de olyan feltételekkel mel
lyek Henrikat kissebbitették v.:: h. a Papával bekellyez
ő, Sergét bossássa el, excommunicalt illetlen ürra
el, maga privatiralyan Spirak ő adjon arrol irás
h. ha estendeig ő ne bekellik a Papával más Cs
frát lehessenek. Egy fegely Császarra sok Ne
volna

volna igy tenni; De nin volt egyeb akra: lenlelen a fel-
tételekre reá állott. El indul 1077be a Császár Kők De-
cemberbe, ötfatago telben, egy nehány seleidjével, frennyas
Vongyor köntösbenhol gyalog hol lohaton, meggyen h.
a Pergely lábainál le boruljon és ejederrét ab absolu-
tivet. Ha a Császár ugy el ne függedett volna fel-
találhatta volna magát mert nagy Pergely batsan volt
minden épületnek nélkül. Pergelyre utra épült N. Csász
ra mert a Német Vendek ő hivták volt Augsburgban Di-
etara, h. a Német Országi Dolgokat rendbe szedre. Más
egy okan is volt, a mid ő ő hallya a Császár jövete-
lét, ő nélkül Pergely mert ark gondolta h. Henrik ar-
ra jö h. nagy épületben találván inkább el-nyom-
hassa. Tanátskirik Mathildissel h. mi tévő legyen
mert ez a Papnés el akarta lésetni. Mathildis
el vitte Pergelyt Canussába egy kő fallan épült erős
kastélyába h. ott legyen mig bizonyosabbat tudhat
a Henrik Brandelárol - Aronban ő ételnek hirája
valami Német Püspök meritlab. a kik kérik az Ana-
chema alól való fel oldozás, mellyet ő ir nyertek ol-
lyan fel tétellel h. paintentiát tartsanak. Be jelen-
tik magokat a Császár követtyeis, a kik elsőbernek
értte Pergelynél - Pergely el bánnik a dolyon, ő tud-
ja álnoké v. valodság - ő hitt a szemeinek h. egy Né-
met Császár olyan alatson Sárra vesse magát s fegyet-
lette h. néki olyan gyenge bajvivo társa volt. A Hő-
vetett Pergely ark gyeleti h. adják az excommuni-
tio alól fel s frabandittya mig a koronát segyek Cs
frai.

Henrik illyen kis nyúl állat-
fok közöl mire vellette ma-
gat?

Sári Insignéket által ñ ád nékie. S iráli ñ ád arról l.
ö ar Imperiumra méltatlan. et Követett i Lott Levél
ről vétil Mathildis l. ejedérül Gergelynél a Cs Sárról
A sok ejedéredésra hajlott annyira l. ha a Pápai illendő
Submissióval viseli magát engedelmesebb fog lenni. Meg
jelentvén a Követek a Pápának a dolgot, Henrikis bé
ment a Kastélyba - a maskit ker. Ebédnél ḡ állotá a Pá
pa palástya alatt mérgi kés, gyapj Darvas kóntósba 3
ott várta a Pápa itéletét három nap estve S Romjaw
A Negyedik napon a Cardinalisok és a Mathildis kerek
ivel be bocsátotta maga eleibe Henrikot S illyen fel
lelettel igére kezzelmét: Hogy aron a napon es hel
lyen a mellyen a Német Rendeket öszve fogja hivatni
jelenjék ḡ és a vádok alól mentse ki magát - Ar ide
letnek pḡ mellyet a Papa fogh. mondani vesse alája
magát, ha érdemesnek v. érdemetlennek találja
e az uralkodásra, arái amat ítélhessék arái ñ,
esküdjék ḡ arra l. ha mondjais lenne benne ñ fogja
Soha bosszuját állani - adorj pḡ a Koronát és minden
Királyi Insignéket tegyen le - Az igazgatásnak lem
mi részibene elegyítse magát - vagy ha ezekben ñ áll
ná Királyi tehetnek a Németek. A Fiegény Henrikb
ñ volt mit lenni, reá állotá az alatson fel - tétalabra
S német Püspökök elöt valami Erellye Szentekra ker
nényen meg esketté Gergely Henrikot, az eleibe tet
fel tételeb Jrentül való ḡ állására —— Igy mene
a gyalárakon keresztül egy Pápai egy Ötis Mester
Ka elöt, mellyet valám areis tett ḡ Henrik l. inkább
akart Italiában a Gyalárat tárgyalni mint

Lem

sem a Papát Német Országba várni S ott a maga ha
zájaba ḡ gyalárlatni. Az Absolutio ḡ elvén Gergely
ért tanácskozik l. a Német Rendek elöt a maga ártat
lansága ḡ mutatására végyen egy falatot az Ur vacsorá
jára Frendeli kenyérből - Erre ñ állotá a Cs Sárt, vagy
arest l. ñ érrette magát ártatlannak, v. arért l. a
Nim teséve ñ akart játszodni. - Ezzel vége leve a
Tragadiának, a melly az akkori idö bolondoztalan lá
gad ei a Papa hattatlan Erelyességét elégge ḡ bizonyit
ya. Mikelyst a Papa körmei közül ki menekedett Henrik
fel ébredett ö is a Sibbatságból, akkor vette észre magát
l. levéd erővel egy ugy ḡ alárhatta volna a Papát mint
véllé szeretett, mert Lombardia és Meyland kész
letes volna öket segitteni - De ez a gyalárat ḡ elvén
haragudtak a Lombardiai Püspökök kivált Kepp mind
Henrikre, mind ḡ Gergelyre. Ekkimenés mondattak l. erre
alatson felénk ege által érdemetlenné tette magát a Ko
ronára, söt a Fö Rendek arom tanács Kontak l. öket vesszék
le a Királyságból és tegyék az ö gyermek Fiát arra S
Gergelyt is tapintsák ki a Péter Fiétebül - Ezt a fremre
haragás inkább fregyallette Henrik mint a Canossai gya
lárlatot és ḡ esküdt l. ñ nyugsik, mig a Papát semmi
vé ñ téjti, most is a kéntelenség vitte a gyaláratra.
Erre kö telerésével Rendadisette a Lombardiaiakat Hen
rik S terdett ö is erőre kapni. Gergely vette észre l.
a Brémens Cs Sárai más alak Legatussai által, arait
a dolgot ugy vitte l. a Német Rendek 1077 = Forcheim b
a Svevion Rudolfot Cs Sárnak választyák, a Mo
guntriai és Magdeburgi Ejtek fel is kenik —

Het

Két Királlya volt mái Német országnak a kik egy ütt különböző szerentsével folytattak a harcot. Mert Henrik ő halván a Német Statusok mit sínálnak, a hatalmas gyülekezettel megyen Rudolf ellen – Nyéri egy esztendőben Rudolf Pergelyi 1080 Egy Köly tartott Zsinatban Rudolfot és Sínári Német Királynak, de olyan fel tétellel hogy az Ország Koronáját egésszen mondjon le Rudolf néki egy Arany Koronát illyen bele metrum Verssel:

Petra dicit Petro Petrus Diadema Rudolfo. —

Nem sokáig tart a Rudolf szerentsíje – Nyilvánvalóvá lett az Erek Sremek, és sokan állottak a Henrik részére, a Pergely Kevály fejét ő esmérte – a Mathildissel való egyenes élete erőssödött a ki minden jóságait a Petrus Szent Péternek ígérte, a mely állott Toscanabol és Lombardiából egy részből és a jelenis a Papát a Caesarokkal sok bajba volt – Henrik ellen még lőtt ki Pergely egy erőtelen menykővel, de hasznotalanul, mert a Rudolfot 1080 ad Elster vize mellett Meisenel (: Misnia :) totaliter ő veri, maga Rudolf jobb karját el veszti, s ebben a Lebben ő is hal. Meg menekedvén a Competitortol Henrik, minekutánna a dolgokat valamennyire rendbe hozta volna Siet Jaborával Olasz Országba a hová még ebben az esztendőben ő erkezik egy Zsinatot Gyűjtet Brixenbe (: Brixinum :) a melybe a Püspöktől Anathémát mondanak Pergelyre s ő Gregest helyébe Guibertet a Ravennai Episcopust Clemens név alatt – Ezzel megyen Henrik Roma felé, minden ütt ad jószágokat a városoknak, s Püspökök jóakaratyán a Romai

Ugyanaz tett ki által mint mivel Pergelyt.

mai Kapuk alá érkezik – Itt Esztendőkig marad a Pergely ő alattatásáig, a mely folyt Jesus tendőben keresztül – Két esztendőket Töltt Henrik Roma alatt – Azonban egy lárma vitra hiza Német Országba, hihetősön arra a Pergely factiója volt. A mint contenders szokott a ő életén Rudolf helyébe ő tesznek a Luxenburgi Hermant Királlyá Esslebenbe (: Eslebium :) a hol akkor sok fok hagymad termett volt s fok hagyma Királynak neveztek. Nem is volt egyéb, mert Henrik hamar fel adott rajta szokja jött is mét Roma alá. – A Király ő unvén az Olvasót kezébe a Papát t. a thuji et Henricum. Ő felette való méreön: Nem, nem egyezhetik olyennal a ki Anathéma alatt vagy – Az ő ő ujj szokásban bátorság: itt a nyomorúság napjaiban is elő veszett sokat 1084be erőltetett is Pergelyt t. egyenest a Caesarnak – Ki Rómát be is bocsátották Henrikot az új Papával a Kapukon – Pergely még akkor sem félt; azt mondatta t. Legyen egy Zsinat Róla s a mit a véget állyon ő. Henrik reá állotta, a Synodust ő nyittyon Pergely De e mire? Anathémát mond mind Henrikre mind az új Papára s fut az Engelsburgba. Itt Henrik ostromolja Pergelyt s kéri az új Papa Caesarnak koronáról vol.) Pergely jelöen attol t. a Rómát a Caesarnak be ne adják folyamodik a Normannus Hertzogher Robertert, a ki még sorongattá Pergelyt az Castaneum Szabadból Lokat elvitt, pegetett, s Rómában Legiteni ő akart hanem ha az addig Legitt Légyt az el foglalt Részeket nékie adja. Pergely erre is reá állt; egy Revét erőre.

tapaszt

Napvan Gergely ismét folytatta az excommunicatiot
Finalolat tartottak az Uj Papa s Gergely is, egyik a
másikat le vetették, Gergely egy ñ alatt engedni sőt
midőn erővel semmire sem mehetne fogad nagy su
ma pénzzel egy Gyilkost, a ki midőn Henrik a Fr. M
ria Templomába menne imádkozni, hengerit kene
za egy követ mely agyon ütné. De a Gyilkos midőn
abba mesterkednék k. a követ ugy kellyen tessé k. an
nak idejébe le hengeritheſſe, a kő nehézsége le vonta
Magyon ütötte ölet. Gergely is találta egy fundamentum
mert a Normannok rutul bántak Romával és a Római
lak Gergelyt a Római uréval elébb akarták állittani, a
ki vérem epre a dolgot ki fiskik Kölnből a Monte-
Cassinoba – Onnan megy ez Salernába, a hol 1085
Ambitiosus lelket mérgébe ki fuvta, minekutánn
Ne ſzentséges uralkodott az Europai respublica volna.

Mit ſzeretett Gergely a Hiss ardia támogatásara?

Semmit el nem mulatta ez a Papa a mivel
a Kő fejét emelhette – Soha az Europai uralkodó
ugy egy Papotol ñ félelt mint tőlle – s a milyen u
tálatot a világi Nagyok előtt, éppen olyan tiſztelet
a Papoknál, a kik fentet tették belőlle, mivel a hatalom
ellen való törvényeit nehezen szenvedték. Ő volt a k
art erőſitette hogy az Ur tiſzteletnek deákul kellene folya
mert külömben a nép ő eit nem tanulhatná. A Papa
titulusa egy Canon által exclusive csak a Kő Fejedő
titulusának lette. A Datumokat a Levélbe ñ a Papaſá
uralkodásának esztendejéről hi a maga Papaſágáról
vette. – Ő elt aval a hasonlatossággal k. a mint az

Egész

Egy egy Napsi egy Hold vagyon ugy a Földön egy
Papa, a kitől mint Naptol vesi a Papaſi mint Hold
a maga fényeſſégét – Ugy nézte az Országokat mint a
Szeri adó fizető Országait a Tartományaikat, s meg is pro-
balgatta ő mindenikét. Az igaz ugy az tagadhatatlan
k. őrömdivül való talentum ez volt és a kő fejét
a leg magosabb polczra emelte a hová Soha többször
egyik Successora sem tudta vinni — Ezt a Kő
Hierarchiarol való Historiat itt be végezvén ebben
a fejezetben, mert minthogy a Successor Papaik alatt
még ebben a Szárnyék el kerülhetnek a Herezisek utadat
az el maradott is ezentsen ölet oda tagyjak, k. a Tiſto-
ria sonata inkább ñ ne szakadjon. — Eddig folyt
a Hierarchiarol — Latuk a Papáktol sok szivós da-
laikat, rendeléseiket, a mellyekkel nagy be folyásuk
volt az Ecclesiaba: Mar hat tekintsük ñ az Ecla al-
lapottyait is.

Ert a négy pontust vi sgallyuk meg:

1ō Arolas az öſsve kötésetet mellyekbe volt az
Ecclesia a Statussal.

2ō az Ecclesia belső Constitutioja.

3ō a Vallásba és Theologiaba eſsett valtozásokat.

4ō a Baratokrol és Synodusokrol Protokuk
egy levelet.

Itt ni a Status és az Ecla közötti való
Öſsve kötetetes, illeti:

Láttuk volt meg az alsóbb fórumokba azt,
k. volnak az Ecclak is bizonyos hivatalbeli szemé-
lyek, a kik bizonyos hivatalbeli jussokat gyakorol-

tak

tak, a' Clerust így elerdéli nevelni és az Uralkodott erő hatalmát feletti volt a' Clerussal veszekedésekig. E környül állások igen sokat tettek a' Status és az Egyház között való függés változásaira - Lehet épp're nem is hiszem a' Pelagianismust a' Nyugati Egyházban elsőben igen egy formán volt, de aztán igen sok különbségek tettek benne a' helly, az idő' s' egyéb történetes Dolgok körben jövetelek által. — Meg tetszik ez ha

A:) Meg tetszik együtt az Egyház jóságai mint tárul voltak a' Statussal.

B:) A' Clerus mitsoda jussi Districtust vett v. foglalt magának.

C:) Mitsoda Oskönyvekkel élt a' Clerus azoknak nyerésére.

D:) A' Jóságait a' mi illeti az Egyház — Nem voltak a' Papi jóságok egy tekintetre a' Statusnak a' Nyugati Országokban mint Mieleus. el' Longobardusok idejétől fogva Europába a' Feudale Systhema igen közönségessé lett, melly nél fogva ha valakinek jóságot adtak Feudumba v. Beneficiumba tartozott sok folyalatok tenni volta az a' kinek adatott, v. mint Katona, v. egyébként - Még a' 10-ik Sz. előtt Angliába Galliába &c. Országokban az Egyház jóságai Feudumnak lenni eszét és így ő volnak mentek attol a' tekintetből a' mely rajtok fekünt v. adott adtak volta ajándék neki alatt, v. udvari v. Katonai szolgálatot kellett tenni ezekért és így a' Status kezében ő eszét ki a' jóságok arról L. Papia biztossai tettek, a' mely Mieleus mái Napig volt a' hol is nem is mutattattak, mindentől. A' Katonai szolgálatot sok képp tettek a' Papok, v. victualek contributiokat a' Tábor. v. az udvar számára v. annyi Katonát állítottak ki a' mennyit illendő volt adni a' jószághoz képest, sőt ha a' Püspök egy hozta magával magas a' Papai Hadnak követi és commendirozta embereit a' hová a' Feudum Urai parancsolták. A' N. Károly Capitulariei, és nemely Synodusok acták ő erőss. tették ezt L. alatt hogy a' Papok legyenek a' Feudatarium a' jószágra első terhek prestallya - a' nélkül szolgálattak ki pensálta egyenes a' Császár N. Károly s a' Fiai Lajos is sok parancsolatokat adtak arról L. a' Püspök maga ne tartozzék Hadjával, de az utánna való Császárok még egyenes kivánták L. Hadra menjenek a' Püspökek is minth. akkor a' Clerus birtokos Residentiajok is volt, sőt sőt 6-8 hónapig is adta termettek az Udvarral a' Püspökök, N. K. Henrik magais sok Püspökei vitt Tábora ba sőt még nemelly Klastrom Abbassinatis is engedte L. Katonáskodjanak mig ő ezüttlet el nyujtatt jószágok. — Angliába, N. Orkb Galliába mind Benne ugy volt L. a' Papis a' jószágok szolgálatok tett — A' Würtzburgi Püspök valahány sor miket szolgáltatott meritelen tartozott tett az oltárra L. Katonáskodjat v. Világi hatalmát is ő bizonyitta. Nem L. terhére hanem jobb hasznára volt a' Statusnak ebben az időben a' Papi Jószág: el' Clerus inkább ülvén otthon a' jószágot jobb miveltte, a' Nemesség el vadult és járt szint az Cherek. Oroszlán prédáni, az ő birtokai pusztán heverték a' mit

Hogyvoltak a' Papi Jószágok a' Feudusnál?

mit kaphatott az ő kegyre epült Ka Stellyában be
hordotta, a' Nép sok sor g hoplalt volna – A' Nemes-
legis midőn g fogatik, a' Clerus erre nyugére hollya-
mondott. – Ezele hát előtt a' Papi jövedelmekről a' Ne-
mességre Első Sőt sokszor a' jószágokból el is vetteték h.
máénak az hassanak, mert abben az időben az
volt a' szokás olyan forma Pálfyok mint most
hű jószágot adtak nékiek. Sanctelehet találni
l. az VII. sárb némelly Püspökök 100 Ritter Vas allussak
g volt két XII-ik sarb a' Püspökök Tizedelmekről is
Tanúskodnak. A' Rittereknek mágy Papi hivatalban be-
menjek, mert az Uralkodó ő tudván a' Rittereknek jószá-
got adni a' Papi hivatalokra be tekintette – A' Nemesség is
a' kitől meg orsolás jószágok ő volt h. Tiarom legis kellessenek
az Ecla mellé be tsinálták s tartozott az Ecla és a' Ca-
pitulum élet be fogadni. Ezzel az által nőttek a' jószágai
az Ecclának, a' nemesség gardagem tesztálo v. pénzt
v. jószágot reneltek h. mágy v. Tia v. valami attyafia
fog abban repesedni, ezért különbség a' Nés Jusadok
és más Jusadok közt – Innen lehet találni Tizedelmeket
Fő Ecclet Püspökök Erzsébet – Nemelyek g ezek h. az
alsób sorból is fel emelkedhettek, mint g történt Vilh.
gidon a' ki Kereskedő fia lévén Moguntriai Erseke lett
volt. Kívánek lévén a' Canonicatusnak az az a' jövedel-
mekből juto részek a' Nagy Urak ki vejtak a' Szegé-
nyeket, ki vévén a' nikor ezek ennek kellett minden-
képp Successalni. Gardagok voltak az Ecclák ugy h. a'

Kegyes

Kegyes Lajos Constitutiojaban 918-ba jegyeznek feltétek
az a' kinek h. v. Szerez Hubaja vagyon – A' Huba v. Hoba
jó nemellyek szerént a' Hol. német szótól a' mely szám Adast
De megis nints jól g határozva ha vallyon egy Huba
egy Sessiót tette hozzá tartozóival együtt, v. egy hold jú-
to földet. Ítéletek némelyek rajta 30 Jugerumot akár
Rét, akár Erdő, akár szántó föld légyen. (: Lásd Du Freynet :)
Nem voltak tehát terhére a' Papok jószágai a' Statusnak
meg ebben a' szabadságban –

Milyen a Papi jövedelmek terhellett a' Szabadság?

Voltak ugyan némely jövedelmei a' Papoknak ol-
lyanokis mellyek a' Statusokból szabadságban tartattak ki – ilye-
nek voltak a' Dézmák – Legelső eredete a' Dézmának
meg az Abrahám Ujjére tételéből, a' ki Melchis Sedek
jó szántából Dézmát adott – Arután vagyon tőle vett
Dézma a' 13-dik, a' kinek határon Dézmatis szóval egy-
gyet a' Leviták a' kik egyéb jószágok ni is voltak – mái-
ak alkotni vendégségére, a' harmadikai a' későbbi
időkbe a' Királyok – A' régi szükség is volt az a' vé-
lekedés h. Mosestől a' Dézmáról adott Törvénye n. Ce-
remoniai v. Polgari Törvény hozzá erősítsi, a' melly minden
időben mindenekre kötelezne. Innen be szokott a' Nyel
lővé is h. a' Papoknak adnák – Későbbtére menek vagyon az
Uralkodók arra, minth. az olyan a' Dézmák a' Status
szükségeinek pótlására valók voltak. Nemelyek
a' Királyok Szabadságokra nagyra is erősítek eredetét De
bizonyos h. mái elotte Klothár Király és a' Matisconi
Zinad 585-be parantsolyák a' Dézmát meg nagy
mint regi szokás. Azt mondja az a' Rendelés: az Jú
Törvények gondoskodván a' Papokról Örökség kellyen

minden

minden Nemek parantsollyák a Dézmát a' termésekből mellyeket a' Papok adjanak h. avagy a' Világi Birtokosságtól el-ne vonattassanak, hanem rendes ormokon az ő prolgalatokban foglalatos Papjaknak, mellyre nézve minden parantsollyuk h. a' régi jobbá'ra nézve a' Dézmák adassanak a' Papok. — Az igaz h. N. Károly 303ba parantsollya h. az egész Frantzia Monarchiaban a Dézmák a' Papoké legyenek !! még a' Korona jószágaiból néhol Dézmáltatott. Meg történt h. nemelly helyeken erővel hajtották fel, de a' még gyakrabban h. a' Papok ravasz mesterségekkel elték a' fel fizetésbe p:o: tsak egy részedő lett légyen termekenben a' Papok minéjét ait mondgyátták h. az ön 9 verte a' Népet a Dézmát el vonni fizetni s. az illyen fogásért által ám nyira a' Dézmát vitték a' Dolgot h. mai a' X— XIdik századba örökös fizetté a' Nép a Dézmat, nem annyira szeretet ugyan h. az ön parantsolta hit a' Lelkiismeret kényszerítéséből h. lenne a' Papok fizetésül Si cui Deum Decem Debent in anno Decimam Deo det a mint vagyon S. Steph. D. C. 52. —

A' Magyaroknál nincs pöl bé ?

A' Magyaroknál a Dézma a' Papok fizetésére rendeltetett midőn a' keresztény Hitre térnének ők kívánták ugyh. N. Szent János Papa egy Levelében 1220ban arra parantsolja h. a' Kunoktól Olahoktól Tolvajtól a' kik ujjonnan térésre a' Kúy hitre Dézmát ugy vegyenek h. el ne idegenittsék a' Kúy Vallástól. 1051ben vagyon Lajos N. Királynak egy Decretuma melyben emlitetik a' Dézma. Decima volt az az a' jandék a' melly nékjovva az Urnak v. a' bányábeli Királly jus szerint az Aranyból erüstből és Rézből jövő Dézmából egy tizedet adott az Esztergomi Érsekk — Ebből h. a' Dézma a' Papok kezébe esett gyakran szenvedett a' Statum; mert az előtt hogy ő szerzett a' Király ahoz nyult, De most a' Püspökök ő adják ki kezéből törvül. Így müven az Oltok alatt a' Magyarok N. Ország gyakran pusztittatott volna; sőt Diétákon kérték a' Királyt a' Püspökök h. a' Dézmát engednék által az Ország fentlegyen, de meg a' Püspökök allottak feltyül és az Éla gyomrával vadoltak az Uralkodókat a' honnan kétszer Dézmát kellett venni, a' melly a' Népnek terhes volt Lassankint egyéb Prerogativái is a' Papoknak terhére terjedtek a' Statusnak lenni, mert ő tőlök ment h. a' magok személyekre nézve immunitást nyertek hogy béjött volt az ő h. a Lárma a' Papi jobbágyok Vallásaira törvényt ő tehetett. A' jus Asyli is be' szorult volt a Templomokra és Temetőkre nézve — Ebbe 303ban ért Károlly annyi igazitást, hogy tiltotta h. világi ő az Elábol a' bünöst ki ne horhassa; de a' Papok se legyen szabad határ bünösi be' fogadni a' Templomokba, ezt a' Capitulare[illegible] egy magyarától a' Papok halála után Károlynak, maga a' Capitulare[illegible] össze gyüjtője Ansegis is h. az olyan bünösök kell ejtsék ki az ő éli poenitentiát ő tartana és így az Asylum nagyantsát határ nélkül volt, a' melly a' Korona szabadságának és Lendességének nagy kárára volt kivált ebben az időben a' mikor az utrania felt az ember a' Gyilkosságtól. A' Clerus maga nagyon patro-

patrocinára. Gbs-ue a' Cantes burgi Érsek egy egész Grofságot Anathema alá vetett tsak azért h. a' Templomból egy gyilkost erőnek ki vontak. Hasztalan Német Országba is folyhatt ő ezért az h. az olyan ítélő Birákat a kik a' bűnöst ki akarták vonni excommunicallták a' Papok. De a' jus Asyli körül ő nagy veszedelmes volt a' Clerusnak mert ha a' Statusnak ők ki adták, ezeknek tartoját valtságát drágán meg fizették. — A' Clerusnak nyilván elvei még ki tetszőbbek

B:) ha ő gondolyuk a' Jus Dictiot a' mellyet prosequálnak ő vettis magoknak. — De a' jus dictio

Mitsod a' Dolgokba vetted jus-Dictiot a' Papok magoknak? a) b:)

Meti a:) az Ecclai Dolgokat
b: a' külső vagy világi Dolgokat.

a:) Ezt olyan Dolgokba gyakorolták a' Papok az Ecclára nézve a' jus dictiot, a' mellyekből a' Ketsketiek is sokat volt elni — Nem Gyak a' Vallás, hitek ügyét ki fejtegetni Lelki Dolgokat hanem más Dolgokat is a' mellyeknek fogva a' Statusis függésbe tették az Ecclával — sok külső vétkek Ecclai büntetésekkel büntettek, és sok Civilis Constitutiok Ecclai Törvényekre váltak — Hét Nevezetes Dolgokat vettek magoknak 1:i: Jus exclusivumot a'

Mitsod a' Dolgokba gyakorolták a' Jurisdictiot az Ecclara nézve?

Testamentumi és Házassági Dolgokban. —

A' Testamentumokra nézve Angliában kivált a' Confirmatio az örökös volt és ha vegyesked[ett] per tamen attendatur Clerust tsak a' Papok igazithattak el — Német Országb[an] Lá[sd] liák annyira vitték volt a' Papok a' Testamentum[ok] Do[lgát] golat h. hol Pap ne Jubscribállon a' Testamentum a' t[ól] tanúnak lenni ezért — De sokat hajtottak be a' Papok.

A' Házassági Dolgokra egy hivták a' magok Forumo-

ra

ra — a' házasságnak legáltalláját illegalitasát ők ítélték — a' Paránsság, el választás s egyéb házassági Dolgok el igazittása tsupán tőlek függött, Laicus bele ne elegyedett ők Uralkodtak ugyan nemellyek igyekeztek ebben a' Papi hatalmat gyengitteni, a' midőn levelet hajtottak Pravára p:o: Gbs-ue így vette el a' Püspök protestatiója ellen Otto a' Feleségét elválhattá — Conrad is Fiválá, De tsak ugyan mutatták a' Fejedelmek ellenis a' Papok a' házasság körül Dologban Tyrannusságokat p:o: Luthernak akarattya ellenis vissza kellett venni Preutzbergai (Alsó Sellyetsb i Mi. Lost:) A' Frantzia Robert is akarattya ellen vált el Eduen Berthájától (Alsó V. Gergely:) Henrikis a' ki Atildebrándal vezekedtetti, kénteleníti ő feleségét. Sőt Dunstan Cantes burgi Érsek Angliában Elfrad Királlyi Gbs Wetschetterbe (: Wintonia:) a' Paráznákkal ostromoltatta is a' midőn a' házas Papokat favorizálná, úgy h. határ nélkül való volt ebben a' Papok hatalma.

Hát a' Világi Dolgok ha k. volt a' hatalom?

b:) A' külső v. Világi Dolgokba egy kissé más lett volt a' Dolog. Ez ő volt h. ha a' Clericus elegyedett a' processusba, v. ha a' Clericus a' polgári Törvény ellen hitározott, a' Papok itélték ő. A' Criminalis Dolgokra nézve az Országok szerént volt a' különbség p:o: Galliában a' Papnak Criminalis Processusaik a' Clerus Dőjötte el. A' Diedenhofeni (: Theodonis villa:) Sínat Bbs-ue a' melyen Lothár Lajos és Károly Királlyi Testvéreknek jelen voltak art végzi h. ha a' Püspök a' Papok Crimen nyelnek ő büntetésében a' világi Törvények ő lérő Décret Lesnek kárvenek a' Clericusokis a' külső Forumnak által fognak adattatni; Angliában pedig a' Papokis Civilisek itéltek ő — ha Convincáltatott bírónyságul nyugan a' Püspökeknek be hívtak

ták

tát, de ő idéki, hijában igyekezett a' Clerus art a' hatal
mat is magának venni, mert mégis a' XII-ik Szárba Ország
tő'rvén nyené vált h. a' Státusnaléba a' Papoti külső tiszt vi
selő büntetése g. Ha Papnak Laicussal volt baja V. Károly
egy Capitularéja szerént 1465-ben art rendeli h. legyen eg
mixta Commissio a' melly a' Dolgot el döntse Papból, és
Laicusból - Ezt a' Tia Lapjain g erősítette. De ritkán ellen
evel a' tő'rvénnyel mert v. a' hatalmas Clericus a' Szeg
ge Laicust el nyomta v. ha a' Laicus hatalmasabb volt még
a' Commissio eleibe ment a' Dolog talis factiot vett magának
a' Clericusbon — Ebben az erőszakos világban volt még egy
praerogativája a' jus is dicendi ebben a' Clerusnak, mellyet
1691-be V. Károly egy Capitulare mellett adott által tsak h.
ha a' Perlekedők reá térik a' magok ügyeket, a' Papi Forum
eleibe vihetik. Sőt ha egyik fél a' Papot eleibe vinné
a' más ha ő akarnais tartozik a' vinni, ki vetvén ar
ha Laicus előtt folyt más Perek. Ez h. a' Perek felek Papi
ként előtt folytatt hassák perekét g volt a' Keleti Ecclesia
De jaz ugy ha a' két fél egyenes bene: ő g másként
volt, mert a' g ő egyenő felt is lehetett keresztteni sat a'
tal a' Papott igen nagy hatalomra nyújtatott ut. Ebben az
időben ugyan sükségess volt h. a' Papok eleibe menjenek
a' Dolog, mert a' tő'rvényekben ők értettek többet mint mo
jok. Más tartományokban tsak ugyan ő volt az a' Prima
gium a' Papott — Ezt az erőszakot tovább a' Püspökök
a' magok jószágaikbe minden féle jus dictiot be ő mint S. P
pok hú mint Feudatariusok. Volt hát sok által mate
giás a' Clerusnak. — A' Civilis jus dictiotba való be jo hyg
tot g tettek — Ha

(C.) Az Eskövétek g tehát ugy mellyekkel élet
a' Papok hatalmának meg nyerésében

Leg

Mi jo[t] a' eskövésről
illet a' Papok hatal
mát nevelésére?

Leg inkább le gi tettek ölet erre:

1-o A' hitelű Leg és egyenesség melly et observáltak
a' Papok a' Törvénykezésben, Meg tekintvén annak
jónét bár Dalatland ágát, több emberi kereslet ta
láltak a' Papok hetinél mint a' Világi akinál volt.
Az Ecclesia ugy bánt az idegen perekkel is mint papos tár
sával - azért perként Törvényt perként ítélt, mellyet a' 41
-ik Szárba le írtetteb, a' miben még a' Rei-bírói Dalom
állott, a' Romai Törvények folyásában voltak igye
kertek a' Laicusokhoz is kedvezőbbek lenni - Mint hogy
a' Papi Törvénybe sok Hiszek voltak be a' Rei Törvény
ből nálok az Actuatio, a' formalitás több volt mint
a' Rei Törvényről semmit nem tudó világi Ítélő Bíráknál. Innen jobb hivel folyamodtak minden a' Papok
hoz, mert jobban g vigyáltak a' Dolgot és igazságosabb
Döntetekkel a' pert. et Laicusok Törvény hetinél mint
törvénnyé volt a' szabad embereket mint a' szolgainak és
az utolsó sorsbeli nem mint nem nyert. A' Papoknál
pg erről a' különbségről semmit sem tudtak - itt
a' szolga sorsra nyert mint ön a' Világi Bíráknál vegetett
Ő a' Népnél sokat tett ez a' törvénykezésben való auctó
ritással a' Papott mellett nevelhette.

2-o Tehetségtet szerettek a' Papok az Ítélet tételében
arokkal a' valóságos solennitásokkal, a' mellyeket a' Pro
cessus el Dőjében be vittek. Illyenek voltak a' két
Szegén Dolgokban az Ordalianak attól a' Nemtől a' Mi volt az Ordalium?
Papok Urthéil Ítélő tétel. t. i. a' mikor a' Dolog
a' melly felett perlekedtek kétséges volt azt tartották
h. az Isten valamely Jel által ki nyilatkoztatja
melly ik légyen az a' tollam fél ha az Ordalium-
nak

nod vala mellyik nemet ő proballyák. Az Ordalium nemei pedig ezek voltak: Duellum, hideg és meleg vas, Tüzes vas, Kereszt — Minden ezek közül kiválo képpen a körös időben voltak divatyában, neveretessen a Gyr. frántol fogva és a Duellum még mais a leg patterosabb nepernek tolyt a leg keményebb tilalmak ellen. Ertek egy részre ezek ű a Papok találmányai, mert mais némelly Német Nemzetnél a K. Vallás bé hozása előtt forrásban voltak, a Papok ezek szerint tzeremoniakat vagasztottak hozzajok és a magok modumokra jol kalmalkak.

A Duellum v. Dajvivas regi szokás volt az Izraeli Nemzetnél — Mais Patterosabb emlekezik rolla: az mi Decemvirekről irattatott A'könyvnél az a' vélekedés volt k. a' dolog igazságát az Ur Isten immediate ki mutattya — Azutan törvényekel tették a' Királyokis k. szabad legyen a Duellumot, azt az okát advan k. tisztességesebb segyvernek mint nyelvel igazitani el a' Dolgot — Leuki szokás vagyon magyarokban is k. ha az ellenség a' Dolog el igazittasát egy határozta. A'be' vett szokás volt k. a' midőn ki állottak a Duellatok, a' ki hivta a' más el vitte egy kesztyüt, ittha a' mas fel vette jele volt k. mind ketten akarjak, s'akkor Duellalni kellett. A' Papok nagy tzeremoniat tsinálnak a' Duellakokat — Meg szentelték a' segyvereket, Ölet ő eskettek az Evangeliumra tzavart. A' ki a' Duellumba veszett v. fel akasztatták v. fejét vették v. a' mint a' büne volt v. egy tagyát el vagták. Mindennek ki kellett állani ha a' törveny ő ellene, ha ki esett ő volt — Ki volnak vette az Ispenyek a' Ki esett ő szegyenét a' Papok, ambás a' Papok a' Duellakat legyen a' ki járban törvenyben tartatod. Sinai

ig[yen]

ig[yen] Articulusában emlékezet Különben nekik másként kellett magok kellyett ki állitani ii ezek nevezetek Campionok — Kardal, battal és Paiszal folyt a' Duellum.

Hideg vis proba. Ez abban állott k. a' bünös ő törvén a' virbe vetették és ha fellyül uszott bünös volt, ha le merült ártatlan. Meg volt körösztünk még a' multszázadnak utolso felibeis az a' hideg vis proba ja a Boszorányok ő uszitatasa labain. A' Gyr. szárba találtak fel. akkor sok tzeremonia volt ősze kötve velle az uszitasban dol. a' Templomban vitte a' Pap, Communio caltatta hideg szentelt vizzel ő hintette, az Evangyelio mot ő tsókoltatta, le vetkeztette és egy vetette a' virbe szemetattára. Az Asszonyokat leg inkább szerették a' Papok ő uszitani k. buja szemeiket a' meritteleneken legeltessék, ha szem maradott nem szerint egyik lábát el vágták, s nemelyek a' jobb ölliti — A' Papot a' Vőe példája val erősitették a' hideg vis proba jat a' ki az özvön vis miatt nem vegnek el.

Meleg vis proba. Ez abba állott k. a' burge forro vizbe a' bünösnek meritteln karját bele dugattak s ha elégett bünös volt, ha nem, ártatlan.. A' Pap egy darabot a' tzeremoniakat vitette vegtser ittis a' mit a' hideg vis probajab. A' szokás egy volt, k. abban az üstben a' melyben forrott a' vis egy kötélnél fogva bé botsátottak olyan mélyen a' mint a' bünös proba ja kem a' nyebb v. gyengebb akar lenni, egy követ s a' bünösnek meritteln kérrel azt kellett ki venni; ha el nem égett szerentsés volt. A' Lotharingiai Feledegse Theutberga ezt a' probát tette volt ő l: de Vicarius ssa altal mert itis szabad volt mais állitani kivált a' Főpbeket; s az Ura-

nak

nak Lotharnak vissza kellett venni. Itt a Loth pedáj-
val éltek a Papok a ki sodomában a tűz közül bán-
tódás nélkül jöttek ki.

Tüzes vas Próbája ert v. méretlen terhes fogta a bünös
v. méretlen lábbal reá lépett v. kéztyüjormára lévén
fel húzva a kezében, ha el nem egette magát ártatlan
volt, ha el bünös. A ki Duellumra ki nem állhatott v.
a betegség v. a vénség v. egyéb testibeli gyarlóság mi-
att a tüzes vas próbáját kellett ki állani. A Kálmán
Magyar Király Decretumába is vagyon emlékezet az
Könyek Jerri judicium portare, a melly erre a próbára
tartozik. De még több volt a ceremonia; a bünösnek
az előtt 3 nappal a Papnál kellett nemi, böjtölt, ur-
vacsorájál vett, im a kenyér, a kereszt ki kerestek kuki-
val v. gyertyapecsetekkel k. valami olajjal v. egyéb kenő-
tsel ő ne vehessegetné az alatt a bünösöl. E' meg lévén
mind az Ur mind a fel pereskedő részéről a ember
ment birónyságul a Templomba. A Pléb. v. más Pap
a bünöst v. 12 meleg kötelekre vasakra lépíttette v. meríc-
telen kezébe tartottatta míg 9 ig lépett 3 napig nem
volt szabad arutani a kezét v. lábhoz nyulni k. akkor
ő nélkül imádkozó ő lefeslő ártatlanságo, a fizetés ko
ő lebeszélhette e v. nem, a kire. (Lásd a tüzes vas Próbára
Dlerg. Lad. R. H. L. I. C. 28, 1 L. 3. C. j. — D. Colloy R. H.
L. 20. C. 44.:) Igy próbálta volt meg a maga ártat-
lanságát az a Bosné a kinek urában Bosnának Kelelejé
az Arragoni ai Maria a bele szeretven midőn ő
kapitna a Bojnái ne kivánságára, a Bojnáine

mint

mind Bojnáine alá való volta Bojtat, és a Bojnáine ő ölet-
te. Ezen közép időnek szokásaiba még a Missionari-
usok is gyakran éltek ezen próbákkal a K. Vallás
igyarságának ő mutatására. Így p: o: a 10 ik Japba Ja-
ponnak egy Papja a Dámusokkal a tüzes vas által
hitette el k. a Jezusis vam olyan ki mint az ő
régi Jsteneik.

A Keresztel való próba. A Keresztel a bünös a maga
ártatlanságát sokképp mutatta ő. v. egy k. valami fa darabo-
kákat egy zsinórba bonyolitottak mellyek közül némellyek keresztel
ő voltak jegyezve, mások a nélkül, és ezeket az oltárra tették.
ha a bünös történetből, kereszttel ő jegyzettetett találta ki vol-
ni, egy ártatlan volt, ha ki, egy bünös. — Így is ő ezek k.
a valóságos fa keresztet a tűzbe vetették ha el égett ezt
vádoltatott ártatlan volt — Egy más próba volt egyis k. fem
tellett állani és karját mind a két felöl keresztformában
ki nyujtani, Orakot tettek nekie ha le nem vagyon ár-
tatlan volt ha le, bünös. (: Lásd az elé fraintálé pró-
bákról in Glossario ad Scriptores Mediæ et infimæ Latinitatis Auctore citato Du Fresne. Parisiis 1733.:) —

Minezek a próbák a k. nagyobb solemnitással mentek
végbe. A forro vízzel és a tüzes vassal való próbák leg-
közönségesebbek voltak mivel így tettek az akkori em-
lékezetbe az ő k. szembe tünőbb. A Templomokból
többnyire k. belsőbb részibe valami szent helyekbe mente-
nek ezek végbe, ki nejo levedet látott, az effectust vár-
ta s el felejtkezett k. vigyázzon a módra mellyel végbe
megyen. — Egy darabig igen nagy tekintetet szerzettek a Pa-
pok magokkal ezekkel az ceremóniákkal, kivált a 9 ik és 10 ik szá-
zadokba — Azután azonban látván ők is lassankint szo-
rításait kezdették. Innep napokon ő volt szabad; bi-

nyen

nyor Casusokra határozták. A Sándor pg a Ker Pinatba tol-
lálta 1005te Meg maradott Thar ugyan még nemelly helye-
ken, de lassanként világosodván a' Prédikátor el oszlatta arokis-

Mikor da Jegyver volt leg
leginyebb a Papok kezé
be?

Be-Kettenedés volt k. inkább a' Papok hatalma a' mikor
a' Lelki Jegyverekhez nyultak a' mellyekkel rejtől fogva
terdetlek élni. Ezek között mint egy Karsatás Agyon ugy
suszlitotta az Anathéma Kár ni ellen tőtték is ki a' Papok.
Magok a' Királyok rettegtek erettök a' Mennövettől; a' Pal-
lai Robertbe, a' fregény 4ik Honrikbe láthatuk mit tehettek
az excommunicatio - ezzel senki sem tarthatott alkodhatott ő
n haragodhatott, n testálhatott, k. földbe n temetkezhetett.
Még terdett volt ugy az ereth a' Jegyverekkel tompulni
a' 12-13ik Századokban is, k. alább Civilis hast n tehettek. -
Voltak még mai Lelki Jegyverek is mellyekkel éltek a' Pa-
pok, krent nevel neverték. p:o: ha bün tettek Szárszele
penitentiatis Thartak az erdejére, bejöltették kenyérrel
vízzel, orarig terdepeltettek imadkoztattak Sat. A' Pa-
lus n volt allyan szoross mint a' Német, a' Német Lew o
lyan mint a' Lengyel; de a' Lengyeleknél ha bejt napon
hust ett valaki be tőrték a' Jogát. Minden fele bün tetejé-
ket a' Lelkiekbe ki allottak Thar az Excommunicatio ne tetejé ők

Tartalmaro volt e a' tő
tudat a' Papok erá
hatalma?

Már ezekből az eptörökből ő lehet ertemi a' tartalma
v. haszna volte a' Statusnak arch. a' Papok a' Világi Jus
Dictioba ugy be jolytak? Tartalmas volt minden ket-
tjegén kivül mert a mint johagyák n terhelték a' Statust
mivel annek terhek viselét egy ugy a' fő hatalomban tob
bet vett magának mint kellett volna - A' Törvény hozo
hatalom Thar n kezébe volt egészben, mellyel a' Status
szabadságát ő provisionallak - A Vegye hajto ha talan ala
ők gyakorolták inkább. Ha a' Status az Ecclesiával

collisioba jött az első veszélyt, minden eshetőt a' mellyekkel
be' vághatott az Ecclesia a' Statusba az Ecclesia terekötött volt.

Ha ő tekintyük a' Statusokat ebben az időben mindaro-
dást azt a' praepotentiajat az Ecclesianak jeva hagyjuk:

A:jok akkori Nyugati Statusokban két Classis volt az
emberekből mindenütt, szabadok és szolgák. Az első min-
den hatalmot magenak vett a' más nak semmit sem
hagyott. A K. vallás be jövén, a Clerus egy közép Classis
timált, a' melly szüntelen az első Classis ja Jaiba vagyott be,
v k. ott nyerjen a' harmadik Classis patrocinaiba az egész
Constitutio más formát nyert a' közönséges boldogság
és szabadság inkább ő ápolták, a' Fő vények, es bűtyek
emberibbek letteh - Ez az ujj Lélek elevenségét adott
a' Nemzetek, a' Szabadok ő erőltek a' jol tevő változa-
sokat, más a' III-ik Szabad sége a' szolgák Classissa Emelett
emelkedni, a' Papok a' magok jogaikból el-tőrletteh a' Ke-
vesi nevezetet; Az igaz k. csak a' nevet mert csak ugy az
ők szolgát voltak kik ha a' szabad és a' szolga perlettek, az
ért k. a' szolga szolga volt, n vesztett. A' Városokis terdettek
épülni - a' K Statust iggekezték egyenlettni a' Clerus, mig
elé is állott az addig n volt 3ik Status Verne kezdnek a'
Papi hatalom -

Be

b.) Volt a' Statusnaki rabolaja, a' mellyel a' kevelly
pénzjegyet rövidden tartsa - A' Feudale Systhema mai
lábra tapadt volt - A' N nyugati Országokban a' k. nagyobb
Püspökök Vazallussai voltak a' Koronának. A' Fejedelem
volt a' Fő, mint a' Feudum Uria - A' Püspöket mint Vazal-
lussát ő büntette. Vagynak példák k. a' Szászok. el-
len erellel a' jussokkal. I Otto a' Moguntiai Püspököt Ka-
stromba záratta pereltetni, meg a' Sz. Henrikis a'
Metzi Püspököt ejjy ugy büntette ő meg pg val-

Lásd

laſor Dologért, mennyivel inkább a' Polgari Dologért
Ezért dolgozott ugy b. Pergelly h. a' Feudale Syſthemabol
ha lehet egeſſen ki ſzakaſſza a' Papokat. —

A' Clerus Feje a' Papa a' Statuſſal h. volt.

Igy volt a' Clerus a' Statuſſal. de vallyon a' Clerus Feje
a' Papa h. volt? a' mint a' Papai hiſtoriajaban tereſztül
jöttünk ugy találtuk h. ſokáig ellenſzerettlen volt a' világi
hatalomnak nevive a' Papaé, még mindenkoron elöljáróit
nemelly Országok ſ. eſmerették, az Ország Dologaiban ſzava
ſ. befolyáſa. Maga N. Károlyi is csak egy Vaſallyſa nevét
benne mindenkor kedveſſe mellette. Az Isten Almai
ſzinte egy ſzárazon tereſztül álomnak maradtak vélle-
lok g. Jane 7 májuſis a' Zsidó ſzem hamarjan beſzéllettek is ak
arra vélorsat még ellen h. a' Világi hatalom a' Vallásnak
engedjen, is csak vallási Dologokban erőſködtek a' Zsidó az
Eltől elegyedtek valamibe ſ. ſüketb mint a' Vádriai; a
minél fogva a' világi hatalomnak is ſzipeskedtek a' volt
elsőben a' Koronaras. Ers ugy vitték öt mintha ők ad-
nák a' Országnak is ſok Országok halgatniokkal ert
a' véleked. ſ. láttatták ſ. eröſſiteni. A' ſzárazb ha-
nyatlott a' ſok veſzekedés miatt hatalmok a' Papáknak
ſokáig a' Országok is ügyeltek a' Papákra ſenkinek
a' Országok közül eſzébe n. jutott h. a Papa irtorsatos Ur
Még a' vége felé Pergelly ele állt is a' mi Zsidóban ſ.
volt irva realizálya.

Leg-alſó plánuma a' volt h. mind ezt semmivé te-
gye a' hol a Papa ſelett mutathat ni magát a' Országi
Innen telette a' törvény 2. Ethikuſſal h. ne Országi ha Car-
dinaliſok valaſzanak Papát is akit ők tesznek az le-
gyen az A. és E. Ur Jeſu. A' Jus Inveſtiturae is le-
kerte

kerte a' Országi kerebül h. ő ne tehessen Püspöktet
hanem a' Romai Szék.

Dg Minden alkalmatoſſágot haſznált a' mellyben hatal-
mát ſ. mutathatta. Olyan Dologbe elegyitette magát a'
mellyben joha egy Anteceſſora ſem elegyedett. Ilyen volt
a' H. Henrik le vetése. Maga Wormsi Zinat 1076-ban el ſzál-
horatt rajta a' midőn a' Decretumában Pergelynek arat ol-
vaſſák h. azért vetteti le, mivel ő a' Sz. Lélek ſzájú mai ſze-
rént igazgat, igy hát fel tette h. a' Papa szabhat a' Poli-
ticum orba Törvényt. mellyben az Uralkodo ſzabja magát
Egy Papa sem ajándékozott annyi Királlyi titulust, annyi Ko-
ronát mint ő. 10ik Ince Salamont a' Magyar Királyt ſ. fer
nyegette h. a' Királlyi titulust miert fogadta el a' Országtol
ſ. miért ő tőlle, ſ. parantyolt h. le tenné tőlle. A' Dalmátriai
Hertzegnek Demeternek Királlyi titulust adott a' Nordun-
giai Királynak Olahnak ſ. garantſolta h. a' Daniai
Királynak Svenonak ſ. ő Dolgában ne elegyitte magát
a' Barattoni Groff Hajmund Tell ſi ai veſzekedésében, ki-
vallan tette elegyitette magát a' protocollumba h. a' tölle ki-
neveret Plenipotentiarius Püspöktől veſſék alája magokat
ſ. itéleteikben nyugudjanak ſ. - Lengyel Országban leg-
több Despoticumſſá tette ki ott 2. Boleslaw Ki-
raly Stani Laust a' Kirakoni ai Püspöket az Országnak ſ.
ölte volt azért h. excommunicalta: Ert a Pergelly
ſ. kell vala Boleslaust a' Királyſágból le veti - Az altta
valoit a' horra eſküdt ni ſey akollyet ellene a' Király-
is bujjába ſ. öli magát, adót is vett az Országtol Da-
nia, Anglia, Lengyel Ország az ő titulussan Regnatri-
butaria Sella Romana. Pallidis nagy ſzerette volna
adó alá vetni h. a' Péter Denariuſſal ſzeretnék,

De

De ő mend semmire ámbár elő hozta h. N. Károlly még Saxoniat is a' Fr. Kitől ajándékozta volt pg kapundott.

3) Hogy Primatussát g mutassa igyekezett a' Papai birtokotis nevetni. Villiers által a' Normannoktul jövedelmezett volt Sveon jövedelmein mellett Apuliának Calabriának Sicilianak fejévé lett. Corsicais ei' Papai birodalomhoz nincs perualtatott 's 1071ben pogon Legatussai által igazgatta. A' Mathildi Grofné Allyony birtokain is a' Patrimonium-hoz ragadtak 's ezekkel Gergelly annyira nevelte a' birodalmát hogy Elsőbb rendü Europai Statussal mérkőzhetett is. A' fő Pap hatalma annyira emelkedett ezek jövedelmeinek h. a' Világ. 's ettől függött ebben a' rövid periodusban Lábaw, de ezek ebben mert 7ik Gergelynek a' Successorai nem lehettek mind Gergelyek, a'mint ezután g látjuk.

IIdik Az Ecclesianak belső Constitutiojat illetők.

Ebben a' Periodusb a' reg. g változott a' mint az előbbi el be jellett Historiabol lehetett eszre venni. Két dolog folgált realizalta Sara:

1ső Az Isidor Decretumainak Gyüjteménye.

2ső A' 7ik Gergelly Constitutioji.

3ső Az Isidor Decretumaik közö volt egy dolog a' mi a' regibe n volt meg t.i: h. a' Püspökök minden egyenlők, mintsak a' Metropolitana Constitutiora jüttség és másodsor minden Püspöknek Fejek a' Rom. Püspök. Ereket a' Ppiumokat nehezen emészthették ugyan az Episkopok, ellene volnak de a' sufragoneus Püspökök ellene sem sokat tehettek 's igy

a:) A' IXik Szazad közepe előtt, az egy Angliát kivéve az Episkopok a' Püspökökhez való relatioji az Isidor Decretumai szerint voltak g határozva. Német Országba a' Wormsi Püspök Burcard extractusa tünik abból a' gyüjteményből g be vivődett a' Clerusba a' bennek el terjedt Systhema. Ezzel szemben a' Püspök a' maga Megyejében g maradott a' hatalma addig, hogy az Episkopi Dependentia kevesebb volt. Ezt g nyerték a' Püspökök a' Metropolitatok többi prerogativaik könnyebben szenvedték ugyan azt lassankint arrokatus g gyengitették

b:) A' Papa Suprematussa nehezebben tudott g állapodni ugyan azt ebben a' szakaszban arra tö lelkesedésre ment Willibald g lette volt a' Probát 838 g mert ő már allegalt Isidorbol erre a' részre, de a' successorai sokszor el-utasitották ezen pretensiokat 16ik Januarius pg az Etrusk Dolgaiba a' Lelki Elet volt, az Isidor gyüjteményeit g erősitette ebben a' Részben h. a' Papa mindent g tehet mint Sylvester Német Országon n volt olly szerencsés Willigis miatt. Azonban a' 11ik szazban a' Papai szék nagy zürzavarba jö. 3 Henrik Papai kerdi directiojat alá venni valoson Papákat, sokat tett, nékik kedvét töltették, de a' Papai széknek fel emelkedett ugy hogy a' Suprematussa Német Országban meg nyerték.

2so VII Gergelynek n volt elég a mit talált a' Suprematusra Isidorba hn egy Systhemát igyekezett g állitani Isidor stat a' Vallási Dolgaiba való főségét állitotta Gergelly a' világiakban arra vágyott Ecclesia universalnak tartotta azt erőszakkal h. az is adta azt nékik 's tölle is vették, igy a' Papokat is stat az ő nevében tselekedhetnek. Innen

a:) Ujj szükség formáját hozott be ámbár a' régibb Ecclesia azt elébe eddigről n tudott, g volt ugyan a' Francus Kiraly Capitulareiba engedve h. engedelmességre közelebről magokat. den szükséggel. A' Rom. Episcopi g elkezdé

Az Isidor Gyüjtemenyei valóban tartattak a' belső Constitutiok?

(A' reg. Constitutiok g változtattak mert kitlö volt abba a:) b:)

Miképpen a szükség formáját Gergely magára kivalt be

0

ő esketté a' Papa Püspöjeit még az Aquilejai Sánosz is,
úgy esketté ő 's osztán a' Pinatba Köz egy Canon készítő dött
arról h. minden Püspök a' ki Ki Pápául confirmaltatty-
magát és minden Eskét a' ki Köz herott palástot ereu új
eskűvés formáját tartozik el mondani. Hét articulusa
volt az eskűvésnek mellyek közül három volt a' Fundale
Lyithemabol véve 1:ö:

a:) Hogy hűséget Fenálatarnia lesznek.

b:) Semmi ellene való tanátskozásba nem elegyedik
c:) a' Vélle communicáló parancsolattyait a' Papának Jen-
linek ki nem jelenti. —

Ezeken kivül voltak a' mellyek külömb jobb köte lesse-
gekel foglaltok magokban —

d:) A' Ro: Sz. Szék méltóságát az ellenségei ellen e-
gész erővel oltalmozni 's a' Papa Suprematussát.

e:) Minden Pinatban akár hol legyen a' Papa parancso-
lattyából ők veletlen ő jelenik.

f:) A' h. Szék Legatussait tisztelettel fogyatatni és tartani.

gy Valakit a' Papa excommunicalt arokkal inggen Sem
társalkodik.

Ezen eskűvésben mint vasallusok egy eskűsnek a'
Püspökök egy részről, más részről pg mint Cula Jegy-
nek. Protestálnak ők hamar ezen eskűvés ellen. A
Lenggel Király 2 Urbánnak ő irta l. ö a maga Eskejeit
ő engedi 's h. igy eskűdjenek ő. A' Sicíliai Rendek is pro-
testálnak a' Papának, midőn a' Palermoi Érseket akarná ő esketni,
de minthogy magok az Eskét nem protestálnak. A' Világiak pro-
testálnak ő sokat lett ő maradott az eskűvés formája kivevén azt
h. 8ik Kelemen vilántatott rajta. A' hatodik Articulushoz eddet vál-
tozás 's meg lettek két uj articulusok úgy h. ma kilenc vagyon
A' ő változtatott hatodik Articulus igy vagyon h. a' Püspök min-
den három esztendőben tartozik az Apostolok küsöbeit látni
Romát ő látogatni, a Diœcesisről számot adni v. ha maga

nem

5

nem mehet bironyos követtye által minden ekről tudósítást
küldjön.

h:) Köteleztik hogy rendszeresen arra magokat h. a' Sz. Atyától
minden rendeléseket, nem külömben a' Papáét is szentül
ő tartyák.

i:) Hogy a' Püspöki Jószágokból semmit kivek nélkül el ne ide-
genítsenek. Ezekre eskűsnek ő ma. Ezek az eskűvés for-
májától ő alatta II-ik Józsi h. Kötelezik magokat a' Papától Confirmatiót
b:) Aztis be' hozta Gergely h. minden Püspök tőlle confirmál-
tassák holott az előtt a' Megyebéli Metropolitaé volt a' ma-
ga Püspöjének confirmatja ugy h. a' választo Követek a' ő
választott Püspökkel az Esketőhez menvén ott ő visgáltatta
az Eskek maga előtt. Ez volt a' Processus Informationis
az Orrori Tornál. — Három dolgot kivántak a' Püspö-
kökben. Otas legitima — Morum probitas. — Cognitio
sufficiens. Ha a' Cs: Páparai nevezetti Püspököt ki, ez a' pro-
cessus Informationis el ő nyult. Ezt a' Processus Informationis
vette ki Gergely a' Püspökök kerébül 60. 70-be abban a' Ro-
mai Pinatba a' melybe az uj eskűvés formáját ki adta egy Canont
is készített h. a' Püspököt ez confirmatni exclusive az ő jussa.
Ezt ő ugyan most ő forgatta, ez alattomba a' dolgot ugy vitte
h. az ő confirmatiójat kereszt — A' Successorok pg ezt a' törvényt
a' magok erejekben ő is tartották ez a' Suprematus egyik
ágának tették.

c:) Gergelly fel állitotta h. minut akár melyik Uralkodó-
nak, nekie is követtyei legyenek a' szegedelmek udvaraiba
Ő ez terjedt volt már 1049-be illyen Rendkivül való köve-
tekkel élni, de ő volt az continuusok, kivevén az egy
Francia udvart. Még a' Ven: Stem: tri napolyi udvar virág-
zott az idegen Cselák mint a' Ro: is szintelen tartották ott
követeket Responsalis v. Apocrisiarius nevi alatt, a' kik
az Cselák interessejére vigyázták ez a' vallásos dolgokba
mintegy tanácsot is adtak a' Cs: parnak. — A' Nyugoti

Orszá-

A' Legatusokat a' Papák
nikor állitották fel?

Országokba még nem jött volt módjába a' szüntelen hellyt
levő Követ hű tzélt mikor a' szükség kívánta magával. De Lergelly
mi hellyt a' Koronány mellé szerkesztette k. Sandort C. Miklost arra ta-
nátsolta, h. küldjenek egész hatalommal az Elet vissitatójára
Egy küldötte el a' sándor Cardinalis Damiani Péterét 1063-ba Maga
Lergelyi Német Országba 1074-be illyen Inquisitorival: ut corrigenda
corrigantur et quae addenda viderentur addantur. — Hatán nélkül
való hatalmot adtak ezekk. Synodust egy új tőttek, a' Metropoli ta
prejudicium ára protestállak, a' Püspökök szegényeit sokszor
el rontották, az actákat a' magok nevek alat publicálták.
Ha a' követek illyen hatalmasok voltak bizonyossan a' kik küldöttek
arokk supremalus sagokat lehetetlen volt gy. n. esmerni.
Ezek a' Legatusok sokszor imperdinensek voltak, egy k. irtak
ellenek Rómra k. hívják vissza, a' Papát stat a' vállakról jeleltek,
most a' vissa vitások lépve elek minthogy mar legatusa-
tat már el-fogyatkozott volt p. o: 1072-be Az Ozsai Püspököt
küldötte volt el Lergelly Aquitaniába Legatusul, s mindőn ra
panaszolnak, azt válaszollya: h. követtyének méltóságára és a'
maga tiszteségére vigyázzon. el halgattya panaszokat. Angli-
ában a' hódoló Wilhelm I. Henrik teményen protestáltak a' legatusok el-
len, de minden protestáció mellett is meg mai meg vagynak — A' 13-
szárban még nagyobb terhére voltak az Advarosnak mert tőrpén
táltortak ki. — Ma három féle legatusok vagynak u: m: Legá-
tus a latere, a' ki illyen neverettel küldetik el az a' közelebbi és
ő hittebb embere a' Papának — illyen most a VII Pius Követtye Fran tria
Országba Cardinalis Caprara — Vagyon Legatus De latere ez nem
főrendű Cardinalis lenni. Legatus Natus szülelett Követ — illyen
az Esztergomi Érsek Magyar Országon.

d.) A' Két Dispensatiót is magának vette Lergelly — S mai
napig is mind ezek a' Dispensatiók és absolutiók egy részről
vagyon; elötte ugyan a' Dispensatiók és absolutiók egy részről
A' Dispensatio nem volt
A' Püs-

A' Püspökök változásakor volt egy az illyen processus Dis-
pensatio, de azt a' Synodus tehette és semmi effectusa
az absolutio nem volt tőrvény a' Papáé. Minden Püspök
a' maga Dioecesisében gy tehette az Absolutiot — A' Papától
reservált Casusokat meg ekkor nem tudták semmit. —
Meg esett az h. nemellyek egy s mas okból Dispensatiót
Rómtól mendek — mitt amott a' Baratok is fültébe tsúsztak
az Török h. a' Papa Dispensatiója hathatosabb mint a' Püspök
s klassaként rész tapták a' Papától arra h. magokat ve-
gyék ert a' jussi, mellyet Lergelyi ki vitt — Ambár a' Püspö-
kök a' magok jussokat gy sértését nyilvánságossan értették
azt tették elegyes a' Papának p. o: 1822 Selingenstadtban egy
Német Sinod azt vetyi h. a' Püspök Dispensatiója nélkül
v. Annak Vicariussa nélkül senki Rómba ne menjen és
az annak hozott indulgentiát semmit ér ha az elötte
praesidentiát nem tartotta okon; és így a' 11-ik Századtól
a' Dispensatiónak adtak a' formát a' mint Lergelly be hozta
ő volt hire — Lergelly sokszor zugott a' Dispensatiókra lega-
tusért, a' mellynek ert az okát adta h. igen vissza élnek
a' Püspökök a' Dispensatiókkal, jobb volna azt ezért bátor-
ságosabb kézre bírni — Ezekkel a' praetendium okkal anyira
ki ment h. a' successorok gy értették mit tegyenek s kíván-
tak. — Mellyet a' Püspökök kezéből ert a' just ki fra-
kasztották már sükségesen kéz a' h. nagyobb Élet hatalom
a' Rom kéznél volt a' mellynek Püspökje a' Papa — A' Pü-
spöki hatalom tsak egy effluxusa az övének. — Így léva gy
Papai hatalom nem tsak felső hu egyedül egy — Az Élet
belső Constitutiójának egy nagy változása lett e' miatt — A'
Püspökök egy formák voltak — Az Esketőtől egy függő-
ket — Az Esketők tereis gy voltak bötse.

Az

Mik a Hildebrand Dictatussai?

† N: Ladvocat egyet egyet igy nevez: Dictatus Papae, és azokról azt mondja h: nem a VII Gergely tollából kerültek ki de Artic VII. Gergely

Az Eclanai belső Constitutioja milyen Monarchica lett legyen meg tettrik azokból a' Constitutiokból mellyek igy nevezetnek: Dictatus Hildebrandi † Ötöle értetnek 27 rövid propositiok a' mellyek a' Pápának hatalmát ki fejezik s minthogy a' VII Gergely eszméletei igen egyenesek ezekkel a' Propositiokkal – hihetőr h. általa készittettek a' minthogy nevének is kedvéért – Ollyanok ezek a Dictatusok, egy nehányol pedig azért emlittek:

1. A' Kör. Eccla soha sem hibazott és az irások szerint ő is hibazhatatlan.
2. Minden egyedelmek egyedül a' Pápának lábai tellik h. tsókolyák.
3. Meg hagyatási nélkül a' jelen ő levelek ő büntethetik ha Király v. Püspök is.
4. Akarattya nélkül Synodusnak ő lehet öszve gyülni.
5. Az ő hellyben hagyása nélkül ő lehet egy könyvis Canonicus.
6. A' Pápát senki ő ő ítelheti.
7. Minden Törvényes Pápa a' Szent Péter és Isteni által valhatatlan.
8. A' Pápa ítéletét senki ő ő változtathattya ő ő mindenkit ő. Sáp. — Tagadják ugyan sokan h. Hildeb. auctol volnának ezek a Dictatusok. Baronius Uram egyenesen a' h. a' hetedik Pontificatusa Sinodba ő jültenek volna 1085 ben. Ollyen rendel a' igaz h. ő ő is készitette ha ezt a' Systhemat valaki a' Gergelly barattyai közül az ő Leveleiből szedegette ki, mert a' Hildebrand Leveleibe mindezek ő vagynak – A' tréfát tekintven ezekkel a' Dictatusokkal ugy látnak többre tréfálozott mint sjdor a' maga gyülésein ugyben – Egy szóval mindezek arra dolgoztak h. a' Papsét legyen a' Centrum minden hatalomban – Erre a' plánuma ő volt Leo ebben a' szakasztt – Gergely sokat gyakorlásban vett a' Successorai pedig mindent rea épitettek a' mit tőle lehetett. — Ennyi az Ecclai belső Constitutiojáról.

III. A' Vallásba és a' Theologiába eső Változások. —

A' Változások ezekben mit lehet ugyan volt ebből a' szakasztt

Mind a' vallásra mind pedig egyéb tudományokra nézve el-lehet mondani h. ez a' szakasz sötét idő volt – A' vallásba nagy sötétség ezen a' szakasz alatt egy new volt – A' Clerus sötétségé igen nagy

nagy ugy h. erre az időre illik a' mit Baronius ő jegyzett kivált a' 10 ik századra h. alusztt vala a Jesus a' hajóba (l: Matth. 8tdik) ámbár a' haboru ollyan nagy vala h. a' habokról a' hajó elborittatnék.

1o. A' mi a' Vallás belső esmeretét illeti: elhanyatlott volt. N. Károly a' tudományokat nagy Patronussa arra volt h. a' Papok erkölcstelenségét ő rabolás és a' világosság a' nép közé terjedjen – Klastromokat és oskolákat állitatott fel a' hol az ifjak neveltessenek – Ő venyekből parantsolta a' gyermekeknek a' Pater noster Credot Decalogust ő a' Mi Atyánkat könyv nélkül. Praedicatiokat dolgoztatott a' régi Atyák irásaiból – azokat el küldette h. olvassák a' Papok a' Nép előtt a' mellyekben a' 4–5 ik századnak tudományos tisztaság volt elé adva. De a' Károly halála utáni erkölcstelenség mindnyájokat szakasztotta. A' 10 ik században az ujjabb Papok ő szerették a' régi Homiliákat, ujjabbakat dolgoztak kivált Egy a' Pariji Faleher Dabut Focardus és a' Pietenzinus Proterius Püspökök a' magok megyéjekben; De ezek ő állottak egyebből hanem Remetéket élteté, szentek Vadai és több efféle kaffogatásokból, mellyeken a' Nép igen kapott – A' Barátok prédikátorok voltak az egész egyházban és a' Nép az ő tanitásokat hellyett effélét hallott a' Templomban – Magok a' Nép Tanitói el-felejtették a' R. Vallást – A' Püspökök ki volt adva h. visitatiokon examinállyák a' Papokat. ha valljon a' Mi Atyánkat Hitvallást egy jól tudják é? s ha ő tudják értsenek is ezt engedjenek a' gyülekezetre – ha akkor se tudnák hivatalokból vettessenek ki. Vagynak ollyan Canonokis mellyek tudják az alsóbb rendü Papokat h. a' Vallás nehezebb tzikkelyeiben p: o: a' Krisus ról való tudományból az erkölcsi ő büntetől, legyelemről sőt ne erős tudjenek belé. Igy a' Vallásról kevésbbet tudhattak – ezt Oskolák a' Poétái Theologiát tanultak – Ugyan versekbe szerették készitteni Cadentiára.

A' Cler

A' Classromolba folyt a Muſika – A' Matheſis Philoſophiát
levelei gyakorolták – Ha valaki többet's lenni vitte más Ma-
gistrinak tartatott. Jo Theologusnak a' tartatott a ki a Ca-
nonokból v. a' régi Paterekből extractusſe tudott tsinálni mint
Rhenigius Ejſet, Odo Apatur a' Wormatziai Püſpök Burchárd
Ha valaki egy pár Canonmal többet tett a' maga Extractus-
ſában mint a' mellyből eset akart maratnia er volt. Mi a'
valoſagos Vallás – mi az erköltsi tudomany nyujtot tud-
tár arrol. Mikor vallaſson akartak beſzélleni a' szentek
hatalmairol, arokk tsuda tevő erejeiről, intercessiojokrol
beſzéllettek a' mellyeket a' bodogsztalan Barátok az egyugy ü
közönseget praedicallottanak. A' mi a' valoſagos vallás lett vol-
na el veſztette a' Nép akor minden ismeretét – a' tudatlanság
tsendes – ha valami együgyüb volt mar nyerette. Ser a' tu-
datlanság emelkedett a' 11ik Szárig jöttelen – Az Skolákban
tanitottak Grammaticat Rhetoricat Dialecticat, a' mely ak-
kor lette a' Logicat és Metaphyſicat – A' hol Szab hat maradt ta-
nitottak kiótáb Trivium-mal. A' 11ik Szárig elé állottak az ujsá-
ga' Nominalisſak – Jeje Laur. (= Moſchen Mis. Eccl. Sec. XI. pag. 392)
et' Szentektől valo hitelett annyira vitték volt a' Papiſt
k. egy darabotska Erellye minden tiltsnél elébb beszülle-
letett mert avat az Ördögtől, a' Purgatoriumtol gyötrelmeket ta-
nitani. Ha v. egy tartomány olyan szerentsés volt k. elő
szentje lehetett a' kiben tsuda tevő erő volt, annak gyar-
tásáért készek lettek volna többet fel áldozni mint ö'
magok életeket v. szabadságokat. Egy neveretes példa
elegge gyötrelmeket bizonyittya ezt: A' 10ik Szár végén Francziaországban
Perigueux ban az Ördögöt volt egy nem Remete Rumbold,
meg venült volt az ördögben – tsuda tevő hire futott volt el
minden felé – egyszer 100 esztendőkor azelőtt ezreket jut k. be
tsudajaival mennyen Rómába k. ott vegyék el a' k. Peter ál-

A' szentekről l. Gerundt Eddtak.

Dajat

Dajat: az egész Korsitsolni Gyulaság morgasba jö, mintha
el-menetelének valami rettenetes szerentsétlenség történnék.
A' Parisnak laktai fellek k. az ö tiszt szentjek az utban el vesz-
Minden et el ö vették k. szent ereiket le vagyák – Követek kül-
dötték hozzája's ő ivették k. mintsem egy olyan szentet el bo-
tsátsanak magok körül inkább aggyon verik, k. a' szentjei
maradhassanak a' Tartományban. – Ejtsék példa erre ben a' Szá-
dolban igen jol vagyon. Hogy a' Moral' milyen volt ő tettek
az akkor készült Gyovtato Könyvekből – Készitett volt maga
Anſelmus is olyant – Dolgoztak más is – Ezekben voltak kizsa-
kerdésekre fel-tévé mellyeket a' Gyovnak fel settek, el' Szerzet-
tol igy kérdették: bosszu állásból ölt e' meg valakit? vágta e' el
tereit v. lábait, vajja e' ki szemeit, eſküdt e' hamis Jaw, volt e
hirossság rajta? – Az asszonyoktol ezt kérdezik: szándsán-
dékból egy v. több gyermeket ölt e' ő' saját Ezet a' kérdéſek azt bi-
zonyittyák k. az e' fele ſzeleburdus ő volnak szokatlanok abban
az időben l. alább fel-tételeztetik. – Különös állatás jok volnak.
p:o: a' Clugui Cluſiumi Apaturja Odo egy nun lajatz azt
irja k. annak a' Szamárnak farkával mellyen a' kisus ülte, egy
el lehetne az Ördögöket üzni mint a' legyeket – Minden
vétket ő lehetett valami hosszabb v. rövidebb büntetéssel – Buttsu
járással v. egyebbel, v' ámbar ő valtak a' bünök nagyságához
merſzelve más darabokkal neherebb tétetnek p:o: ha a' Laicus
a' háromság törésért 40 napi böjttel büntették ő maj a' Szerzetes
3 a' Laicus azt a' tartotta k. tö'lelkeſzen elegel tett – Sőt az Ele
gromi Segitsek k. a' büntetéſsek könnyebben szenvedjék – a' 10 =
ſzárban be' jött volt k. pénzzel ő válthassák a' bünöket – Min-
den utan birsagyot taxa volt tévé p:o: a' 40 napi böjtet 20 Soli-
dum mal (= m:e: 20 Imperialis tallerral:) Sőt azt mondja Burchárd
Wram k. alább is erősitették; mert a' szegény ér 3 Soli dum mal
ki szerethette magát. Ez new volt valami Finantz Spaculatio.
Meg tellett engedni mit a' Nagy mondja a' Farisseusokról Moſes-
ről (Math. 16:) a' Nép szivének keménységéért; mert ő szerették
volt

volt nair h. a' Világi itéli Szék előtt penzen váltsák ő ma-
gokat – Ugyan ők a' Papokat is a' Solára fel ébresztek, vettek
ezért h. ebből jövedelmeket s' apasztották ő s' a' II.ik Szárba Az
Indulgentiák arultása be jött, a' mellyel minden Moralitás végképen
vége szakadott – A' Privát Misék is be jöttek, ajándékokat az ol-
tárra az emberek s' az után communicálnak, a' kik ajándékokat
is adtak az Oltárnál neveiket fel olvasták – Pénzért olvasták ki-
fel is akár mikor s' a' nevet a' szerint volt pro: h. valaki mas-
ölhessen a' pokolból, a' mint egy Szavayol s' mást bi-
zonyítja, a' II.ik Szárba. Volt kettő háznak Missa bírá-
ta tri facies ára, a' mellybe kettőre v. háromszor mi szerint
míg az oblatiora mentek s' az ára kettőre v. háromszor
több is volt.)

Minthogy a' Vallásnak belső ja ő tehetett h. a' valósági
K. Vallás terjedjen hű tsak annak Neve (assuk hát nevére ner-
ne mennyire terjedett ezen 3.ik Szárában a' K. Vallás.

Dániába még a' kor. Ebbo vitte volt be a' K. Vallást a' hol
a' Király Horsalo ő Erejével rabolt de a' Vallását ki üresztő
Papjok sok amoddal a' ki patriarchaitól egy fel tételt
hat: 1:ső: a' K. Vallást a' maga Tarromainyaiv be vimé sel-
is vitte magával országúl a' Corvagi Classisomból az ter-
lett sok ügyel bajjal Daniában Sicilia ban s' minden tájon
egy rabány Pelás fel állított ő ket Saxoniába ott Hamburg
Erzsébet lett 832ne s' 30 esztendei Erőltetés után ő holt. —

A' Muszkákis akkor ő ednek tudták a' K. Vallással – Basilius Macedo
annyira kedvelette magát a' Muszkáknál h. a' Muszka Fejede-
lem ő engedte h. Constantinapolyból menjenek Papok a' kik
a' K. Vallás hirdetnek – Sót Ignatz a' Constantinapolyi Patriar-
cha meg Erősítő küldött nékik és el fogadták. A' mondja a'
Vallás terjedésének is annyira a' Vallási igazságáról való ő győ-
ződés volt mint a' külső productiok p:o: a' Muszkák az mon-
dották h. ők különben a' K. Vallásnak alája is vetik magokat

ha a'

ha a' Kis Szuda tételek ő is bizonyítják h. ő Istenek, erre a' nál-
kor lévő Püspök ez Evangyeliomot a' tűzbe vetette és a'
midőn el is egett úgy hittek a' K. Vallásnak.

A' Bulgarok is a' 9.ik Szárba lettek Kúgyek – Volt a' Bulgarok
egy Bogeris nevű Királyok, ennek Szépvér huga fegyságban
volt a' Constantinapolyi udvarnál a' hol a' K. Vallást ő ta-
nulta – Onnan ki szabadulván a' Bátyjával Bogeris az új Val-
lásra ő tanította s' ő terjesztették ezen Papok kiratott Constan-
tinapolyból, a' kik a' Vallást a' Népnek is tanították – Ebből
nagy veszedelmek támadtak ismétlen a' Római és a' Constanti-
napolyi Patriarcha között – mind a' kettő Bulgariát a' maga
Leányának akarván tartani h. Püspökeit neveshessenek,
de is sokra mehetett Miller. Mennyit tudtak a' Vallás belső jé-
ről ő tettek onnan h. egy a' Bulgarok Királlya közül a' Klastro-
ba ment Barátnak – A' fia a Szeretője által a' P. Vallást akarta
be vinni – ezt az Apja ő hallván a' Klastromból ki jött, a'
Fiát ő ölte s' ő ismét egész szabadsággal vissza ment a' Klastromba.

A' Csehek, Morvák, Lengyelek ismét két Görög Barát Cyril-
lus és Methodius terjesztek a' K. Vallásra a' kiket Theodora Császárné
Konstantinapolyból küldött volt el. Cyrillus a' Szláv nyelvre for-
dította a' Bibliát h. a' kiket ő terjesztő használják – ennek a' Mis-
lor nagyon arra volt h. a' Deák nyelvnek a' rabjai ő is: Erek 9.ik 10.ik Szárában.)

A' Magyarok is a' 10.ik Szárba lettek hívek – A' Görög Irtnál szörnyű-
nek nevezetnek. Tzonaras így írja le: Két Vérevé a' Magyarok
Bulcsúval és Gyula Constantinapolyba mulatván ott a' K. Vallást
ő tanulták – Bulcsú ez a' Fogány Vallásra visszatért, de Gyula ő
maradván keme Hierotheus Püspökét sok más Papokkal együtt
el hozatta magával Erdélybe – itt a' Vallást terjesztették – Gyula a'
maga Leányát Sarolttat K. Vallásra tanította úgy nevelette
Férjhez adta Géjának a' Magyar Vezérnek, a' kin a' Jelességétől
a' K. Vallást is a' Görög Vallást ő tanulta s' a' midőn ke Segé-
ket keme Adalbert a' Prágai Püspök M. Országra jövén

A' Magyarok közé h. jött a' K. Vallás is.

nyúa

ujra ő gyönie felölte a'ki a Tátris Fejrának Ifiuait ő keresztelé. Ifiuai követtenen az Apjának a mitar edjja Nagy Apjá
tsinálland a K. Vallás mellett tőlelkesseggre vitte, Fejseli a Bava
ri ai Hertzeg elfogyni fiának segedgül vevén M. Henrik Vajrarral fo
ytt Segibe esett – Sok Németet jöttek az Ofrágba a'kik a K. Va
llai terjesztésére fertentettek. Ők arczát Püspökre tett, Gaz
dag jövedelmekkel ő ajándékozta, Sonyai Templomokat Klasz
trokat epittetett a'milyen a Sz. Martonein – Jutalommal és
bün telekkel, téreffel e jegyverrel a P. Vallásnak végett vetett Vare
burgo fáradozásáért K. Nevet nyert. Nagy Pauli Debretzen. Hiſt. Eccl.
A'11dik Szazba ő Tatár Ofrágba es Chinaba is be hatott a'K. Va
llás a Neſtor ianus Kugel által – A'Mogolokat ez egyik Fejé
delem ő tereſztelkedven Ianos nevet vett magának ? a'ki te
rületök a'Rhyter nevet is hozza ragaſztottak – A'Succeſſorok a'
Janos Rhyter Nevet ő tartották egeſſzen a'Dsingiskan idejéig
az az a'14dik Szazig. Ennek a'Janos Rhyter Kirallynak Ofrágarol
mindent el mondottak, ejjy mint az Arany időről ő nimen va
gyon mais a'Janos Pays Ofrágának hire. Annyi ſzor ugyan
igaz h. ſok haragsagis ragadott a'Dologhoz – h. a'K. Vallás
Tatár Ofrágba es Chinaba ő ſzor el ment hu ott valo ſagos
Püspökjeget es Hierarchiai administratiot lett légyen a'bris nyer
Ebben az időszakban ment a'K. Vallás Norvegiaba Iſlandiaba Grön landiaba

2do A'Theologiaba eſett valtozasokat vigallyuk meg
Nem lehet ugyan h. ebben a'Periodusban a'Vallás articulusſa
ellen v. leveſet v. semmit sem ſzollottanak is ei a'regiek mellett ő
maradtanak hiven – Magok a'Vallasi tanitoki is tudtak mi
a'Vallás es igy igen ſok Disputak is volt feleſle. Ha tehet
v. egy olyan lenni a'ki gyökerébe ar alatta valoit ar erköl
telenségért arra intertatis Dolgot költöttek p:o: Hottorol a'
Moguntiai Püſpökről a'10dik Szazb h. a'Tokel-bar a'tokat
el tergatte azt költöttek h. ő egy Ujnba 1000 ezt 1:i:i Kol-

Dus

Mi volt a Janos Pap Ofrája ?

dus ezt be ra vaan a'Csuri reájok gyujtotta, s midőn arok ordita
nának Ujsolódva mondotta hegéjnyeiről: hallyátok a'Kenyes vep
legetö egerek mint trintragnak, a'mely ſzekercdatert az Ijen eg
ſzopor egeret reája tülödött, arok a'tárába ő támodtak, ott ő ma
radhatvan ſzonakon a'Rhenus ſzon által ment a'Rhenus közö
jébe egy Szigonyba fel majtott, az egeſzet odais reá mentek ő g
ettek. Ennél vitetlenebb mese ő lehet s mégis ebben az időbe
hitek? De ritka volt az illyen Püspöki – Ő tőbnyire mulatsá
gokba töltötték el az időt, ő ſokat vigyaztak a'Nyájra h. le
gelyen – Illyen mulatságokat ſzenvedö volt Theophilactus
a'Constantinapolyi Patriarcha, a'kit a'Daraból Theophilactus
tsal ő kell ijjuz szavarni – A'Constantinapolyi Theophilactus
volt ſia Romanus Lacopenusnak egy Constantinapolyi fö Emnai
Ez még i6dik Szazban Korába az udvari nexus által Patriarcha
lett – Ő. ottan a'Papi hivatalokat arruba bot sáija – Penzt szerez
mindenünnen, tovarot vásárol ugy h. 2000 lovai volt arokat Mon
dola kéttel palma Ioval tartotta, lovaglott ſzinlelem, a'Sen
plombeli ſzi tiſzteletnek egéſz bal Jóri mai ad ott, Mudda, tentir
nota, rettenetes ri:tokon a'ſok folytak ott – Ő magai az ſzi
tiſztelet ő ſolat vette franiba – Egyſzer Aubust napon midőn
nagy burgon folytatna a'lovaſſa fültbe fuja a'h. egy Lovas tan
tsaja ő t. Sz. Istvánt, felbe hagyja a'ſolyatatot be ſzalad az
Ijtalba h. a'szikrat ő nérve i:ő nérvein idnek az oltár nel
le állott Vahot el hagyja volt folytatta – Illyen tanittoktol
a'Vallás h. gyarapodhatott volna.

Imez tsak 4 Theologi ai Vesperedése en littünk:

1. A'Sz. Lélek Harmonajáról.
2. Adalbert Paschasiusnak az Ur Vatſora járol volo állitáſi
3. Godefrid Daraf prodestinatiojat
4. Berengariusnak megint az Ur Vattora által valtoztatás.

1o

Miből ered a' vitatkozás a' Fr. Lélek származásáról.

ijet a' Fr. Lélek származásáról. Még a' 8dik században is volt a' Fr. Lélek származása iránt való Speculatiós Kérdés e' vagy sem: Vallyon a' Fr. Lélek csak az Atyától származik mint a' Fiúé is? vagy az Atyától és a' Fiútól mint a' Nyugatiak erősítették? — Mi volt az oka ezen Kérdésnek ő bizonyos, talán h. az Arianusoktól indíttatott hogy ők ellenségeinek, elég az h. egy lett azon okok közül a melyek a' Keleti Egyházat elszakadásra indították a' Nyugatiaktól. A' 9dik század indifferens dologról tartatott mellyeket hiszik h. vallyon a' Fr. Lélek az Atyától v. egyszersmind az Atyától és a' Fiútól származik? Egy az 8dik századi Theodoret Gyrusból evelis vádolta h. a' Fr. Lélek a' Fiútól is származtatja De más rajta kívül is említi a' 7dik századi is a' Nyugotiak Eránt h. vélekednek egyaránt h. a' Fiútól is származik – Meg vallották a' Nicaei Zsinatban és vagyon Symbolumok is a' Patriarchák processiók: de azt mondották h. egyik egyik azért adja a' Lelket tenni Fiúnak is tették Filioque: Mert az Atya és a' Fiú Egy Bzz[dik] a' Toledai Zsinat említi h. elsőben azt a' Fiúról – Arianus által ment Galliában s' a' mikor Constantinus Copronymus a' képek ellen való végzéseit a' Konstantinápolyi Zsinatnak Pünkösd hüdötte volna 767[dik] a' Jeruzsálemben tartatott Zsinatba a' Fr. Lélek származásáról való Kérdés is előfordult egy Latinok h. helyben hagyták a' Fiútól való származását Azután 809[dik] N. Károly Császár Aachenbe egy Zsinatot tartott egy részt a' Vespera Énekéről, a' ki el küldött Leo Pápához h. ezt a' Hitet értelmet mit tartana e' dologról? A' követek el mentek ugyan a' Fiúról is származik, de ő egész bizonyos, mikor a' végzést Jeruzsálemi Barát János mondotta h. a' Fiútól is származik a' Fr. Lélek. A' dolog mai egy ő állott, volna ha halgattak volna – De az Europai Barátok Zsinatokban

gyakran járván processiót. a' Fr. Földre, ő lehet h. némelly Darát a' Symbolumot ezzel a' toldalékkal Filioque enekelnek a' Templomban. Ezt ő hallották a' Görögök s' leírették hí a' Fiútól is származik a' h. Lélek: azok erősítették. Ebből támadott a' nagy tűz h. a' Symbolumon h. mertek változtatni a' Nyugatiak a' magok fejekből. A' tűz h. inkább ki tőtte magát mikor Constantinápolyba Photius volt a' Patriarcha Róma pedig ült a' Pápák székében 1ikében. Mind a' kettő ambitiosus ők. E' nagy hivatalokat vitték Constantinápolyba, titkos Secretáriusa – a' Janus Professe – Egy nehány irásbeli Követ is volt Bárdas a' h. Mihály Császárnak Corregendo volt Ignátról a' Patriarcha Ságból le vették, minthogy a' fia a' feleségével való szabad társalkodás fő pretextusa vétette le. Photius lett Patriarcha a' 858[dik]. – Minthogy ő volt canonice választva ő akarta a' Papok annak elismerni, és egy részt a' le vetett Ignátz mellett volt – Photius h. ő erősítse magát arra kötelezi magát h. Ignátznak ő fog ártani v. baja történi – Alig erősödött ő Photius a' székben, az Ignátz követeit üldözte, magát Ignátzoltat az Udvar ellen való conspiratióval vádolta – Ebből a' lett h. egy nehány Püspök össze gyűlvén ölet le vették. Photius bírott Bárdaiba s' excommunicallya Ignátzot De tartván a' dologtól rossz következéseitől is Követ küldött hozzá a' hova a' mai Ignátz is fellyamodott volt. A' Photius Követei sok Ajándékokkal ő érkeznek 860. De a' vásár Miller ekkor ő lett ételtek minthogy az Ignátz részéről ő volt fenálla, hű Miller Követeket küldött Konstantinápolyba a' kik a' dologat jónának végére – Ez Photiusnak egy ő tetszett. A' Követek Thonapig fenti életbe lett botfálottak – Ekkor ő fenyegette Excommunicallal ha vissza ő nem állnak és Ignátzot ő condemnállják – 867[dik] Zsinat

gyűl

gyül. Constanti napolyba 716 Püspökökből a' Photius ü-
dözésébol – Ciályat Ignátrol – lévén elein gy jelenik egy fo
Patriarchai pompával, de arultam parantsolat h. Dara'
lévén tőlle jelenség gy – ugy tselekedett. Ignatiust frepen ru-
tul elé fogják h. a Patriarcha ságról mondjan le, fogsá-
bain tettek h. inkább minden magára a vállaljon – Kéntelen
ségből arra gy tselekedte es igy Photius gy erősödött székébe.
Ez a' Zinat hivatik Concilium Primo Secundum – Mihály Ig-
nátz gy szabadul ir egy levelet Miklosnak, tudositja az e-
gész dologról – Miklos gy kárgyudott arrol h. fogadta, h. ő nak
követtyei gy erősítsék, tellyességgel helyben a hagyta – Ez Levelet
Miklos a' Ssjrának es Photiusnak. Photiust legarallya – a'
képeges Mihály ugy gy haragszik h. 865 be egy követet küld Rolz
egy levéllel a' mellyben Elemenyen gy jelenti Miklosnak. Miklos
ettől fem ijed gy vissza ir 'meg arra fenyeré veti Mihálynak
h. a' Ssjrai Zinatus Zsak nem jelenjen hölott az a' Korábbi
Metr. Patriarcha gy gy lehet fentri Constanti napolyban
hu ha a' Rom Szék gy egy erejével – A Levelet be végzi evel:
valaki a' Ssjrának ert igyan terjeszti eleibe, valaki ahoz
valamit tsinal v. abból el nem fogadhatol legyen. Ez ombe
egy valtozás történik a' Konstantinapolyi Székben – Bá-
Dán a' Photius nagy Patronussa gy hal, hely ette Mihály Cor-
gendnek jol vesi Basilius – Photius Basilius is gy nyer
te magának, es igy a' Miklos es Ignátz követöit nyomta
a' hol tsak lehetett – Miklos valtozhatatlanul maradott
meg erudatus irt leveleket egyet Bardásnak a' ki nai
ar előtt fel Istendövel gy hala. Mihálynak a' Ssjrának
es Ignátznak a' kit nagyis valosagos Patriarchának tartotta
Ebbe Miklos es Photius között mai Dolog olajás öntött a'
tüzre t. i. a Bulgarok Kujekké lettek volt – a' kit Patriarcha
in fo-

ri Spiritualis jist tartott hozajok, Miklos is küldött Papokat, Pho-
tius is Konstantinápolyba – et Miklos Missionarii ssai egyet es mast
változtattak a' Görög ritusokba – a' Photius tanátsából Mihály
es Basilius egy Zinatot tartanak a' Miklos dolgába, Miklost
felemniek le vetik, de a' melly le vetésnek tsak annyi ereje
volt mint fellyett a' mikor Photius le vetették – Egy esztendő 867
Photius egy levelet botsátt szeggel a' Püspökökhöz a' mellyben tud-
tokra adja hogy nem folytat a' Synodusba – ebben a' Tsimi levél-
ben ele hozta Photius h. a' Nyugotiak a' N. Keleti ektől külön-
bözne mind a' tudományban mind a' tréménoniában – A tu-
dományban ejjel mert ezek tsak a' Symbolumot h.
a' Fr. lélek a' Fiutol is származik – egyebeket is hoztak ele de
a' volt a' fő, de alig végződött volt el a' Synodus gy hogy Mi-
hály Ssjrás a' kit Basilius regvegy korábban gy ölette, az ért h.
egy Basilianus Matrosnak Perregenus nek vett fel s tart vélle
egy rangban tette. A' Mihály halálával gy fordult a' prevent
Photius Basilius gy tanúvsta a' Ssjrai gy ölés ért – E'n tettem
Basiliusnak s Ignátznak vissza hivja, Photius le vetteti a'
mellyen l. inkább örvendett Miklos, a' ki tsak egyan 867 be
gy hala. A' Photius Encyclica levelét, mellyben a' N. nyugotiakat
vádolta Miklos eletében köröszte volt a Papnellal s 868 ban Ok-
Wormátiába utanna lattak Hadrianus levéve a' Papa. A'
trai v. Bertrau Corvegi Barát munkája erant Zinat alkal-
matosságával, gy vagyon a' mellyből ez a' jegyzés tettek gy
Mint hogy a' K. Trás mondja, h. a' Szent Lélek a' fiu külö-
egy art a tehet mondani h. a' Fiutol származik – Na art a' ki-
lelek gy vetik egy ar Atyis tudomanyra nyára ajtot nyitnak
mert m. t. gradust tsinált a' K. Háromságba es a' Fiut az Atyá-
nál kisebbnek tette, s ámbár a' Symbolumban ez a' materia
mint ki tette kifrau mindaráltal a' Rom K. K. E. tárnak van
jussa oda terni mint a' mely ez ü. egyhazban fundamentalis. Ba-
lius Ssjrai is igyekezett volna N. kelelet a' Nyugotiakkal
egyez-

egyeztetni, ejtyen arrol 880be egy Synodust tartott Constantinopolyba
a' hova a' Papak repraesentatiojokat jelentek - Ebben Ignatiust solemniter
confirmallyak, le vetik Photiust h. igy az egyesseg is kabol helyre
ne jojjon minden articulusokat mellyek a' Nehai Miklos
ellen folytak csallyak, de a' jol lett a' kimenetelbol, mert
egy Synodus alatt a' jelen levok ki vontak magokat
bolle - Ugyan ezek Ignatius Patriarchanal maradtak. Anastasius a' Papa Bekecsinek jelen volt ebben a' Synodusban a' ki
maga az acta kat revidealta - a' Synodus utan consecralta
tartottak Bulgaria iranti, a' melly ezek ugyan a' Constantinopolyi Patriarchanak ideletett, mintheggy oda valo Missionarius
jok teritettek volt. Ebben a' consecratioban Basilius is hasznalodott volt a' Kir Kivetelre minth. kevelljen viselnek magokat
Oris vevenek ejtre el-butsuztak, de az utba az acta kat a' Romaiak
el-vettek s magokis alig menekedtek. - Photius privatizallo hajaja kiretlebe, meg pis nagy nyomorusagba, hu lejore
jok levelezesi utan a' Patriarchajaba vissza allitodik. 10ben
Janos Papadis barattyaja lette 877be Photius Patriarchaja lett s
bem tarlott a' Csaszari residentiaban; ekkor tartott oegy nagy
Synodus a' melly ezet gerjesztette hirentalaba - A Fr. Lelet
jaro navratarol valo veletkedes eleje jo dult, s a' bekessegert a'
Romaiak be nemtek h. ejtek az Anyatol jarmaik, Filioque
Eineth-betolte de az arulasnak igyekeztek azt s mutatni
hogy h. Photius az acta kat corrumpalta es o vegett tegyen ki
filioque. u pis a' Synod. Be az egyesses a' kel fel korottik
Janos halalaig tartott ejtek mert a' Janos succedalt
Martonak in Hadriano pontificatusban. Sot az Aquileji Eyeh is
is Photiusnak Levelet a' melyben a' Filioque tolvajlasrol olvasnak
nanak. Photius's valaszol h. o Gyulladoznak a' Nyugotiak
kan mierl olvasnak arrol nyy holott a Symbolumokban
mintsem

nintsen - A Kir Papot is gyanusnak: de Photius u jolaig erőskodhetett mert az urabtodas valosvolt - Basilius utan a' Filioque
Philosophus lett a' Csaszar - er elott el vadoltak conspiratioval Photiust a' titulus miatte a' Patriarchajaghol s kellyebe a' magu Atyafiat Syncellus Gyanut lette - Klaserauba vonta magat Photius
886be a' hol u jolara gyhole - Sok munkai maradtak, a' h. nevezetesebb az ugy neverett Myrio-bibleon avagy Bekeen a' mellyben
220d Gorog Konyvett vagyon gyan extractussa, a' mely Konyvek
nagy nimi el-vesztek arokat a' extrahalta es ejjen neveredes
folytat. etc u tud em ainsnal u gyonit elegge differentiat artanak
jol: vir erat o fili modo sedet omnium pene seculorum dectissimus, liberrimus bellus vir acerrimus etc (Prof Molbergs Kirchen Geschichte 9te Jahrhundert.) — Leo Philosophusrol vala emlekezet a' ki Photiust le tetette - Es a' Csaszar egy igen tud er ember
volt, kivaltkepp nagy Theologus - O lefordittatott egy nagy gyujteményt, a' Kir Torvenyhez h. ne lenne mint a' Justinianeusi ancyifele Pandecta, Institutio, Novella, Codex nevek, prot Sot
a' maga gyu ejtemenye egy Corpust lepten b. repetalta es 60
Konyvet - Gyonyoru irattott, mert mar Constantinapolyba
el-felejtettek volt a' Deakok. Neverte a' bevenyen Konyveit
Basilica es a' Drag torvenyes konyveit lefut - Igy nagyobb
Basilica Novellae sok Csaszarokrol es Responsa Patriarcharum. Evolt a' Jus Canonicum ennel hellyett. Sok baja volt ennek
a' Csaszarnak a' 10ik szazadtol fogvan a' Papokkal, mert gyakran volt a' szentelesek Eskuin s gyakran felsegenek elvette Zoet minden
ceremonia nelkul, gyakran koronazatlan mert a' Gorogoknel
nem volt szabad ujra gyakran haza fordni a' mint hogy a' gyakran
ertett penitentiat kellett tartani. Ered u, akarta Leo Zoet
Csaszarnenak nevezni - Aronban 905be zoenak egy fia
lett s mar a' kerdes a' volt ha valjon mint Csaszar fiat akarjak ceremoniakkal kelle gyfelnevelni. Miklos a' Constantinapolyi u akarta, hu ha az Anyat Zoet el kiggya

magatol

mogától. A' Cs. a' Sjrai Kerületen volt réa állam' s mint
Cs. a' Sjrai Hertzeget ő keresztelteté Constantinustnak a' ki-
ből lett ostsán a' tudor Constantinus Porphyrogeneta Cs. a' Sjrai.
A' Cs. a' Sjrai arultaív egy nehány nappal Zoé egyik Cs. a' Sjrai
pompával az udvarba hozatta a' ki lakodalmot ő ígyett, de
minden pompa nélkül – engedé a' Papság – midőn a' lábá-
hoz borult Leónak h. azt ne ítéltetné v. h. alább adná meg
a' Dolgot egy nehány Püspökkel ő vizsgáltatta tartotta ő
magát a' Feleségétől – Leo, még midőn Szt. Sergiusnak s
Alexandriába is a' Patriarchának irogat h. a' Patriarchának jöjje-
nek Constantinopolyba s vizsgálják ő annak a' hűtelenségá-
nak tőrvény lebeszélését, ez alatt Leo egy Zamar nevű Pap-
pal öszve esketteti magát, egy h. midőn a' Patriarchát kü-
veteí ő jöttek mai minden ő volt: de a' midőn midőn még
Jaw akarna engedni a' Dolgot, ebédre hivatlya Leo nékí: h.
változtassa mái ő ítéletét is ne legyen ellenére ennek a'
haragjának. Ő nem – Leó ő haragjit s' szám' kivetélbe
küldötte mai Püspök társaival egyűtt a' kik velle egy érte-
lemben voltak. s' midőn ugyanúgy tartott 911ig ő a'
nélgyik Leo ő hely, s' Sándor a' Leo successora vissza hozat-
ta a' Patriarchai Székbe.

2ig Dogma transubstantiationis. Paschasius Radbertus ar

Paschasius Radbertus mint állitotta az Ur vacsorájáról

Ur vacsorájáról egy vitatkozással állott elé. E' volt egy Tra
tus Darai a' Corvegi Klastromb. Fallából 800 tájált. et 4ik
szárból fogva ő volt ez a' kérdés h. a' Krisztus ott vagyon az
Ur vacsorájában – a' Kenyér lesz-e a' bor vér és hiszi-e kell
nem i art mondja Augustinus: nemo istam carnem man
ducat nisi prius adoraverit. A' Jerusalemi Cyrillus
Chrysostomus is ekkor illyen kérdéssel a' mellyet az

Ur Vacs

Ur vacsorájában levő Kenyérnek és bornak testi lényege jelen-
lett mintheggy a' Donatisták relik vala a' Krisztusról. et mon-
járol h. mikép lehetne ott a' Krisztus még is szemláltatás nélkül
határozva. kéri a' maga opiniója szerint gondolkodott. a' Sz. Já-
ig mindazáltal a' vala a' kérdésnek fő értelme h. a' kenyér a' bor
jegye, képe, symboluma a' Krisztus testének és vérének, mintheggy az
által változnék át fogyhatatlan ő – a' Képnek ugyanattal annyi mon-
dattak h. ott vagyon a' Krisztus, de ő explicálták tovább mikép. A' Sz.
Irásban ugyan némely hely nekeresd reájok azt h. jegy és Symbolum-
nak tesznek a' Kenyeret is bort mint a' Damascenus János, a' Sidá-
legyi Anastasius – stomba beszédjeiben a' képek felett való vetekedés-
ben még inkább ki kerülgetnek az h. a' Krisztus teste szerint vagyon
az Urvacsorában mert a' mint a' képekben bizonyos módon le-
het a' lényeket gondolni jelen egy úgy az Ur vacsorájában a'
Krisztus. de Jeronimusnak ugyan ellene mondottak 7 Szabó Con-
stantinus Copronymus alatt – de Irenét 787ben is mint bevette
Sz. Istenek – Így állott a' dolog a' 9ik Századnak az elejéig a' midőn
831 tájában Paschasius Radbert egy könyvet ad ki Ilyen Titulussal
De Sacramento Corporis et Sanguinis D. N. J. Xti. Ebben ő mutatta h.
az Úrnak minden hatalmas ereje által mellyel a' természetben minden
tökéletes változásokat ő elnek, az Ur vacsorájában levő Ke-
nyérből és borból a' külső színen, szagon vízen formán kí-
vül egyéb semmi ő ne maradjon egésszen egy új substantia
áll elé t. i. a' Krisztusnak valósága és teste és vére a' melly elhá-
ítván ő felszíttetett és fel támadott – Akarmá a' ke-
nyér és bor ő fenntartó ereje vagyon, egyik a'
Kenyérnek és bornak semmivé való tétele a' más a' Krisz
tusnak és vérének keresztelése – Az ejtett gondolatokra
mái ő voltak a' képzelődés tévé a' következő századokban –
A' régibb magyarázatok is voltak nyomulva – A' mi

föbb

† t. i. azt a' kenyeret
melyet az Orthodoxus
Papok szentelt kenyé-
ret is mondanak Donatis
Caecilianus Püspök
nek is mondanak Ortho
doxus Püspöknek
hatalmas elkülönítése volta
De az ebből is vi
tatott kérdése abban
a' szent Kenyeret még
nem ették hanem a'
Donatistákra fordulo
van azokat szaggat
ták

fább – A Papok tehintsék ezen transubstantiationis dogmát által ő erőssítették, mert evel fel tételek h. a' Mise Mondo Rep. a' Megváltónak Jeremélyét viselni m. e: az ő Fiát közbenjárónak – Az Angyaloktól kére által a' könyörgése és ajánlása által az ő eleibe vitni és az ő tőle az Égbe hozza kéjelni a' Papnak egy valóságos gonosztévő, nem lehet hát csudálni h. ez a' gondolat olyan kedvest találá. — De mégis a' Pátkásius munkája egy csöbe zenebonát okozott – Paschasius a' Könyvét a' Corbeji Apátnak által adta – Károly akarván a' Dolgot le tsendesíteni, által adja a' könyvet Recensionra egy Concilii Barátnak Rátramnak v. Bertramnak és a' Lotharingiai Jánosnak – Ettek mind a' Tettem ellene Erigena Johannal azután ert a' Könyvet 100 esztendőkkel ő egyéb a' mikor a' Transubstantiatio lábra kapott + Wercelli ke 1050 ben ő Valottak h. a' Kenyér és bor a' Krisus Teste és vére, és h. a' Kenyér és bor az által ő szentsének arottetni a' mit, tagadták, esk. a' Kis Teste leme a' mely szűz Mariától született, szenvedett, ő holt: azt állatnak tehát ezek hogy ott h. a' Kis mind annyiszor a' hányszor ki folgalhatik az Urvatsorája ő jelenik arottba Dach. a' Kenyér és bor azzá változának tagadták – A Gallai Papság majd mind ki tört Paschasius ellen – A' Kis Maintzi Érsek Rabanus Maurus ő mutatta ki ezt jegyzi a' Kenyér és bór — Heribáld az Auxerrei (: Antisiodorensis Püspök, Hagmud a' Hatberstadti Püspök mind ezt mutogattak – Maga Kopasz Károlyi e' mellett volt. De a' Rejs Paschasius mellett volt a' mely az Urvatsorajával öszve tsótt Pompa, az Oratoriumi forma és a' Kis folgalatoskor mondatni szokott homályos Deák formularebol állott, abban ki nem hagyatlan titkos tartatott – Az okossabb Papok, a' tudatlan Nemes és a' Kövér Lelkek ellen

+ Berengarius nak egy Angersi Tudós Archidiaconusnak kellett azt a' tűzbe vetni, minthogy ő is abban az esztendőben volt vid Artic Johannes Scotus Erigena in Ludvocat. Dictionib.

ellen semmiszek tehettek – A' transubstantiatio ő állott, a' tudatlan lag ő erőssítette, ámbár Lelki Lanetio meg is esett benne ebben a' sóraidban. kin 1215ben = III Innocentius alatt in Concilio Lateranensi: IV. seu Oecumenico XIIIus vid p. 290 Europ

3) Egy karnadli Vallásbeli állatással állott elé ebben a' sóraidban Godschalk, a' kinek ki tündöllő tudománya és érdemnevének Fulgentius volt, és Galliába az Orbannis Orbais Klastromba mint Barát – el ment utóni Olasz Országba 841ben Károly Muladalt – Ott az Augustinus munkái a' kezébe akadtak és reá találá benne a' praedestinatio. Ezzel vesni h. az ő harajába az Augustinus Lelkesedő neve alatt egy meg tanittanak a' Papok a' Praedestinatiorol t. i. a' Semi – Pelagianusnak értelmével, a' mit értelmekel Cassianus János az Augustinus neve alatt terjesztette volt el. Meg térvén Olasz Országból vissza ké megyen egy Attyafiához Prof Eberaldhoz a' hol jelen volt a' Veronai Püspök Nothingus – Itt a' találá kis tsét mutogatni kerdi az az: a' mit Augustinusból tanult a' Praedestinatiorol – Azt mondatta h. Ő egy vagyon a' Praedestinatio and: El választatok az Ür nemellyeket a' kitsi alant a' kétdogságra – El választatok majdat az örök boldogtalenságra, és így a' kitsi alan az Ür arodat üveritti, a' kitsi ü, arodat ü. A' Jesusis így a' választottakrol szenvedett – De a' kik a' kárhozatra voltak rendelve arodatt ü – Ezt a' vitéllyel Godschalk azután erőssé gette ő mutogatta egy Könyvetskébe de Praedestinatione. és ki költ minden nemzetbeli tudósok ellen h. olyan találárdsk. e' kellyett a' szemna kellyett az Augustinus neve alatt mész tanittanak: Nothingus Püspök ő irja a' dolgot a' Maintzi Érsek Rabanus Maurusnak – az titkos egy Synodusba Mentzben 848ban h. mentsék ki maga tudományát – mellyet az Augustinus neve alatt hintegél – ő jelen Godschalk' condemnallyák minden mentsegő mellett – ő Raba

BETHLEN" KIUD

Sött Rabanus el küldi Hinkmárhoz a Rheimi Erseltheri Jegyzeteit a' további büntetésre, mintegy az Orbianum i. Haserum az ő vigyázása alatt volt. Hinkmár egy egy ugybanis a' fiegeny Godschalkal mint Diaconus bánt volt Flaviánnak az Ekesi a' Sinatbeli. Egy Sinatot hivat össze Chiersybon (: Carisiacum :) a' Lyon engedelméből, elé állittya Godschalkot. Godschalk ártatlanságát forró fürösökkel való kézzel és vízzel igazolá k. ő mutattya de Hinkmár ő engedte azt mondván: ő köll kísérteni az 5te Canon XXXI. Végezvén ellene, k. a Papiságból vessék ki, könyveit el égettek, ő verettek kemények az Agathoi Sinatnak arany végére fejsével, Hogy quis verberum meregatis ő emendaverit etiam verberibus fustuarium vitae eius esse – tőm tőrbe dugattak a' hol lenyugodett az utolsó kifejtéseit kolbig, ötöven 20 esztendőket a' tőm tőrbe. – Az Augustinus Systemáját most két condemnálták, Godschalkot elátkozták, ennek voltak a' Scotiai Janos (: Johannes Erigena Scotus :) Petrus, Prudentius, Remigius – a' Godschalkus ártatlanságát ohtalmozták – a' Hinkmár kegyetlenségét vádolták a' más factionak nagy Patronussai voltak – a' hatalmas Hinkmár volt a' fő ellenség 855te Condemnáltatta: de Remigius a' Lyoni Érsek Velentinébe 855te Sinatban a Godschalk ellen való antichesse Est Lemniusi Sibylle, a' Keresztyén pöre vereséről. A' Következése a' lett k. az absolutus praedestinatio nagyobb gyülöltségre jött.

Berengár a' Franciaországi ellen mit mivelt?

IV. Negyedik Vallásbeli vesztegetés alatta Berengarius egy Tours. Frantziai, Angeri Archidiaconus. az Oltáry és a' bolondság tok tudákozásai körül a' Paschasius Theoriája az Ur vacsorája által változásáról és erősödött – Véletlenségen mesékkel és gyúgyáltak tanúságokkal hivták az Olvasót. A' Candelbergi Érsek a' 10dik századba Odo illyen külömnemmel tanúsgatta. k. a' midőn az Ur vacsoráját ki fudgal-

gáltatná az ujjal ő szurta és a' keresztet a' Nyelvnek ő mutatta a' mely ő erősödött volt. Ezek a' Frantziák között találtatták még a' kik a' Radbert Theoriajat l. alább titkon ő emelkedtével nem tudta kiváll Berengár ő emelkedni, a' ki a' 11dik századnak tudósai közül egy volt – edelmann az ő tanuló társa arra való Bradeiai Püspök igy elerett Berengárt ő téritteni, de ő a' Scotiai Janos irásait mellyeket Radbert ellen irt betsülette és magára erősitette k. a' regi ebnyakú tudományra ellen volna azt a' Physicai el Vonással és ele állást az Ur vacsorában hinni és tanitani. Irt Berengár egy levelet Lanfrancnak a' Betti Abbásnak, a' mellyben ezeket közli k. a' Radbert Theoriajat k. tarthattyák hellyes sebbnek mint a' Scotiai Janosét. Ez a' levél, azt mondja Lanfranc, hogy a' Barátok kezébe nem a' mi ő maga akkor ő volna – A' Barátok nagy tanácsát Sinatjai bévülle ő k. a' Gyanut magárol el hárittani kivülelen volt mene k. kelni – erre Lanfranc mondja, de ezt nagyon tobbet vett Berengár ellen mint a' menyit kellett volna a' Barátokért Sinálni – mert Lanfranc magához levelet küldött Rob 1st Leohoz a' melyben a' Berengár tudománygát hereticusnek declarállya – Leo nagy buzgon egy Sinatot hivat össze Vercellibe a' Rob 1050te ő hallat law Berengárt condemnállya ő minden jovait confiscalattya. Frantziai Országbúl gyült egy Sinat Toursba (: Turonum :) 1054te a' hol Hildebrand praesideals mint a' IIdik Miklos Legatussa illegy Confessust adott be Berengár a' mellyel ő elegedett Ebben nis ohtalmozott Berengár ő egésszen nyilvánságos, mert a' ő levés Confessioja azt mutatja k. meg ő Ze volt tiszta bad – Annyi ügyes k. a' Radbert irásinak ő szerette De ő megis ohtalomba tanitotta a' maga irásinak. IIdik Miklos Citaltatya azért Roba 1058te k. ott di Sinat-

jeen

jon Leufrouval – Berengar kinálá a Leofrant a tekintetet, azt jelelte h. arra nem mégyen bé a Synodus régre fenek alája adjá magát; melyre nevue Miklos, Cardinalis Humbertet irat egy Confessiot eleibe a melybe é volt h. a ő fenteletén utan a Kenyér es a bor n tsak Sacramentum bé valosaggal a Krus teste és vére es n tsak figurate vagyon ott bé a Pap kezevel tapogattatni, és a hivek fogaival ő vágják a Krus valosagos testet. Ettől a Pinattol fogva hat articulusa lett. Viszsza jö Berengar vad olyu magát h. olyan abszurd Confessiot subscribalt – tanitja továbbis a magan opinioját tól ir Cardinalis Humbertnak a formulare ellen – Volt még Első Sinod Gallia ba ellene a melyben condemnalták egy h. mas Synodus condemnalta. Nem üsü dik ő ereleuis, mert az erlelmesebb Püspökök közöl volnak Pártfogói II Lander es Hildebrand Papát nallette voltak. I nudon Hildebrand a Papai szekre fel ült volna eleibe terül a Berengar dolga. Hildebrand kedvenni akarvan azt mondja Berengarnak h. engedjen ő is vegsö Definitiojából h. a Fenteség helyre alhasson – Egy uj formularét subscribalt velle a melyben é volt h. az Oltari kenyér a ő fentetlés utan a Krus teste a bor a Krus vére a mely ki folyik. Evel Gergely ő elégedett, az ellenségei ü. azt kivantak h. türes vessek is probállya ő allitasa igazsagát – Gergely azt ü engedi ő hu harmadszor egy formularét subscribalt velle 1074be Karutan ü vitték Franciaba Gergelyis, akár mit tsinállyanak a Berengari Ellenségi I egy arest nikor a Wormatriai Sinat le nyelette Gergelyt a vadat közöl a Berengarhoz valo kedvezeje is egy pont volt annyi igaz h. Berengar régi nézeteinek mellett ő marad ott, a mely az ő feltételekkel közöttis oda megy enni h. a Kenyér is a bor a Krus testének is vérének igazi. – Nints pedig egy erősség is h. élete végéig a transubstantiationist be nem vette volna. Meg halt 1088be Tourban egy Varostajaba – Az Epitaphiuma igy kezdödik: Quem modo miretur semper mirabitur orbis, Ille Berengarius non obitus obit &c

Még

Mi okra a Nyelvi és Nyugati Elszakadás?

Még egy vesztegzés emlitted a melly Constantinapolyitiek tett latjuk feltebb h. Constantinapoly Romával örökre szakadtak az elsőség felett – A Photius szenvedelyes natalis a volt a fő oka – Mert a IIdik szarba egy Cerularius Mikály nevü volt a Pátriárcha ki a Photius szenvedelyes natalis ő elevenitette – Cerularius Mikály ezen időbe kezdette a per tekintetet: mert a Normannok egy allást arra 1053ba a mi birtokai a Görögök meg Olasz Országba voltak, foglalták, ezt igy a Romai Papát rosz időbe szerencsétlenitették. Ez Cerularius egy Levelet 1053a az egyetemi Püspök a melyek illyen szemrehányásokkal vadolyák a Nyugatiakat:

1. A Roi Papok szakállat ü viselnek.
2. Szombaton böjtölnek, ezt igy Sidok.
3. A beteg Barátok husz és szalonnás ételt tiltatalan allatokat ügy Vegyenek.
4. Böjt napokon a Halleluja nem énekli.
5. Háromszor a Keresztelendőt ü merik ja a vizbe.
6. A Papok nem házasodnak meg.
7. A Püspök gyürüt viselnek minthu Vőlegények lennének.

Ezt a Levelet küldi Sándor a Papához ki Leohoz – Leo felel de levelyen – Az akkori Constantinapolyi Császár Konstantinus Monomachus igyekezett volna a dolgot le fenyitteni – Ez Leonak h. küldjön követeket I igazittsák el. IX Leo el küldi Cardinalis Humbertet, Petert es Amalfi Erseket es Friditket a Cancellariussát: De ü sokra nehezlek: mert Leo igen levely levelet irt egy h. Constantinapoly felett is tartana magát melletti a Császárii ő nehezlek – Midőn Leonius Leo nehezlnek a Követek – Humbert egy Anathemat tészi es közösségi helyen a h. Sophia Templomába 1054be excommunicallya Cerularius t. Ez pedig le vernem lábából el jöttek. Ezzel a levely Kelelettel, a mi levés remenység volt is az egy essége, mind Lemivé lett. A Konstantinapolyi Clerusis excommunicallja a Követ et es az ott lagyott Anathemat a Császár parancsolatjából ő egetik. Ettől fogva mind e mai napig a Nyelvtiek el vagynak szakadva a Nyugatiaktol ak ar a Görög vallasan levők a Papistaktol. A ő hasonlásnak az okozja

h. a' Rómaiak vádolnyák a' Görögök azzal h. az Ur vatsorájába kovászos talan kenyérrel élnek, még pedig azt is pénz formára valóval nyák azt az oblatum v. Ostya.

IV.o A' Synodusokba esett változások és a' Barátokról vagynak meg hátra ezen Periodusba.

1, A' Synodusokról.

Az Oecumenicum Concilium ott minden a' Nyugoti országokba semmi nyomok-tsak Provinciális Synodusok esnek a' mellyekbe több Megyékre Kiterjedő Püspökei össze gyülnek - Még a' Salisburi Synodus 1080ban a' melyben Gregorius Papának választották tsak Neuveti Synod volt, a' mellyen a' Cathariniai és Leonhardi Püspökök jelen lenek voltak. Az óta a' mierit az Oecumenicum Concilium ott minden dolgokat ő gyűlések a' mellyekben a' Papák Legatusi is jelen lenek voltak.

Miért ő voltak a' Nyugoti Országokban Oecumenicum Concilium ritkák?

Ezek hívták össze a' Nemzeti Synodusokat?

gadta elé magát a 6.d Századtól fogva a' Vallásba a' mellyet az Europai Országok interessiltetik volna magokat - Nemis volt az Europai Országokba egy olyan fő, a' ki mind össze hívhatta volna őket, mert ott sok Királyok állottak volt elé az 8.d Századtól fogva - A' Császárok ugyan sőnek tartották a' Királyok felett; de arra jó sem adták őt a' Papák hanem magokat ennek a' Salicus Császár a' maga Decretumaiba adni bévitt - távolról sem tartották; de most annyival kevésbé praetendálhatták a' Papák az össze hívás jusát. Sőt h. a' Királyok magok sokszor volt a' Nemzeti Synodusokat össze hívni, s' ezt akkor a' midőn a' Dicta hellyek voltak bizonyságok. Püspököket hivattak is egyéb a' Királyok engedelme nélkül is s' elhetett. Így gyűjtötte 1080 Augsburgban a' maga Püspökeit össze 950 sőt még Olasz Országbais a' Császárok gyűjtötték egybe p:o: 1080 midőn a' Papák viseng a' fait le Vendeti. 1076 sok 960 be III Otto 999 be Gerbert által. Még a' 11.d Században is ékes a' Királyok evel a' jussal. II Henrik Német Országba maga tette sőből sok Synodusokat tartott III Henrik 1070 be Lutrihoz a' hol a' Papát kerülte. Ezzel az össze hívás jussával ellen az Uralkodók is sokszor élni nem is tudtak a' Püspökök pedig egy nehány h. a' Papa Legatusi Nationalis Synodusokat tartottak de soha sem a' Királyok engedelme nélkül.

Az össze hívás jussa h. a' Királyoktól ment a' Papához.

Legelső változás esett ebben 1050be IX Leo alatt, a' kinek ment Pataviába Német Országba s' a maga neve alatt Synodust tartott is a' mely alkor esett midőn a' sok rossz Papa után egy jó lett. Ez által a' Metropolitáktól majd az össze hívás jussát el fejtették: mert a' Papák Legatusaik által a' Synodusokat üdesztették - a' Provinciális Synodusok végre részint kevés számra lévén, sokszor caffalattal - ez előtt a' Nationalis Synodusok Canonjai, sőt a' mely nemzetbe folyt, azt illették, majdnem nem tőlelevén, a' mely a' Rei Ecclesiasticae bíróságon, a' mellyekben tőlelevéseit a' Majlandi és Karenniai Ujsetek el fenmaradtak. Elé állván VII Gergely - ő parancsolatokban hívta össze a' Püspököket ő tsak Olasz Országból hanem Országokból is Synodusra. Német Országba, Galliabais ott sőt Hollyet, maga nevezett ki midőn ő hívni gyűljenek egybe. Ez által arra akarta fordítani a' Clerust h. a' Rei Sanctot végre sínek mindenütt Főtelező erejét legyen ei a Püspök mint Megyebeli Papjai ugy nézzenek ezt új eszüvei formája s' képzésben, még jobban el-Főtelezték a' Püspök a' Peter széknek h. mindenekbe engedjenek ei a' midőn parancsol a' Synodusokba s' jelenjenek.

2, A' Barátokról.

A' Barátok ebben a' szakaszban egy kis-eg tündöklő oldalról mutatják magokat, mert jótéteményekre lévén szert a' Vallásba s' arra által Dolgokban be folytak - a' Nép előtt tekintetbe jöttek az ők Fanatismusa betsületesnek

α:) A' 8.d Szazba a' Mettri Püspök Chrodegand a' Canonica élet módját be hozta v. Augustinus v. a' hires Sz. Benedek szabályban benne - el fogadni a' Clericusok mód egy Épületbe lakni a' Püspökkel, egy asztalnál ébe-

Ebek

Deliket, egy forma köntös viselnek, egy karba tartanak egy fe
egy törvenyeket követtek. Károly a Chrodegárd regulái be
tetni parancsolja mindenüvé a Clerusba – elis terjedett ham
Germaniaba, Galliaba, Italiaba – Egy néhány Synodusok voltak, me
lyek ezen Institutumot parancsolták és megerősítették. pl: 1
ál Aheni Synodusba 816be, a honnan Legata Regis Regni francen
neverete ennek az Institutumnak – Sarday Legatum olta Cap
tak, és tiszteséges Dolognak tartatott Körülbe bé állani. Claso
v. Monasterium volt a' hol hellyek neve – Volt a Tartalognak egy
Propositussa, Decanussa – Scholasticus minekutána az Scholan
volt. Alig tölt el fél Seculum ezen Institutum fel állásába ugy
tás jött bé meginul, a mely a régi formáit el változtatta. Az 10
Mi okozta a Barátok Canonica életekbe esett valto zás okát? pár elein a Püspök és a Canonicusok közöl nehezedés tám
dott a vagyonok administratiojáért. Ez administrator elsö
a Püspök volt, a Capitulum pedig egyiről provideált de Sem
a költségről fenn a' jövedelemről 5 frámolt – Arra nagyon k
tetes volt h. a' jövedelmek csak a' Capitulumra költsék de
esett meg is h. imitt amott egy egy Püspök felyre tett a' Jöve
Delenből – h. a' Canonicusokat a' mint mondottak mé
letessége sorbaffal levésétek és álom étro italok a' ta
a' böjtöt sorossan ü. kivántak. Ezért vesztek öpve a' Can
nicusok: ok art kivántak h. az ök tartasokra rendelt jöve
delem adassék ki, a' mi onnan ü maradna fordittassék a' Pü
püki Udvarra. – de Püspöktöl a' ü tettrett. De a' midön a' nag
Capitulumok requirálták a' Bajorit, és a' Colonai Erzst Günther
ürtént által engedte volna. a' többi Püspöktöl is a' jövedelem a' ni
fenyájárol le kellett mondani. Ezt a' Canonicusok el is vévén jobb
Mikor a' kövekezése lett annak h. a' Püspöktöl való dependentia a' nagy tagyra? lett a' jövedelem dolga, de a' Canonica élet ö. helyen, mely
ügy elenyélt levén a' Püspöktöl egy Pious regulatis frater
dalban el mulattak – Innen be jött egyéb rendetlenségek
A Canonicusnak a' maga Prebendajait ki adták s egyéb

ö providealt magának. El hatalmaszadatt a' Canonicusok
Collegiuma, kivált a' Cathedrale Templomnál – A' Bajorok
Lotharingiai Privilegiumokkal ü ajándékoztak, ha a' körtel levö
hivatalokban vacantia eshet Prabendák valasztás által ki potol
tták magokból ünt – kevés kötelességet vettek magokra – h. a' Chu
rusban maradnak énekelnek és a' magok Orajokban a' Capitulum
nak azaz: rövid ki frabast végzettek mellyet a' Vallásra tartozo
könyvekben foglaltatnak el olvassák és igy sintse a' mostani
formájok lett a' Canonicusok, a' midön egyéb bajok alig
vagyon hu h. a' Prebendát v. a' jövedelmekből ki frabalt fi
zetés el-költsék – Probaltak uggyan Villigis a' Mainzi Er
zst 1 második h. a' régi rendre vissza vegyék ötet, de ismét el hagy
ták ezt — Már a' 10ik Szaz elein ki költözött a burgo Fana
ticusnak a' Klastromokból, a' sanyaru Moralnak ada lett, a' diebrédá
a' kertet idö be állott, a' külsö ceremoniakat tartották. Egyes
Cluniai Klastromba esett egy Reformatio – Odo Abbás a' 10ik Szaz
ban – és valasztási Barát – a' Barati Institutumot sokaknak
tartotta – ekis hirre jött a' Cluniai Klastromból egy h. minden
oda azaz volna be menni – Populusban az Ünyugalmat és
el gondolkodott – probaltak a' Reformatiot mas Klastromokban
De a' Barátok öpve vesztek az ebbéssel v. el pöllel a' Klas
tromból és allyanba mentek a' hol a volt sorossi szigyettek.
Innen a' jobb Szinatok végrajzai: h. Szentes Barát el ne hagy
ja a' maga Klastromát – A' régi Baratismus lelke ü gyen
gült, ü sok szerzetes rend állott elö ellene a' szentségtö, ki
vevén a' Franciscanusi Rendet a' melyet egy de Assisi Szent
nevü nés ér állított fel 1076 tajt egy nagy köpülla le
tején Trautria Ország és a' Canonicusi állását rendjét mellyet
ki Rómából szerzett – Mindenütünna ipji korába festette é
tet élö volna az Szentnincs hegye alá ment egy Canon
dali térségre 101 2/3 ott kapott egy nehány tajakat.

Erett

Prétó lemény Regulákból jaboll, némelykor 100 nagyig is
Lalgattak – Vajainap a Pótiv tétlen rod ágyat ell egyébkor Lenyeit
Virest.

B:) Mithogy vagy ő tagjai a Jenyitlék nyargaltak az
emberek a Lorhelyes Atjin maka l. ott Dobrodjanat es
a Klastromi vétlekbe testhetes es lelkei erejét el rontsák.
Függetlenéri Lendettenet lenni ment Exemticionale Privi-
legiumokat va járóltak a Pápáktol mellyeknek fogva
a Püspöktől n függettek tovább. — Maget a Pü-
pöktől voltak ólai annak l. a Barátok szerettek li von-
ni magokat, mert ezek ami rájokat a Püspök raytak a
mint a bz és dz Járadban Toledoba tartatott Zinatok Canonjai
bizonyittyák – Sólat taxáltak a Klastromokat Confirmaci
Abbái Institutiojára a Püspök visitatiojakor Synodalicum Cha-
teduticum Smegis a jövedelmeknek nagyobb részéis a Pápák
nyelte el. A' neveretesebb hivatalokra törekbe a Püspöktől
a magok Abbyai ait tettekbé l. arénál fogva in habb ty-
rannizálhassanak — Nyerhek ilyat nyugan némelykor a
Provinciális Püspöktől Privilegiumok, a mellyek Lenyi cal-
lák magokat a melliatlan tadátol a minth. a bz Járóba
elt Párisi Barát Maraldyh Eclasica Jerarchiaiba le-
let talalni ejéle Privilegiumokat. Könyive erdőt li vantak

Hogy függetlenek legyenek
mi fogva a Privilegiumo-
kat va járóltak?

1. Hogy az ordinarit legye ingyen.
2. A' Confirmáct hasontolegy
3. Az Abbás valosztása függjön tőlök és a' kit vokjatnak megyen
4. A mit a Klastromból küldenek abbot ne li vaj rójt.
5. Hat arók éréjekre fogy a Jenytemokba nagy tiszteletes tartanak
6. Midón illyenkor oda megyen tenis vendeget kivan —
A végébe az illyen Privilegium nak ilyat nagyon és a vagyon
leve: ita tamen ut ea Canonica Jurisdictione nihil ac-
cedatur, és igy különben a Püspöki Jurisdictio alatt ő maradnak – de ő ejett l. Királyoki Jundálnak Klastromokat v.

nemely

nemellyekhez különös indulattal voltak, és arokk rend-
kivül való Prerogativákat adtak és a Pápávalis conspi-
mákkal. Az illyen Privilegiumok által mind az Alle-
nomiá, mind a Disciplina li vétetett a Püspököktől –
Nemely Klastromok a Provinciális Püspök Privilegiu nitis
a Pápákkal ő erősítették és nagy-lassan lassan a Pápa ma-
gától ily adta Privilegiumok – Ezekkel a Barátok a Pápák
hoz ed ejtették, az ők talalmokat oltalmozták, minden
dolgaikban ódá a Jolyamodtak, még a Püspökkel való
veszekedésekbe ő á vitték, és a Pápális látván milyen kap-
nor embereket a Barátok, javokra állhat ők – kivált mineke
lánna a' jussaimendi magokévá tehettek. Igy jövének li
ebben a Periadustan a' régi Constitutiókból.

Meg lehet ezekre a Privilegiumokra jegyezni:

a:) Hogy arokk a Privilegiumok melyek mais mu-
tattatnak nagy részre költemény l. előbben a Klastromok
fabricalták a 13z és 14z Járadokban. Blasi Peter Uram
(: Blesensis :) Londoni Archidiaconus a 12z Járban IIIz Sándor
Pápának azt tanácsolja h. jobb a Privilegiumokat fogva
ő vigáltatni, mivel „Tales Pariorum prastigiosa mali-
tia ni Episcoporum contumeliam ita se armavit ut in
ódz sere Monasteriorum Privilegia falsitas prevaleat.
Sőt még az ujabb Irok közül is a Párisi Theologus Launoius
János és a Párisi Barát Mabillon János Uraimek ő valyát
l. a 8z 9z Járról bizonyitto Privilegiumokba 100 bz l. 2-3
ily jar mind réjebbi Fabricabol közlek.

Mit lehet az ollyan
tionale Privilegiumok
ra jegyezni?

b:) Nintsen közönséges li vétel a Privilegiumokba hu
partialis l. t. i: a Püspök ne tarthassa ólet az ordinariust
Vegyes Jz. ritusokért stat nagyon ollyan is melyek stat
a' processusi részit birományossá a Pápa részéről.

c:)

c:) Kerdettek volt nemely Klastromok is mind diáta a' Pápátul vetni alája magokat, v. Declaraltak h. ők ed jus et proprietatem Ecta Romana Specialiter pertinent. et a' Megyebéli Püspöktül ugyan ottan ottan protestálnak: de mégis vagy példák h. vagy is ki hurtak magokat a' Megyebéli Püspök hoze alol's a' Papiaki jo szivel el fogadták is edi máltatis, a' minthogy nints láttunk fellyebb példákot. Mind ezek a' mikor adóg a' Barátokrol es Klastromokrol láttunk azt mondják h. meg egészben ki nő vontak magokat, hu vala annyi készüles elöre h. a' jövö Per. adushra küs vittek.

Kitt Fejek ezen három Szakaszra.

Két féle Historicus Datumaink vagynak:
az Elsö rendbéliek köré tartoznak allyanok a kik ebben az időben éltenek es igen szorgos Krónikát, a' mellyekben a' Barátok készitettek v. magokra v. a' Klastrom térésére minden Historicus crisis nélkül. A' forrásból a honnan meritették ismét Barátok a kik ebben az időben elevenn novellák voltak. Mikelyek v. egy utóro Barát idegen Klastromba ment, ott hálá-dotto fogyból l. szálláshoz adtak ele' Kellett beszélleni h. jart mit látott vagy hallott a' miket beszéllett a' mais így irták. Egy le gyüjtek többnyire az alsóbi Krónikát vagy ele l. alább hazugság akarták de a' mais sele igaz. Mele gyakorlatos dolog, elég vagyon bennek de egy jot gondolhato idéket meg kü lönb böztetheti. – Illyen Krónika ezek:

1. Flodoardus a' Rhemi Canonoktol 940 tájátt; az ö Krónicajt illyen Titulus alatt vagyon: Chronicon rerum in terris Francon gestarum ab anno 919 ad annum 966. Lehet találni in Scriptoribus rerum Gallicarum et Francicarum. mellyekbe ki adtak Pithoeus Péter Du Chesne András Urainek v. Darabba. Ez Flodoárd Uraun egy Ecclesiastica Historiáju a' Rhemi Ecclesiarol iv Könyvekbe a' mellyet is lehet találni in Bibliotheca Patrum a XVIIik Darabba.

2do

2. Lambertus Schafnaburgensis. Er 1058ba lett volt Hirschfeldi Barát – Meg járta Jerusalemet's onnan haza jövén irt: Historia ab Orbe Condito ad annum vsq. 1077. Ebben a' Munkájában 1050ig fogva 1077ig, a' Német dolgokat kivált igen bövenn beirja – ki adta volt elöbb Melanchton Uraun 1525ben Chronicon Monachi Hersfeldensis nev alatt – De' vagyon tévé abba a' gyüjteményben a' melly Scriptores Rer Germanicar nev alatt Esküt. Egy ismeretlen Erfurti Barát continuálta de elébb jár Lambertnél.

3. Marianus, hara járo nevü Scotus volt Fuldai Barát a' hires Bédának ver szerint valo Atyafia – élt 1059ig jan. Irt: Chronicon ab initio mundi ad annum ki: 1083. Continuálta egy Abbás Dodechin nevü 1100ig, mind a' kettőn egy formán hitelével. Vagyon be téve in terScriptores Rerum Germanicarum mellyes gyüjtéssel Pithoeus Andreas Urainek Lorenius's mások.

4. Hermannus Contractus, igy tutta ütött Tagjárol igy neveztetett) Reichenavi Barát. Irt: Chronicon de Sex numeris ab initio ad Annum 1054. ig, vagyon in terScriptoribus rerum Germanicarum ab Urstisio Tom i.

5. Adamus Bremensis. Er az Adam volt Mysniai es lett volt Bremai Canonicus 1074ben Irt: Historia Ecclesiastica Bremensis Libros iv. le irta az Esküti tarban a' nyolczad a' K. Vallas el terjedését, a' K. Károly Császár idejétöl fogva 10ig Henrikig. K. Eskuti tarból álló gyüjteménybe be iktatta Lindenbrah. Erpatd 1595ben

6. Ide tartoznak Chronicon Gemblacense ez a' Chronicon Virdunense – Mindazeltöl lehet találni in Spicilegio Veterum aliquot Scriptorum qui in Galliae Bibliotheca latuerunt Luca Dacherii. Vi ei vii. Darabokba.

A. M.

A' Másod Vendbéli Datumok Azok az Aeták és Datumok mellyek abbol az idöböl q maradtak és a' mellyek szerte széjjel találtatnak. — Ezeket q talallyak a' nagy gyüjteményekbe — Illyenek:

Ludov. Ant. Muratori. Scriptores Rerum Italicarum XX Tom. 1723 — 51. és ugyan tölle Antiquitates Italiae medii aevi 1739. Tom V. Mediolani.

Edmundi Mortene et Ursini Durandi Thesaurus novus Anecdotorum, complectens Regnum Ppum, aliarum Personarum illustrium Episcolas Diplomata etc. Tom V. 1717 Parisiis.

Steph. Bulusii Miscellaneorum Libri VII h. e: Collectio veterum monumentorum Tom VII Parisiis. 1678. — 1715. Auctu edita a Joh. Mansi Lucae 1761 — 64. Nints szinte sem mi Olyas dolog a' társasági dolgokba mellyeket ne lehet nem documentum. Ezekre lásd Petri Georgsch. Regesse Chronologica Diplomatica Tom IV. Halae 1740 — 44.

A' Vallásrol 's matokrol Barátokrol sok darabok vagyk a' Lyoni Püspök Burchard Minkáiba, mellyeket Sigmond es Bulure ki adtak — Meg lehet pg ezen szakasz iroit találni in B. Theca Patrum v. a' Conciliumok gyüjteményebe v. in Annalibus Ord. S. Benedicti Mabillon Tom. VI. pag 1703.